

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Chr. Merrild Lundby:

*Merrild-Slægten
Grene*

9

1688

1933

CHR. MERRILD LUNDBY:

MERRILD-SLÆGTENS GRENE

(M. S. G.)

°

I. DEL

°

TRYKT HOS WAGTBERG HANSEN, ROSKILDE
MCMXXXIII

En kendt Pædagog har sagt:

*„Vi fødes som et Led i en stor
Kæde, og alt det, der ligger gemt
i Slægten forud, tager vi med i
vort Liv. Ingen har haft saa god
Forstaaelse deraf som Jøderne. De
holdt deres Stamtavle i Orden og
søgte at holde deres Slægt ren.“*

*Mange af Merrild-Slægten har ikke før
anet, hvor stor Slægten er. Under Forarbejdet har
jeg erfaret, at i al Fald de mest aandsdannede
af Slægten med Pietetsfølelse fortæller om deres
Forfædre fra den jyske Hedeegn, og ikke mindst
Byboerne holder deres gamle Stamtræ højt i Ære.*

Indholdsfortegnelse findes bag i Bogen.

INDLEDNING

Hvor mange har ikke i sin Barndom og Ungdom tænkt paa, hvor interessant det kunde være at vide noget om sine Forfædres Liv, Levevis og Særpræg; men da der som Regel savnes Optegnelser, har vi kun faa Oplysninger om vore Bedsteforældre og Oldeforældre og ingen længere tilbage.

Det har sin store Betydning og Interesse for den opvoksende Slægt at kende lidt mere om Slægtens Grene og om det ærværdige Stamtræ, der har haft Rodfæste i den vestjyske Bondejord i flere Hundrede Aar.

Ikke alene Mænd af Merrild Slægten, men mange af de indgifle Mænd og Kvinder har haft stor Betydning for Slægten og for deres Samtidige.

Vi er mange, der har samlet Minder til Bogen, derfor har jeg mest benyttet Formen „vi“, om ogsaa jeg har haft det store Arbejde.

Enkelte Bidragydere har ment, at det var for besværligt at opgive alle Børn (eller Børnebørns) Navne, derfor vil Læsere af den yngste Generation ikke alle finde deres Navne i „Merrild-Slægten Grene“, særlig paa Spindesiden. Alle tilsendte Navne er medtaget i Bogen. Nogle Kulturbilleder fra Egnen og fra de gamle Hjem findes ogsaa i Bogen.

Mange Kvinder af Slægten har haft stor Andel i Mandens Fremgang; men de fleste maa nøjes med at læse om Mændene og deres Betydning og undskylder nok — Bogen kunde let

blive altfor stor, hvis det skulde anføres altsammen, hvad Kvinder af Slægten er og har været for Hjemmet og Samfundet.

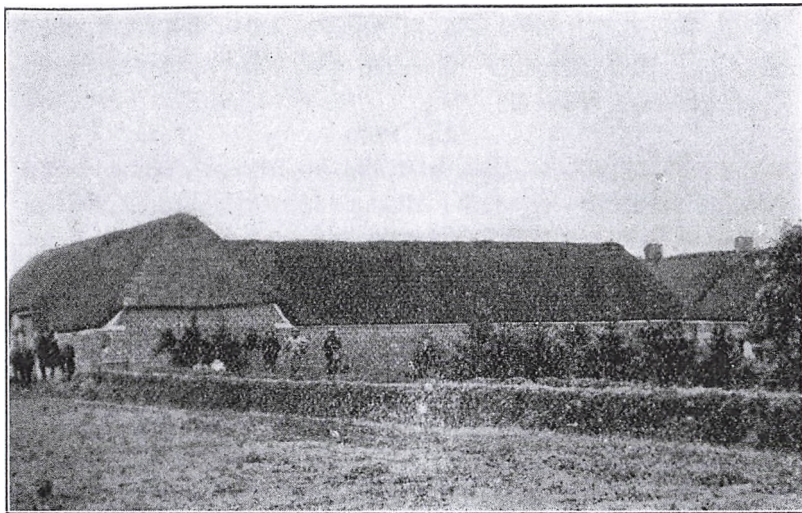
Med denne personlige Hyldest til alle danske Kvinder, der læser Bogen, udsendes den nu med Tak til alle saavel Kvinder som Mænd af Merrild-Slægten og de Indgifte, der har haft Interesse for min Ide og har indsendt Bidrag.

Det har været mig en Fornøjelse at skrive om min afdøde Moders Slægt og knytte Forbindelse med mange af dem, som jeg først paa denne Maade lærte at kende, da Slægten er saa stor, som den er.

Roskilde, den 28. August 1933.

Chr. Merrild Lundby.

De seks Brødres Barndomshjem.
Billedet er fra 1883, Bygningerne var da nok over 50 Aar gamle.

Den gamle Slægtsgaard.

1688—1933.

Aar 1688 var Gaardfæster eller Forpagter *Knud Madsen* Mand i Merrild, men Godsejeren paa Sindinggaard var Ejer. Merrildgaard havde $9\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn. Areal 660 Td. Land. Der er dog fra den Tid nævnt enkelte Husmænd paa Merrild-Mark.

Aar 1737

er *Mourits Knudsen* Ejer af Merrild, som da kun havde $4\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn og altsaa var delt; Arealet var under Halvdelen af det oprindelige.

Den nordligste Gaard, som her benævnes Øster Merrild, staar i Kirkebogen nævnt flere Gange som Vesterviggaard, et Navn, der ikke har vundet Hævd; men vi mener derved at kunne bevise at Vester Merrild er den oprindelige Merrildgaard. (Nogle mener at Navnets Oprindelse skyldes rige Mergellejer — Mergelgaard; men det er nok ikke rigtigt. Navnet er meget ældre end Mergelgravene i Merrild).

Aar 1767

er *Knud Mouritsen* Ejer. Gaarden gaar atter i Arv fra Far til Søn. Ejerens Navn er

Aar 1790

Christen Knudsen, en Søn af *Knud Mouritsen*. Han er født i Merrild Aar 1765 og død i M. Aar 1851. Gaarden gaar nu i Arv til Datteren *Ane Margrethe Christensdatter* og hendes Mand.

Hun blev viet i Vildbjerg Kirke, den $13\frac{1}{4}$

Aar 1814

til *Mads Nielsen*, som nu blev Ejer af Gaarden. Han er født i Rødding i Vildbjerg Aar 1785. Ægteparret havde seks Sønner, som beskrives i M. S. G. i 6 Afsnit. M. N. blev Aftægsmænd i Merrild, men døde i Bærslund i Rind hos den næstældste Søn, Købmand *Niels M. Merrild*. M. N. afstod Gaarden

Aar 1846

til den ældste Søn, (der ellers var Musiker), *Christen Knudsen Madsen*, f. i Merrild 1816, d. 1878. (I Kirkebogen er Navnet *Kresten* altid skrevet med *Chri.*)

Han blev senere kaldt „Gamle Chre' Merrild“, vel nærmest fordi at flere af Børnebørnene blev døbt med Navnet *Christen Merrild*. Han blev gift med *Kristine Maigaard*, Datter af Lærer M. i Maabjerg.

For Gaarden skulde han kun betale 1000 Rigsdaler, Arealet var dog over 100 Td. Land, mest Pløjeland og Eng; men saa skulde han svare Aftægt til fire Personer, nemlig hans Forældre, *Mads Nielsen* og *Hustru*, og hans Moders Forældre, *Chr. Knudsen* og *Hustru*. Det fortælles, at *Chre' M.* tjente sin Gaard med Violinen, og det er meget rigtigt, at han tjente godt som Landsby-Musikant.

De to Gaarde laa saa nær sammen, at Beboerne kunde staa i hver sin Dør og tale sammen; men i 1850 blev Øster Merrild — forhen kaldet Vesterviggaard — flyttet noget i nordøstlig Retning. (Ejeren af denne Gaard, *Iver Nielsen* og *Mads Nielsen* var Brødre; efter de ældste Efterkommeres Udsagn.)

Aar 1878

blev *Christian Maigaard Merrild* Bestyrer af Gaarden, da

hans Far døde. Han byggede en ny Gaard paa samme Plads, hvor den gamle laa, da han i Firserne blev Ejer. Den ny Ejer fra

Aar 1915

Niels Løve Merrild, er gift med Kristine Merrild, Datter af afdøde Chr. Maigaard M., saa Gaarden er stadig i Slægtens Eje. Niels L. M. er dog ikke af den gamle Merrild-Slægt, men har erhvervet sig Ret til at føre Navnet. Han er en Søn af afdøde A. Faueryby i Øster Merrild.

Den kendte jyske Gæstfrihed, der absolut var enestaaende i Merrild, da Gamle Chre' M. og Stine M. levede, mindes af mange Slægter.

Det hænder endnu, at Slægtninge kommer langvejs fra for at se Forfædrenes Hjem, der har været i Slægtens Eje i saa mange Generationer og med Rette kaldes: Den gamle Slægtsgaard.

Merrildgaards Udstykning.

Merrilds Beliggenhed er i den østlige Del af Vildbjerg. Der bor nu 33 Familier paa Merrild Mark, og Folkeantallet er ca. 175, næsten saa mange som der ved Folketælling Aar ca. 1800 boede i hele Sognet — knap 200 Mennesker.

I Juli Maaned 1932 fik jeg samlet nogle Oplysninger tildels efter Kirkebogen i Vildbjerg og ved personlige Samtaler med alle Beboerne paa Merrild Mark.

Hele Arealet er 660 Td. Land, 9¹/₂ Td. Hartkorn. Kreaturhold 435 Stk. Hornkvæg og 60 Heste. Stort Svinehold, over 400 Stk. Faareavlen ubetydelig.

Ejerne af de ældste Gaarde, som vi kalder Øster- og Vester Merrild, har nu efter Udstykningen i Aarenes Løb:

Øster Merrild, Areal	55 Td. Land,	35 Stk. Hornkvæg,	5 Heste		
Vester	-	-	50	—	35
					—
					4
Endvidere hører til					-
Sønder Merrild	-	52	—	30	—
og til Nørre	-	-	45	—	30
					—
					4
					-

Udviklingen er gaaet i den rigtige Retning, mindre og mange Hjem med Brød til mange Munde. Den gamle Tip-Tip-Oldefar — til de seks Brødre — Slægtens historiske kendte Ældste, Knud Madsen, havde næppe saa stor en Besætning, da Gaarden var udelt og Arealet var 660 Td. Land, som en af Ejerne har nu paa 50 Td. Land. Vogne og Avlsredskaber var primitive, han pløjede kun en lille Del af Arealet med sin Træplov; der var gode store Græsgange om Sommeren og en Mængde Enghø til Kreaturerne om Vinteren.

I Stavnsbaandets Tid var der næppe meget Hoveriarbejde, der var langt imellem Herregaardene og Merrild-Mændene — hvis Navne: Knud, Svend, Mads, Christen, Iver, Niels, Christian og Erik stadig er mest kendte i Slægten — var ikke alene selvstændige Mænd, men ogsaa dygtige, rettænkende og ære-kære og holdt altid paa at betale enhver sit.

Mange var i Besiddelse af en særpræget Begavelse og var meget ansete. Var der ikke nogen særlig Velstand, saa havde de altid et godt Sindelag og hjalp dem, der havde mindre eller led Nød. Fliden sad i Højsædet, Tilfredshed og Nøjsomhed fandtes nok ogsaa i rigere Maal dengang end nu, om ogsaa Vestjyderne stadig er et nøjsomt Folkefærd.

Da Gaarden blev delt, blev der anlagt et godt Hegn imellem Øster- og Vester Merrild, et Dige, som findes endnu. Paa det 2 km lange Dige var der lidt Buske, Egekrat- og Pilekviste, som vi snittede og bandt Limer af (Riskoste).

Den ellers lidt triste Jordvold er dog ikke uden Romantik. Her mødtes — som i St. St. Blichers Digt om Mads Doss og Melt Kjølvråa — Børnene fra de to Gaarde, om de ikke just plukkede Lyng til at bage „en Bæjt“ Brød ved (en Ovnfuld Brød) saa er det sikkert, at de sang deres glade Barndomssange, svedte og frøs derimellem, lo og skæmte, spiste „Mellemmad“ sammen og drev med Køerne og Faarene: „O næ de had ædt, gik de hwæ te si Hjør.“ Her stiftedes Venskab, som holdt igennem Aarene.

Paa Diget er nu plantet Gran eller Fyr. Denne Ramme om Markerne har givet Landskabet et smukt Præg.

De to Mænd, som delte Merrild-Gaarden, kunde ikke rigtig enes om Delingen. Et Jordstykke, der laa ved Romvig

Skel; vilde ingen af dem eje, der skulde skattes og skyldes af det, som de sagde, og de Romvig Bønder lod ganske roligt deres Kreaturer gaa paa de gode Græsgange. Resultatet blev, at Manden i Øster Merrild fik nævnte Jord og denne Gaard blev den største. Vi ser endnu, at det gamle Dige, som ellers er lige, i den nordre Ende slaar en stor Bue. Paa Jordstykket findes nu Ejendommen „Lykkensprøve“, der atter er delt i to smaa Gaarde.

I 1872 byggede Chre' Merrild en Gaard paa Nordmarken til sin Datter, Ane, og Svigersøn, Peder L. Lundby (Nørre Merrild). Senere byggede Niels A. Iversen Merrild en Gaard syd for sin egen, (Sønder Merrild) hvor hans Enke, Sidsel M., boede til sin Død hos Sønnen, Laust M.

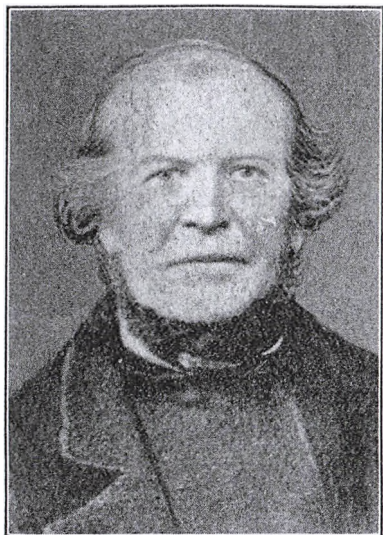
Merrild-Slægten's Grene.

Vester Merrild.

Mads Nielsen, som var Ejer af Vester Merrild fra 1814, blev Stamfader til en stor og anset Slægt, ikke alene kendte Landmænd, men ogsaa Mænd og Kvinder med store kunstneriske Anlæg: kendte fine Musikere, Kunstmalere, Forfatterinder, Billedhuggere. En landskendt Dansekunstner findes ogsaa i Merrild-Slægten i København. Købmands-Slægten, Knudsen (Merrild Knudsen), Slægten Merrild Nielsen, Stege, og den store Landmands- og Købmandsslægt, Merrild, fra Børslund i Rind. Mads Nielsen Merrilds seks Sønner havde alle Efternavnet Madsen; men Merrild-Navnet blev almindelig brugt som Kendingsnavn.

De seks Brødre.

I. AFSNIT.

Christen Knudsen Madsen Merrild, som var den ældste af Brødrene, født 1816, overtog Gaarden Aar 1846. Navnet er efter hans Morfar, Chr. Knudsen.

Han var en Musikbegavelse og tog Undervisning hos en af Datidens mest kendte Musikere, Chr. Kjær i Ringkøbing. Han brugte Apostlenes Heste og gik den lange Vej. Tur og Retur, hver Gang han skulde have Timer i Musik.

Som før beskrevet tjente Christen Merrild sin Gaard med Violinen. Kristine Majgaard, senere kendt under Navnet *Stine Merrild*, som blev hans Hustru, vandt han paa en Maade ogsaa med sin „Fiol“. Han spillede paa et Bal i Holstebro og hun dansede, han kom saa til at berøre hendes Ansigt med Buen; da han bad om Undskyldning, saa han ind i et Par skælmske Ungpigeøjne, og det blev hans Skæbne.

Han var en meget afholdt Spillemand ved Egnens Fester og Julegilder og var meget gemytlig. Vi erindrer mange morsomme Fortællinger om Gamle Chre' Merrilds Særpræg og humoristiske Tankegang. En af hans Naboer kom og fortalte, at en Bekendt var død. Chre' M. sagde saa: „Er han nu

død? Det var da skammeligt, han skyldte mig en Rigsdaler.“ Af andre Fortællinger om hans særprægede Lune og Humør anføres:

En Dag pløjede han for en Husmand. Middagen bestod af Flæsk-Æggekage med Brød i og nogle Skiver ved Siden af, som han ikke rørte. Konen sagde: „Aa værsaagod, Chre' M., og spis Brød til.“ Han svarede uden Betænkning: „Tak, A tøks egentlig der er Brød nok i.“

Maaske han var mere Musiker end Landmand; men, som der staar i Rimdigtet „Slægtsgaardens Brand“:

— — De Dalere var surt forjænt,
for Bonden var der mer af passe
med Ploven fik han Furen vendt,
Fiolen hvilede i sin Kasse, —
Musikken havde ingen Jæg
den lange, travle Sommerdag.

Chre' M. døde i 1878, 62 Aar gl. Stine M. overlevede sin Mand i 22 Aar og blev 78 Aar gl.

I nævnte Digt findes ogsaa følgende Vers om denne Mor og Bedstemor til en stor Børneflokk:

— — Det bedste har endnu vi gemt,
og det er Landsbydegnens Datter,
i Øjet var der munter Skæmt,
hun holdt af Ungdomsleg og Latter. —
En bedre Støtte næppe faar
i Dag en Mand i Bondegaard. — —

Folk holdt af den hjemlige Hygge i de lave Stuer. Stine Merrild holdt af Ungdommen, flere af Børnene spillede og sang, saa det var en Lyst, og Hjemmet blev en kær Samlingsplads for de Unge.

Minderne om Christen og Stine Merrild bliver altid holdt højt i Ære af Efterkommerne, de var brave Mennesker og retlinede Karakterer og har altid foregaaet Slægten med et godt Eksempel.

De havde 7 Børn. Sønnerne: Mads, Christian og August Merrild og Døtrene: Ane, Margrethe, Maren og Else Marie. Børnene havde, før de fik Ret til at bruge Slægtsnavnet Merrild, Efternavnet Christensen.

Længe før sin Død afstod Stine Merrild Gaarden til Sønnen.

Christian Maigaard Merrild, f. 1858, d. 1912.

Han var musikbegavet som de fleste af Slægten, men passede dog først og fremmest Bedriften og handlede en Del med Kreaturer. Hans Hustru, *Petrea Merrild*, var en Datter af P. Nørgaard, Tiphede.

Hun døde i en yngre Alder fra 7 ukonfirmerede Børn. Det mindste Barn tog Naboen, Laust Merrild, og hans Hustru, Birgitte M., i Pleje.

Chr. M. der var meget afholdt for sin Godhed, døde faa Aar efter. Hans Plan var, at den gamle Slægtsgaard, som han havde opbygget og værnet om, skulde gaa i Arv, som forhen, til et af Børnene. Laust M. styrede saa Gaarden i en Aar-række med dette Formaal. Da Børnene voksede til, blev Gaarden solgt til Niels Løve Merrild fra Øster Merrild, han er gift med Kristine Merrild, som er en Datter af Chr. M., saa Hjemmet blev alter i Slægten.

I 1930 galede den røde Hane over Gaarden, men det nye Stuehus blev reddet, i Rimbrevet om Branden er dette ikke bekendt, og der er forøvrigt tænkt paa det gamle hyggelige Stuehus, hvor Slægt og Venner havde saa mange for-

nøjelige Timer og mange gode Minder fra. Her anføres to Vers af samme:

-- — Dit Hjem i Merrild er nu brændt
og dog saa ny; men om det gamle
der var saa videnom bekendt
endnu vi vil paa Minder samle
(om Hedengangnes Vid og Aand)
og værne dem med varsom Haand.

En Krans paany blev hejst paa Gaard;
men al romantisk gammel Hygge
forvist en Mester ej formaar
i nye Huse ind at bygge:
Om Slægten end i Gaarden bor,
den Mester findes ej paa Jord. — —

Her følger de syv Børn og Børnebørnenes Navne:

Christen Merrild, Landmand, Stakroge, g. m. *Kristine Merrild*,
f. Povlsen. Børn: *Peter* og *Petrea Merrild*.

Mariane Jedich, f. Merrild, g. m. *Adolf Jedich*, Snedkermester
i Herning. Børn: *Birgit* og *Ella Jedich*.

Kristine Merrild, g. m. Gaardejer *Niels Løve Merrild*. Børn:
Edith, *Eva* og *Ingrid Løve Merrild*.

Peder Krogstrup Merrild, Lagerist, Aarhus.

Jens Martin Merrild, Landmand, Lyng, Stakroge.

Ingeborg Merrild, Ekspeditrice, f. T. Wett & Wessels Udsalg,
Frederikssund.

Peter Merrild, Kontrolassistent.

Ane Christensen Merrild,
f. ²⁴/₁₀ 1846, d. 1878, gift med
Peder Lauridsen Lundby, Søn
af Gaardejer L. Pedersen,
Lundby, og Ane Kathrine
Henriksdatter, som var en
Datter af Henrik Provstgaard,
Vejrum, Holstebro. Forældre-
ne døde begge, før Børnene
blev voksne, saa Peder Lund-
by, som han dengang blev
benævnet, maatte som Skole-
dreng ud hos Bønderne at
tjene for sit Brød. Gaarden
blev solgt, og en ikke ringe
Sum blev sat i Sparekassen
til Børnene.

Han boede i Nørre Merrild ca. 40 Aar og blev alm. kaldt P. Merrild. Han var kendt som en usædvanlig dygtig Hedebonde, merglede og kultiverede hele Arealet, hvoraf kun en lille Del var opdyrket. Først havde han kun fire Kreaturer, men senere over tyve og saa lidt Hesteopdræt; det var smukke og gode Heste, flere af dem blev højt præmierede. P. M. var en klog og velbegavet Mand og havde mange kommunale Interesser, især Skolen; Oplysningsarbejdet laa ham meget paa Sinde. I sin store Vennekreds var han en livlig Taler. En af hans muntre Fortællinger fra Forlovelsestiden anføres her. Han var til Marked i Holstebro og hørte to Mænd fra Vildbjerg tale om ham omtrent ordret saaledes: A: „Kinner du ham, som Chr. M.' Dætter, Ann', ska gywtes me.“ B: „Nej, men de er ham me æ Striver o æ Bien, som de kaalder ham.“ A: „En ka no godt sejj, te han køwer sæ en Kuen lidt dyrr.“ B: „Aa, de vil a no et sejj, for hun er da hejsen en kjøn o en raar Pigg.“

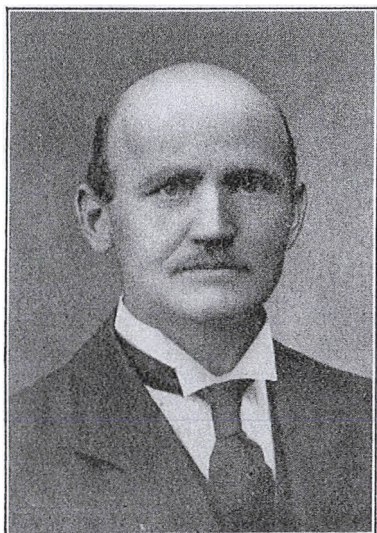
De mente altsaa, at han skulde betale for meget for den nybyggede Gaard, da han skulde udbetale 1800 Rigsdaler, forrente meget og desuden som en Slags Aftægt til sine Svigerforældre svare 8 Td. Sæd aarlig, saa længe de levede.

Ogsaa dette skulde han høre af de tørre lune Vestjyder fra den Egn, hvor han nu skulde udøve sin Manddomsgerning, at han havde tilladt sig at følge den ny Mode: Striber paa Benklæderne.

Han var i en Periode Medlem af Sogneraadet og Skolekommissionen, Formand for „Vildbjerg Andelsmejeri“ og Distriktskommisær for „Vistofts Brøndkasse“ i Aarhus til sin Død.

Ane Merrild var kun 31 Aar gl., da hun døde fra 3 Smaa-børn, som aldrig fik lært at kende den gode Mor, de havde haft, dog fik de senere meget at høre om, hvor afholdt hun var af Slægt og Venner.

Børnenes Efternavn var Merrild Lauridsen og Lundby L. (Efternavn senere forandret til Lundby.)

Børn: 1. *Christen Merrild Lundby*, født d. $28/8$ 1873, gift med *Alma M. Lundby*, f. Andersen, Datter af afdøde Trikotagefabrikant og Forsikringsinspektør N. A. og efterlevende Hustru, som nu ogsaa bor i Roskilde, hvor Ægteparret har Trikotageforretning. C. M. L. er Forf. af M. S. G.

Børn: *Ruth Merrild Lundby*, f. d. $25/2$ 1919, og *Tage Merrild Lundby*, f. d. $25/7$ 1924 i Næstved.

2. *Laurids Lundby*, f. d. $\frac{4}{11}$ 1875, gift med *Maren Lundby*, f. d. $\frac{13}{1}$ 1873, født Boutrup Nielsen.

De begyndte med en ringe Kapital, men gjorde god Fremgang i en Aarrække. L. L. er bekendt som en meget dygtig Landmand. Han har haft flere mindre og større Ejendomme, men har nu i en lang Aarrække boet i Dalsgaard, Snebjerg.

Børn: *Alex. Peder Lundby*, som er udvandret til Amerika. (Han har en Søn, *Laurids Lundby*). *Kaja Lundby*, som er gaet Handelsvejen. Hun har forøvrigt et udpræget Musiktalent, en Arv efter Merrild-Slægten.

3. *Kristine Thrige*, f. i Nørre Merrild d. $\frac{13}{10}$ 1877, gift med *Jens Thrige*, fhv. Gaardejer i V. Nørsøller, Vejrum v. Holstebro (Fædrenehjemmet). Han var en kendt Handelsmand paa denne Egn. Som ganske ung Mand blev han indvalgt i Sogneraadet. Ægteparret bor f. T. i Næstved. Datteren (fhv. Afdelingschef hos Baad og Winter, København), *Chathrine Sjunnesson*, f. Thrige, er gift med Direktør Niels Sjunnesson (Chokolade og Konfekturfabrik i Stokholm).

Direktør N. S. er Student fra Helsingborg. Forretningen er meget kendt og anset i Sverrig. Chat. S. lærte Handelen hos Boghdl. Demuth, Næstved.

Jens Thrige er ud af en gammel kendt Handelsslægt. Flere af hans Forfædre opkøbte Stude i Vestjylland, og hans Morfar var Hestehandler. Han er meget interesseret i gamle Minder om Fortidens Handel og har fortalt følgende:

„Naar Transporten af de opkøbte Stude skulde foregaa, blev først samlet et lille Antal i Thisted og drevet sydpaa. Der kom saa flere til undervejs, 3 á 400 ialt. Der var forskellige forudbestemte Hvilesteder for de hungrige og trætte Stude, det tog jo mange Dage, fra Thisted til Husum er vel 300 km. I Overgaard ved Holstebro var f. Eks. udlagt et større Areal som Græsmark med de aarlige Studedrifter for Øje.

Naar Hungeren var stillet, blev Flokken drevet sammen og lagde sig næsten som paa Kommando til Hvile for at samle Kræfter til den næste Dags March. Driverne havde ikke stort Besvær med at holde Flokken samlet, selv om en anden Flok stødte til, Studene vidste godt, hvor de hørte til og blandede sig ikke med den anden Flok.

Prangeren kom saa kørende bagefter, naaede Driften og solgte væk af Studene til Marsk-Bønderne. Under Hynden i Agestolen var anbragt en Kasse til at gemme Pengene i, som saa blev udbetalt paa Turen hjem. Det drejede sig om flere Tusinde Rigsdaler, saa Kassen blev straks anbragt paa Prangerens Værelse, naar han kom til Kroen for at overnatte.

Befolkningen havde Tillid til deres Handelsmand; men det skete dog en Gang, at det gik galt. En Pranger fra Hedeegnen forsvandt sporløst med en større Sum Penge — ca. 9000 Kroner."

I Hammerum m. fl. Herreder blev engang tilvirket mange Husflidsvarer. Folk kartede, spandt og strikkede. Gamle Chre Merrild sad ofte flittigt ved Spinderokken om Aftenen, naar han ikke skulde ud med „Fiolen“. Dengang var „æ Bindtøj“ et ikke ringe Plus til Indtægterne paa denne Egn.

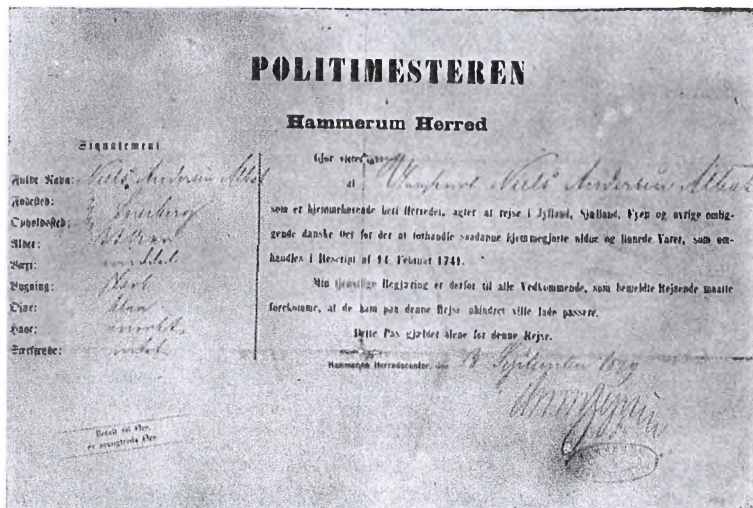
Ordet „Bindtøj“ er den bedste jyske Betegnelse for de Varer, som Hosekræmmeren solgte. Det gamle Privilegium er nu ophævet, men alle har Ret til at rejse, til de afgaar ved Døden, ingen kan nu, efter den ny Næringslov, begynde paa denne Handel mere.

Enkelte af Merrild-Slægten har rejst og fik senere store Forretninger i Danmark. Mange af disse Jyder af andre Slægter har store Trikotagefabrikker i Norge og i U. S. A. Nogle rejste hele deres Liv; en af disse skal nu beskrives. Han havde en særpræget kunstnerisk Natur, var en habil Bugtaler, Komiker og særlig en dygtig Violinist.

Mads Maigaard Merrild, f. 1849, d. 1914. Han havde arvet et stort Musiktalent og en udpræget humoristisk Sans efter Faderen, særlig Violinen behandlede han virtuosmæssigt.

Naar han spillede Violin eller Piano, sang han ofte til og sagde, at saaledes kunde han bedst more Folk; det var hans største Glæde i Livet at glæde sine Medmennesker.

Hans musikalske Evner blev aldrig rigtig udviklede. I disse Tider var der ikke mange Bønder, der ofrede noget paa Børnens Uddannelse, maaske han heller ikke, med sin flygtige

Uldhandlerpas, 1879.

Natur, havde den nødvendige Taalmodighed til at forlætte med Nodelæsning og gaa en Kunstners trange Vej, men hans Evner som Violinspiller, ja, ogsaa som Komiker og Bugtaler, mindes stadig i de Kredse, hvor han færdedes i sine glade Ungdomsdage.

Ogsaa Autoriteter paa Musikkens Omraade beundrede hans Evner og saa i ham et mislykket Geni. Han handlede med „Bindtøj“ til sin Død, rejste meget paa Holbækegnen, hvor han var særlig kendt under Navnet Maigaard. Han var en retlinet Handelsmand og solgte mange Varer; var meget afholdt for sit gode Sind og sit livlige Temperament.

Han var en kær Gæst i Hjemmene. Endnu er der mange gamle, gemytlige, sjællandske Bønder, der fortæller om ham. Ofte kom han ikke langt omkring paa sin Vandring; naar der var en Violin eller et Klaver i Huset, blev han der. Musikken var ham kærere end det jordiske Mammon.

Med en vis Stolthed fortalte han om sine Oplevelser. En Dag kom han i Selskab med en Greve, som snart saa, at han var en særpræget Begavelse, inviterede ham paa „en Drink“ og bag efter paa en Køretur med det grevelige Forspand — fire Heste. Han følte sig som en ikke helt almindelig Kræmmer,

sagde han senere spøgefuldt, da han sad ved siden af Greven — med Kusk i Liberi paa Bukken.

Vi erindrer ogsaa en Fortælling af en Gaardejer, som skulde have Høstgilde. Paa Opfordring blev M. der om Aftenen for at hjælpe til med Underholdningen. Han fik en Røgterkittel paa og kom saa ikke frem, inden der blev kaldt paa ham. En ung Mand spillede Violin, og de andre Gæster mente, at han spillede dejligt. Værten sagde saa, at han havde en Røgter, som spillede meget bedre. Han maatte saa frem og vise sin Kunst; men Gæsterne opdagede straks, at Røgteren ikke var helt „vaskeægte“. De morede sig over Værtens Ide. M. underholdt derefter Gæsterne som Bugtaler. — Saadan var hans Liv.

Selv var han klar over, at han var kommet paa den forkerte Hylde. Han blev glad, naar hans Musik blev beundret. Da Broderen, som ejede Barndomshjemmet, havde Bryllup, laante han Musikerens Violin og spillede først nogle Danse, derefter begyndte han saa med sine kendte Kunstgreb og fantaserede frit. Sognets unge og musikkyndige Lærer, Hatt, var Gæst (Overlærer Hatt og Professor Gudmund Hatts Fader); han sagde: „Nu skulde Folk høre og ikke danse!“

Vi Børn, der var med, forstod vor rare gamle Onkels Glæde over Anerkendelsen af hans Kunst. Vi havde som mindre Børn altid glædet os meget, naar han kom hjem fra Rejsen, sang og spillede og optraadte for os i sine komiske Roller, særlig som Bugtaler.

Vi traf ham som ældre, skuffet af Livet. Energien var aftaget, men hans ædle Sindelag var stadig i Behold; taknemmelig for Venlighed kunde han lives op og fortælle om sine mange Oplevelser.

Han blev tilsidst en meget ensom Mand, men var rask, indtil han pludselig døde, ramt af et Hjerteslag. En Ven skrev i et Holbæk-Blad en begejstret Artikel om Mads Maigaard, om et Geni, der gik tabt. Han var ikke Digter, men blev ved sit kunstprægede Liv Motivet til følgende Rimdigt:

Et mislykket Geni.

(Violinistens og Kæmmer.)

Paa Landevejen jeg iler frem,
 Butikken har jeg med og gaar fra Hjem til Hjem,
 og hver en Dør staar for mig paa Klem —
 et Gode, som ej helt er givet alle.
 Ja, allevegne en Velkomst lyder,
 og Bordets Glæder jeg ofte nyder,
 en munter Vise jeg siden synger,
 som flux de Gamles Sind forynger.
 Og findes der en „Fiol“ i Stuen,
 saa Børn og Unge ler og glæde til mig ser,
 Fiolen bringes, jeg spænder Buen
 og spiller — synger til, som det kan falde.

For ensom Mand Tiden bliver lang;
 men jeg har min Fiol og spiller til en Sang. —
 Dog Vejen ofte kan være trang,
 og ej af Guld jeg samler større Skatte.
 Hvad gav mig Livet? Jeg intet ejer,
 min ringe Kunst alt for lidt opvejer,
 og væk er alle de stolte Drømme,
 af Skade klog jeg nu kan dømmе. —
 Blandt kære Minder er Børneøjne,
 jeg spillede og sang, de glæde ved mig hang
 og Tak mig sendte, Kritik ej kendte, —
 jeg var en Kunstner, som de kunde fatte. — —

Nu har jeg sikkert en stakket Frist
 og takker saa hver Ven, der husker mig tilsidst.
 Jeg ser tilbage, — alt synes frist, —
 en bedre Lykke fandt saa mangen Pranger. —
 Dog har jeg spillet og glædet andre
 paa Livets Vej, hvor jeg monne vandre, —
 som mangen Gøgler — og gode Minder
 jeg har om danske Mænd og Kvinder,
 om brave Venner, som har mig æret,
 for Sang og Spil og Skæmt — endnu i Mindet gemt —
 og siger: „Lidt har for os han været, —
 lidt Kunstner var vor Spillemand og Sanger.“

Maren Merrild Lundby, g. m. fhv. Gdj. *Jens Lunddy*, f. i Lundby, Vejrum. Maren M. L. var i en Aarrække i Thinggaard hos Gdj. L. T., der var gift med hendes Moster, Christiane T. De døde barnløse. Jens L. havde Gaarden i en Aarrække, før de gamle døde, og byggede den op.

Jens L., der nu er op i Halvfjerterne, havde mange offentlige Tillidshverv og var i en Periode Medlem af Sogneraadet. Efter mange Aars Forløb solgte han Gaarden og købte et Hus i Struer, hvor Ægteparret, der er barnløst, f. T. bor.

Margrethe Merrild Jensen, f. i M. ^{24/1} 1854, d. ^{4/8} 1928, blev særlig bekendt for sin prægtige Sangstemme, som dog aldrig blev rigtig skolet, ellers havde hun sikkert været en Sangerinde af Rang.

Sidste Gang, vi hørte hendes smukke og fyldige, lyse Sopran, var ved et Sølvbryllup i Dalsgaard, Snebjerg. Trods sine 70 Aar, var Gæsterne enige om, at det endnu var dejligt at høre hendes Sang, som flere af dem ofte før havde beundret 50 Aar tilbage i Tiden. Der var 150 Mennesker forsamlede.

Hun var gift med Købmand *Mads Jensen*, Vildbjerg. Han gjorde ofte Forandring og prøvede meget. Senere var han Kroejer i Vildbjerg — ogsaa i Paarup Kro boede han en Tid og havde andre Ejendomme. Omsider flyttede han til Herning og byggede flere Huse, som han atter solgte. Margrethe M. J. havde Systue og mange Elever.

Hun bevarede sit gode Humør under Livets Omskiftelser, sang og var glad. Det er især bekendt, at hun tit sagde: „Nu har vi det saa godt som aldrig før.“ Denne Tilfredshed var næsten enestaaende, altid et venligt Ansigt, et Smil og et Ord til Eftertanke med paa Vejen.

Mads Jensen var meget flittig og gjorde god Fremgang, da han blev Møller i Nøvling. Begge er begravede paa Nøvling Kirkegaard. Han døde i 1913, 67 Aar gl.

Børn: Lærer *Christen Merrild-Jensen*, g. m. *Kristine Jensen*, f. Christensen. Begge er døde. Han blev kun 30 Aar gl. De havde fire Sønner. I et lokalt Blad læste vi nogle smukke Mindeord om den unge afholdte Lærer, der saa tidlig maatte

bort fra Hustru og Børn. Af disse er kun to i Live: *Maigaara Merrild Jensen* og *Vagn Merrild Jensen*.

Jens Langballe-Jensen, gift med *Maren Langballe-Jensen*. Datter af J. Chr. Jensen, Karup. Jens L. J. lærte først Mølleri i Nøvling Mølle, blev senere Møller, Hotelejer og Købmand i Karup. Han flyttede saa til Hvalpsund og har Købmandshandel. I en Aarrække har Købmand J. L. Jensen været Formand og Kasserer for den stedlige Sygekasse samt Kasserer for Elektricitetsværket.

Børn: *Erling*, *Henry*, *Christian Merrild* og *Holger Langballe Jensen*.

Frk. *Ane Kristine Jensen*, den yngste af de tre Søkende, er Kogerske ved større Selskaber i København, Roskilde m. v. (Gernersegade 48°, København.)

Else Marie Merrild, g. m. en kendt Gaardejer, nu afdøde *Ole Skovhus*, Gellerup. Hun var som sin Mand bekendt for sine store aandelige Interesser, men døde i en ung Alder og barnløs.

Købmand *August Merrild* i Svinninge er den yngste af

Gamle Chre' Merrilds Sønner, født i Merrild d. $\frac{8}{2}$ 1863. Han havde et udpræget Handelstalent og kom i Lære hos sin Svoger, Købmand M. Jensen, Vildbjerg.

Derefter rejste han til Sjælland, hvor han en Tid handlede med „Bindtøj“ og gik helt bort fra Kolonialhandelen. I en ung Alder etablerede han sig som Trikotagehandler i Korsør, men flyttede senere til Holbæk, hvor han i en Aarrække drev en pæn Forretning, som stadig blev udvidet. Han var en paapasende og flittig Købmand og var afholdt af Befolkningen.

Hans Hustru, *Amalie Merrild*, f. d. $\frac{16}{5}$ 1877, er en Plejedatter af afd. Købmand Jens Lund i Jyderup og efterlevende Hustru. Da Jens Lund ønskede at afstaa sin Forretning, overtog Aug. M. denne Handel (Ægekspport og Præservinganstalt samt Carlsberg-Dopoi). Han havde da to Forretninger i Holbæk, som han solgte (Trikotage og Herreekviperung). Ligeledes solgte han sin Andel i „Hotel Postgaarden“, som han havde været med til at restaurere.

Med stor Energi førte han Forretningen i Jyderup videre. Imidlertid kom Verdenskrigen og de efterfølgende Bankkrak — ogsaa i Kallundborg Bank, hvor hans Driftskapital var anbragt, naar han til Tider ikke havde Brug for samme i Omsætningen. Vi erindrer Skibsværftet; der blev bygget Skibe for Indskydernes Penge, det kostede A. M. en Formue — 35 Tusinde Kr., og han tabte et lignende Beløb ved sin Forbindelse i England, der ogsaa blev insolvent.

Det var et haardt og uforskyldt Slag for en flittig og stræbsom Mand; men han genvandt dog atter sit medfødte gode Humør, Ægteparrets livlige Temperament sejrede over Skuffelsen. Nu solgte han Ægekspport-Forretningen og fortsatte „Carlsberg Depotet“. Senere blev han tilbudt et større Depot i Svinninge og flyttede saa dertil.

Under Krigen handlede A. M. med Heste. Han blev som Følge heraf ansat som Statens handelskyndige Tillidsmand ved Hestepkøb (Remontekommissionen).

I Ægteskabet er tre Børn, alle musikalske, en Arv i Slægten. Da de var hjemme, maatte enhver, som gæstede Hjemmet, uvilkaarligt mindes den gamle Slægtsgaard og den musikalske Slægt i Gaarden.

I Anledning af Dagen læste vi i et Holbæk-Blad bl. a.: „En af Svinninges kendte og ansete Borgere, Aug. Merrild, fylder den 8. Febr. 70 Aar. Han er ud af en musikalsk Familie og har været en ivrig Sanger i Holbæk Sangforening. En Broder til ham var afdøde Uldhdl. Maigaard, der var meget musikalsk og huskes af mange ældre her paa Egnen. Overalt, hvor Aug. Merrild har virket, har han været meget afholdt. Han er en glad og hjælpsom Mand, der i sin hele Væsenmaade bedre kunde ligne en 50-aarig end en 70-aarig.“

Aug. Merrild har nu solgt Forretningen og er flyttet til Holbæk, hvor han nyder en velfortjent Hvile efter en lang og meget virksom Arbejdsdag.

Børn: 1. *Else Marie Merrild Werling*, f. d. $\frac{9}{2}$ 1901, g. m. Fabrikant *Pauli Werling*, f. d. $\frac{11}{8}$ 1896.

P. W. har startet „Dansk Silkebaandsfabrik“, Aarhus, en

Fabrik, som f. T. er enestaaende i Landet af sin Art og den første i Skandinavien. Han har sine Kunder over hele Landet; Forretningen er saaledes en betydelig Vinding for dansk Industri og udviser en stor Indsats af dansk Foretagsomhed.

Børn: *Dovl Werling*.

2. *Emmy Merrild Sten-Jørgensen*, Pianistinde, Holbæk. Elev fra Det kgl. Musikonservatorie (komponerer lidt Dansemusik, velkendt og skattet paa Holbækegnen), g. m. fhv. Regimentsmusiker, Musikdirektør *W. Sten-Jørgensen*. Musikerparret er meget søgt og har afholdt mange Koncerter paa Egnen.

Fruens „Merrilde Fox-trot“ fik en begejstret Modtagelse i Tovolis Koncertsal.

3. *Jens Eide Merrild*, f. $\frac{3}{12}$ 1907, Manufakturkommis, f. T. Repræsentant for „Dansk Silkebaandsfabrik“.

Hermed slutter 1. Afsnit af „De seks Brødre“, Musiker og Ejer af Slægtsgaarden i Vildbjerg, Christen Merrild og Efterkommere. (Sognet har Navn efter de mange Kildevæld omkring Bakken, hvor Kirken og nu den livlige Station og store Handelsplads findes.)

De seks Brødre.

II. AFSNIT.

Købmand Niels Madsen Merrild, Bærslund i Rind, og Efterkommere.

Niels M. Merrild, f. i Merrild d. $11/10$ 1818, d. i Bærslund d. $28/10$ 1889, gift med *Ellen Merrild*, f. i Bærslund d. $9/4$ 1823, død $29/1$ 1904, f. Bank — af den i Ringkøbing Amt meget bekendte Bank-Slægt.

Niels M. var i en Aarrække Amtsraadsmedlem og i Bestyrelsen for Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse, som han var med til at oprette. Han sad i Forligskommissionen og havde mange forskellige Tillidshverv, alsidig interesseret og begavet, som han var, blev han en meget kendt Mand paa Egnen. Af de seks Brødre fra Merrild i Vildbjerg var han den næstældste. Han blev tilbudt den i hans Tid gængse Titel: Kammerraad; men afslog denne Æresbevisning.

I Ægteskabet var der sytten Børn, hvoraf de ti levede og

stiftede Familie, saa Tallet paa hans Efterkommere er meget stort.

Mange af disse havde især store aandelige Interesser, og i mange af Hjemmene er denne religiøse Bevægelse i Aarenes Løb forblevet usvækket, nærmest i Tilslutning til „Den indre Mission“.

Niels Merrild og hans Hustrus Minde vil leve til sene Tider iblandt hans Efterkommere.

Han kom som ungt Menneske til Bærslund som Handelsbetjent, Krambodsvend, som det ogsaa blev kaldt den Gang. Da han blev gift med Datteren, overtog han Gaarden og Købmandshandelen.

Et anseligt Monument findes paa Ægteparrets Grav paa Rind Kirkegaard.

Børn:

1. *Hans Chr. Bank Nielsen*, gift med *Abelone Aagaard Nielsen*, f. i Aagaard, Vildbjerg. Ægteparret, der begge er døde, havde to Børn:

1. *Niels Merrild Nielsen*, Landmand, Ølgod, gift med *Ane Marie Nielsen*, f. Nielsen. Ægteskabet er barnløst.

2. *Niels Aagaard Nielsen*, gift med *Karen Aagaard Nielsen*, f. Nielsen, født i Haare, Fyn.

Niels Aagaard har indlagt sig stor Fortjeneste ved sin Gerning som Bestyrer af „Herberg for Hjemløse“ i København. Som ungt Menneske blev han oplært paa Diakonskolen i Nyborg og har siden indtaget forskellige Stillinger. Først var han Opsynsmand paa Fattiggården i Randers, fik saa Ansættelse som Plejer paa Aandssvageanstalten „Karensminde“, København. Her lærte han sin senere Hustru at kende.

I Aaret 1901 fik Ægteparret Ansættelse paa Aandssvageanstalten i Brejninge pr. Børkop. Paa Opfordring kom de saa til København og blev Ledere af „Herberg for Hjemløse“ i Dronningens Tværgade.

Under Krigen kom de kommunale Spisehuse, saa Søgnin-gen blev mindre. Paa Aagaards Opfordring solgte Bestyrelsen saa den store Ejendom, og han drev Herberget videre nogle Aar i Kommunens Barakker paa Fælleden efter lignende Princippet. Imidlertid købte Selskabet Ejendommen i Ryesgade 28,

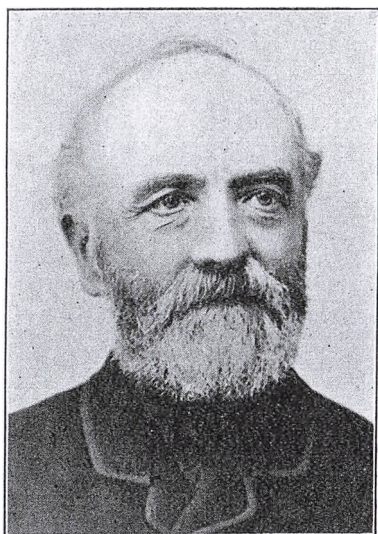
hvor den mangeaarige dygtige Leder har haft Spisehus og Restaurant for de hjemløse og andre Gæster, men nu har taget sin Afsked.

Børn: *Christian Aagaard*, Lærer ved Kommuneskolen i Vanløse.

Helge Aagaard, der er gaaet Handelsvejen.

Signe Aagaard, gift med Lærer *Frimer Larsen*, Helsingør.

Else Aagaard, gift med *Einar Bo*, Assistent i Magistraten, København.

2. *Abelone Merrild Smedegaard*, f. d. $17\frac{1}{2}$ 1846, gift med *Jens Christian Smedegaard*, født i Vemb d. $30\frac{7}{7}$ 1839.

J. C. Smedegaard var en særdeles veloplyst og dannet Mand, som ved sin noble Færd vandt stor Anseelse og Tillid paa Herningegnen, hvor han boede i mange Aar i Lind, Rind Sogn. Han var en meget kendt Foregangsmand paa Mejeri-væsenets Omraade og byggede i 1884 et Mejeri i Rind. Senere blev han Direktør for „Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse“.

Mejeriet, der først var Fællesmejeri, var i Gaarden „Vesterdam“ i Rind Sogn.

J. C. S. døde Aar 1900 og er begravet paa Rind Kirkegaard. Hans Hustru døde i 1928 i København og er begravet

paa Roskilde Kirkegaard. Hun var en from og god Kvinde, afholdt som faa, og Hjemmet i Rind og senere i Herning var ualmindelig gæstfrit.

Børn: 1. Proprietær *Niels Merrild Smedegaard*, f. d. $20\frac{1}{2}$ 1871, g. m. *Juliane Smedegaard*, f. Holten-Nielsen, f. d. $1\frac{1}{11}$ 1870.

N. M. Smedegaard var i 6 Aar Ejer af „Store-Lundgaard“ ved Herning og købte saa „Lysholmgaard“ ved Roskilde, men bor f. T. paa Frederiksberg og har overdraget Gaarden til Sønnen, Proprietær

Kai Christian Aksel Smedegaard, gift med *Edith Smedegaard*, f. Kjær, Datter af Indremissionær Kjær, Sorø.

Børn: *Niels Chr.* og *Inge Smedegaard*.

2. *Jens Christian Marinus Smedegaard*, f. d. $22\frac{7}{7}$ 1872, gift med *Adelheid Smedegaard*, f. Beck, f. d. $22\frac{4}{4}$ 1876 i Kbh.

J. Chr. M. S. drev sin Faders Mejeri i Lind, indtil samme overgik til Andelsmejeri, og købte saa Lille Karleby Mejeri ved Roskilde den 1. Maj 1903.

Mejeriet er vistnok det største private og ældste Landmejeri i Danmark, bygget i Aaret 1876. Som Faderen blev han en anset Mejerimand; hvis administrative Evner og Dygtighed er meget bekendt, da han ogsaa ejer og driver Mejeriet, Nybølle-

gaard, paa Fyn og er Forpagter af Everdrup Mejeri, Præstø. Ogsaa Kommunen har lagt Beslag paa hans Evner og Kræfter. F. T. Formand i Sogneraadet.

Børn: Student, cand. phil. *Aksel Smedegaard*, f. $\frac{7}{6}$ 1899, g. m. *Marie Smedegaard*, f. Jensen, Datter af Gaardejer Chr. Jensen, Sæby.

Børn: *Hans og Jens Christian*.

Aksel Smedegaard var den første af Slægten S., der tog Studentereksamen. Senere fulgte han Traditionen, som sin Far og Farfar blev han en praktisk og dygtig Mejerimand og er f. T. Bestyrer paa Nybøllegaards Mejeri. A. S. deltager ogsaa i det kommunale Arbejde. Medlem af Sogneraad og Skolekommission.

Ellen Ellehauge, f. Smedegaard, g. m. Læge *A. Ellehauge*, Amager.

Børn: *Knud og Sigrid*.

Anna Enggaard Pedersen, f. S., g. m. *Enggaard Pedersen*, Bankbestyrer, Hvalsø.

Student, cand. phil. *Ragna Smedegaard*, f. T. ansat som Kontorist i Landsoverskalleraadet.

Hans Smedegaard, f. $\frac{13}{12}$ 1904 i Ll. Karleby. I 14 Aars Alderen drog han paa Togt med Skoleskibet „Georg Stage“. Siden sejlede han i nogle Aar med forskellige Skibe i fremmede Havne.

H. S. slog sig derefter ned i Amerika, hvor han tog fat paa forskelligt, men læste samtidig. Han blev senere helt betaget af Læselysten og har nu taget forskellige Eksaminer i U. S. A. (Polytekniker).

Student, cand. phil. *Johannes Smedegaard*, f. $\frac{20}{7}$ 1908 i København. Har senere gaaet paa Mejeriskole og er nu fuldt uddannet Mejerist.

Christian Smedegaard, f. $\frac{6}{11}$ 1911 i København, er som sine to ældre Brødre gaaet Mejerivejen.

3. *Ellen Smedegaard*. Død.

4. *Øllegaard Smedegaard*, ugift og bor i København hos sin Broderdatter, Ellen Ellehaug.

5. *Johannes Smedegaard*, gift med *Js. Smedegaard*, født Seidelin.

Joh. S. er afgaaet ved Døden. Han boede i Sandvød ved Vejle og oprettede 2 Fællesmejerier paa Egnen, Mejerierne „Mølvaag“ og „Eg“, som f. T. drives af Enkefru *Js. Smedegaard*.

Børn: *Johannes Smedegaard*. Han er uddannet som Mejerist og skal sandsynligvis engang som den dygtige og meget interesserede Mejerimand, han er, overlage Mejerierne.

6-7-8. Tre af *Jens Chr. Smedegaards* Børn døde i en ung Alder, nemlig *Marie, Anna* og *Emanuel S.* De to er begravede i Roskilde og *Anna* i Rind.

9. *Elfred Smedegaard*, bor i U. S. A., gift med *Margrethe Smedegaard*, født *Ludvigsen*.

Børn: *Ingø* og *Ernst*.

Han er uddannet som Ingeniør og driver Forretning i Amerika.

3. *Ane Margrethe Merrild Jensen*, g. m. *Gdj. Anders Jensen*, som først var bosat i Fjeldstervang i Vorgod og senere overtog sin Fødegård i Lind, Rind Sogn.

Børn: 1. *Jens Merrild*, Gaardejer i Rind, gift med *Karen Marie Merrild*, f. *Gjødesen*, Datter af Gaardejer *Gjøde J. Stokkildhoved*, Rind.

Jens Merrild er en meget kendt og anset Mand paa Heringegnen. Han har i flere Perioder været Medlem af Rind Sogneraad og har desuden haft mange forskellige offentlige Tillidshverv. Han er f. T. i Bestyrelsen for „Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse“.

Børn: *Bilejer* og *Vognmand* i Herning *Anders Merrild*, gift med *Karen Merrild*, født *Jørgensen*. Børn: *Ellen Merrild*.

Gjørup Merrild, som døde 17 Aar gl.

Dalle Flø Merrild, Gaardejer i Lind, g. m. *Margrethe M.*, født *Hansen*.

Margrethe Fejerskov, f. Merrild, g. m. *Thøger Schested Fejerskov*, Gdj. „Grønholm“ i Vildbjerg, Søn af Kreditforenings-
Repræsentant, fhv. Sognefoged, Dbm. P. Fejerskov, Rind.

Børn: *Minna* og *Karen Marie Fejerskov*.

Alfred Merrild, f. T. Gaardbestyrer, g. m. *Tyra Merrild*,
Datter af A. Møller, Holflod.

Børn: *Jens Merrild*.

Christian Merrild, Tobakshandler, Herning, g. m. *Anna
Merrild*, f. Hansen.

Andreas Merrild.

Einar Merrild.

2 *Niels Merrild*, Gaardejer i Skibbild, g. m. *Bothilde Mer-
rild*, f. Overgaard.

Børn: *Christian Overgaard Merrild*, Købmd. i Viborg,
g. m. *Christine Merrild*, f. Nielsen, Datter af Murermester
Albert N., Rind.

Margrethe Lysgaard, f. M., g. m. Gdj. *Th. Lysgaard*, Skibbild.

Aksel Flø Merrild.

Kristine Else Marie Merrild.

3. *Ellen Jepsen*, f. Merrild, g. m. *J. Jepsen*, Tømmer-
handler i Borris.

Ane Margrethe Merrild var gift anden Gang med *P. Flø
Pedersen*.

Børn: *P. N. Flø Pedersen*, Landmand, Koustrup, Rind.

4. *Mads Merrild*, Købmand i Herning, g. m. *Abelone
Merrild*, f. Bank.

M. M. var først Købmand i Snebjerg, men flyttede saa til
Herning, hvor han var Købmand og stor Svineopkøber i Oplandet.

Børn: 1. *Knud Frederik Merrild*, Tømrermester i Herning,
f. d. $\frac{8}{11}$ 1874 i Børslund, g. m. *Karen Merrild*, f. Israelsen,
f. d. $\frac{5}{3}$ 1873 i Bøgild, Ikast Sogn.

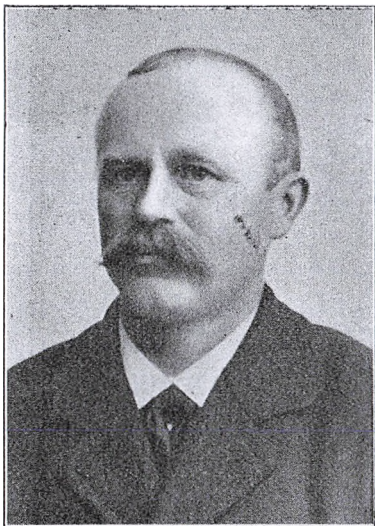
Børn: *Tora Edith Merrild*, f. d. $\frac{22}{9}$ 1909, g. m. Lager-
ekspedient *Bertel Stentoft Christensen*.

Stud. mag. *Gustav Erik Merrild*, f. d. $\frac{3}{2}$ 1911 i Herning.

2. *Niels Merrild*, g. m. *Else Merrild*, f. Nielsen, bosiddende i Silkeborg.

3. *Tora Merrild*, som er død, var gift med Købmand *Jensen*, Nykøbing. Mors.

5. *Kirstine Merrild*, g. m. Gaardejer *P. Donsig*, Nørgaard i Rind. Han var bekendt som en af Egnens solideste Mænd, dygtig som Landmand og dygtig til at forvalte alle de mange forskellige offentlige Tillidshverv, som han blev betroet, bl. a. var han Kommunekasserer i en Aarrække. Ægteskabet var barnløst.

6. *Vilhelm Merrild*, Købmand i Kibæk, g. m. *Amalie Merrild*, f. Sørensen — af den store kendte Slægt i Borris.

Vilh. M. drev en omfattende stor Købmandshandel og Mølleri (Kibæk Vandmølle). Han oplevede og har gjort en stor Indsats paa Kibæk Bys Vækst og Udvikling, maaske den allerstørste. Han var meget arbejdsom og meget afholdt paa denne Egn. Begge er døde, og begravede paa Assing Kirkegaard.

Børn: 1. Frk. *Ellen Merrild*. Bor i Herning hos Enkefru Merrild Riis.

2. *Nicoline Sofie Amalie Merrild*, f. $\frac{14}{2}$ 1887, gift med Sognepræst *Peder Samuel Pedersen Riis*, f. $\frac{11}{8}$ 1887, d. $\frac{20}{3}$ 1933.

Børn: *Kristian Merrild Riis*, stud. mag., f. $\frac{1}{12}$ 1913.

Ruth Merrild Riis, f. $\frac{15}{10}$ 1917.

Søren Peder Riis, f. $\frac{29}{1}$ 1921.

Vilhelm Merrild Riis, f. $\frac{23}{3}$ 1922.

Bodil Merrild Riis.

Pastor Riis er en Søn af afd. Muremester Pedersen Riis, Herning. Lærereksamen: Nørre Nisum Seminarium 1908. Lærer i Fjeldstervang pr. Kibæk 1909—13. Studerede til Præst 1913—18. Andenpræst i Klinte-Grindløse 1918—21. Sognepræst i Vandborg-Terring 1921—29. Sognepræst i Pjedstrup-Brødstrup 1929—33.

Pastor Riis var en meget afholdt og anset Præst indenfor Indre Mission. Han var Kredsforbundsformand for I. M. og for Indre Missions Samfund paa Lemvigegnen. Han sad i Bestyrelsen for Dansk Kirkefond og for Indre Missions Seminarium. I Pjedsted var han knyttet til Børkop Højskole, hvor han holdt bibelske Foredrag. Han havde ogsaa Interesse for Politik og var i 1929 opstillet som Venstres Kandidat i Holbæk Kredsen.

3. *Niels Merrild.*

4. *Dagmar Marie Merrild, f. 31/12 1889, g. m. Gdj. Jens Johansen, f. 31/10 1883, Mosgaard, Assing, Kibæk.*

Børn: Johannes, f. 11/12 1913.

Ane Margrethe, f. 9/3 1915.

Kristine Marie, f. 17/10 1916.

Vilhelm, f. 24/5 1919.

Karl Holger, f. 11/4 1924.

Ester, f. 26/9 1929. Alle med Efternavnet Merrild Johansen.

5. *Mads Merrild, Købmand i Kibæk, g. m. Anna Merrild, f. Fromsejer.*

Børn:

Edith, Vilhelm, Aksel, Knud Erik og Gerda Elisabeth Fromsejer Merrild.

Købmand M. M. er afgaaet ved Døden. Han lærte hos Kbm. Bredmose, Kibæk, blev efter Læretiden Kommiss hos Kbm. Birkedal, Ringkøbing. En kort Tid havde han Forretning i Staby. I 1912 blev han sin Faders Kompagnon i den store Korn- og Foderstofforretning, der blev knyttet til Kibæk Vandmølle. Samtidig begyndtes der Kolonialforretning.

Efter Faderens Død i 1924 overtog M. M. alene Forretningen, som var vokset stærkt, og ved sin Død efterlod han sig en af Egnens mest veldrevne og omfattende Landforretninger.

M. M. var den fødte Købmand, tjente godt og var samtidig meget afholdt af Kunderne, som han ydede udstrakt Kredit, naar det var til deres Gavn og de var værd at give Kredit.

Det var et stort Tab for Egnen, da han gik bort.

De, der lærte at kende ham i hans Hjem, mærkede, at han ikke alene var Købmand, men ogsaa en Hjemmets Mand, der levede et smukt og rigt Liv sammen med sin Hustru og sine Børn.

Ogsaa i Sognet satte han sit Præg. Han var Sogneraadsmedlem og Kasserer. Medlem af Menighedsraadet. Kirken havde hans Hjerter. Betegnende nok, at han døde paa Vej til Kirke, ramt af et Hjerteslag, netop da Kirkeklokkerne begyndte at ringe.

6. *Kjerstine Merrild* var gift med nu afdøde *Missionær Hansen*, der havde sin Virksomhed paa Færøerne. Hun er nu gift med Stationsmester *J. K. Nielsen*, Stevnstrup, forhen Christianshede.

7. *Tora Margrethe Merrild*, f. $\frac{7}{6}$ 1894, gift med Sognepræst *Søren Bækgaard*, f. $\frac{27}{3}$ 1892.

Pastor Bækgaard var Kommuelærer i København 1919—31 og siden 1931 Sognepræst i Hundborg-Jannerup.

Børn: *Jens Vilhelm*, f. $\frac{29}{11}$ 1921. *Erik*, f. $\frac{2}{3}$ 1924. *Jørgen Bent*, f. $\frac{18}{6}$ 1927. Efternavne *Merrild Bækgaard*.

8. *Ely Sophus Merrild*, f. i Kibæk d. $\frac{4}{1}$ 1896, Købmand i Haunstrup, g. m. *Dorthea Marie Merrild*, f. Hansen, f. i Nr. Nebel d. $\frac{18}{2}$ 1897.

Børn: *Vilhelm*, f. $\frac{7}{12}$ 1925. *Dagmar Amalie*, f. $\frac{8}{3}$ 1929. *Hans Oluf Merrild*, f. $\frac{14}{4}$ 1930.

9. Frk. *Edle Merrild*. Køkkenassistent. „Fredehjemmet“,
 Handbjerg St.

7. *Edle Merrild Holmgaard*, f. $24/5$ 1853, d. $25/1$ 1903.
 gift med Lærer i Ørre *Iver Kristensen Holmgaard*, f. i Salling
 1845, død i 1913.

Han var først Huslærer hos Niels Merrild i Bærslund og kom som Lærer til Ørre 1869. Han var en Mand, der vilde og kunde noget, og hans Betydning for Sognet kan vanskeligt maales. Som Lærer var han anset af Kolleger og Befolkningen og blev ogsaa herfor tildelt Dannebrogskorset. Han havde størst Betydning i Skolen gennem de fortællende Fag og havde en stor opdragende Betydning for Børnene ved hele sin Maade at være paa. Han var livlig, ejede megen Lune, og hans Satire kunde ramme sikkert ved given Lejlighed. — Hans Hjerdebarn var Afholdssagen, som han virkede for gennem Foredrag og en Afholdssangbog, han udgav, og hans Arbejde i denne Sags Tjeneste satte ogsaa sine dybe Spor i Egnen.

Som Landmand havde han ogsaa Betydning, idet han ikke var bange for at prøve noget nyt, og sammen med Svend Sandgaard fik han Grunden lagt til Ørre Plantage og fik Folks Sans vakt for Plantningssagen, hvad Egnens Udseende bærer Vidne om i høj Grad. Desuden blev der paa hans Initiativ bygget et Forsamlingshus i Kirkebyen.

Han havde sammen med sin udmærkede Hustru et lykkeligt og gæstfrit Hjem, hvor ingen gik forgæves om et godt Raad, hvad de unge Præster i Ørre ogsaa maatte sande.

Ægteskabet var barnløst.

Holmgaard var maaske ikke stor som Digter, men havde store Maal, og hans Rim virkede meget opdragende.

Naar unge Folk kom til Marked, havde Holmgaard set Pigerne gaa Arm i Arm med berusede Karle, og han skrev i sin Sangbog en Sang i jysk Dialekt. Vi erindrere følgende muntre og ironiske Vers af samme:

— O naar en Pigg me saadn en Svend
 kommer trækkend' her ronden omkring
 o li'som vill sejj: „Her sier I mi Ven“,
 de er en onnele Ting;

a tøks endda de klær saa ill,
 æ Pigg hun hæner kun Skam,
 forstanne Folk de vill sejj — ja, de vill:
 „Hun er ret passend te ham“. —

Paa en stor og smuk Mindestøtte med hans Relief læses følgende:

Iver Holmgaard,
 Dbmd., Lærer og Kirkesanger i Ørre 1869—1913.

Rolig og bramfri under jævne Kaar
 du øved fro din Gerning i over fireti Aar
 i Skole og i Kirke, for mangen god Sag
 Gud gav dig Kraft at virke indtil din sidste Dag.

Rejst i 1914 af Elever og Venner.

Mindestøtten er rejst i Hjørnet af Holmgaards gamle Have ved Landevejen i Ørre Kirkeby.

8. *Eli Merrild*, fhv. Forpagter i Rind Præstegaard, g. m. *Elise Merrild*, f. Nielsen — fra Kideris Mølle.

Eli M. var senere Gaardejer i Hvedde, Assing Sogn, men solgte Gaarden efter nogle Aars Forløb og købte Kibæk Gæstgivergaard, som han drev til sin Død. Enken bor f. T. i Herning.

Børn: *Bertel Merrild*, der døde som yngre.

Ellen Merrild, gift med Skomagermester *N. Chr. Sørensen*, som driver Skotøjsforretning, Borris St.

9. *Marie Merrild*, gift med *Jens Kølback* fra Svendslund. De fik overdraget Gaarden Bærslund og $\frac{1}{2}$ Part i Købmandsforretningen, indtil gamle Niels M. afgik ved Døden, derefter overtog de saa hele Forretningen. J. Kølback var en meget begavet Mand og fik mange Tillidshverv. Kun 28 Aar gammel blev han Sogneraadsformand for Rind Sogn, var ogsaa i Bestyrelsen for Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse. Begge er døde.

Børn: 1. *Johanne Kølback*, gift med Gdj. *J. Jensen*, Møruplund i Balle, Silkeborg.

2. *Niels Kølback* var uddannet som Købmand og var i nogle Aar Kontorist paa Herning Svineslagteri, rejste saa til

Argentina, hvor han opholdt sig i nogle Aar, kom derefter hjem og startede en Forretning ved Kideris Mølle. Døde ugift.

3. *Johan Kølback*, gift med *Marie Kølback*, f. Jørgensen. Han forpagtede i nogle Aar Fædrenegaarden, da Perioden var udløbet, flyttede de til Herning.

4. *Johannes Kølback*. Ugift.

5. *Ellen Merrild Kølback*, gift med Gdj. *Vilhelm Pedersen*, Skjærbækgaard. Rind.

Børn: *Jens Kølback*, f. $\frac{7}{10}$ 1918. *Niels Bjerg*, f. $\frac{0}{6}$ 1920. *Marie Merrild*, f. $\frac{13}{2}$ 1922. *Karl Søndergaard*, f. $\frac{9}{5}$ 1924. *Inger Skærbæk*, f. $\frac{20}{2}$ 1927. *Karen Søndergaard*, f. $\frac{26}{1}$ 1933. Efternavn: *Pedersen*.

6. *Hilda Kølback*, gift med fhv. Tømrer *Kr. Jepsen*, Grinsted. Nu Købmand v. Kideris Mølle.

10. *Johanne Merrild*, f. d. $\frac{17}{6}$ 1868, gift med Fabrikant og Grosserer *Peder Pedersen*, Vodroffsvej 26, København.

Fru Johanne Merrild Pedersen er den yngste og sidstlevende af den store Børneskole fra Bærslund i Rind. Ægteparret har nu i et langt Ægteskab plejet mange gode fælles Interesser.

Som flere af de i Merrild-Slægten Indgifte, har Fabrikant Peder Pedersen haft stor Betydning for sin Slægt og for mange i Samfundet, især Firmaets Kunder. Mange af disse har han hjulpet med Raad og Daad i vanskelige Tider og Stillinger.

Han er født d. $\frac{29}{4}$ 1862 i Skarrild. Som andre unge Mænd fra Herningegnen begyndte han i 18 Aars Alderen at rejse med „Bindtøj“.

I Aaret 1885 etablerede Peder Pedersen sig som Købmand i Kibæk, men solgte Forretningen i 1892 og flyttede til Nakskov, hvor han oparbejdede en betydelig og indbringende Forretning i Trikotagebranchen. Aar 1909 solgte han denne og overtog Chr. Møller-Andersen & Co. Trikotagefabrik, Nytorv 3, København.

Ogsaa denne Forretning oparbejdede Peder Pedersen og udvidede den meget. I 1923 blev Fabrikken og Lageret flyttet til hans store nyerhvervede Ejendom, Vodroffsvej 26.

Trods sin høje Alder tilser P. P., mens disse Linier skrives, stadig Fabrikken hver Dag og har et godt Helbred. Ægteparret har fire Børn:

1. Fabrikant *S. D. Pedersen*, som har overtaget den gamle landskendte Forretning, der fortsættes i den samme Aand af dens energiske Indehaver under det gamle Firmanavn: Peder Pedersen.

S. D. Pedersen er født i Kibæk d. 17/2 1886. Gift med *Harda Pedersen*, f. Hartung-Jensen, som døde i 1927.

Børn: *Erik* og *Povl Merrild Pedersen*.

2. Frk. *Marie Merrild Pedersen*, Faglærerinde i Engelsk og Religion.

3. *Niels Merrild Pedersen*, bosat i Dallas, Texas, U. S. A., g. m. *Eva Sidenius*, Datter af Grosserer S., København.

Børn: *Dine* og *Annie Merrild Pedersen*. Begge studerer i U. S. A.

4. *Johannes Merrild Pedersen*, Grosserer, g. m. *Margit Merrild Pedersen*, f. Poulsen.

En Datter: *Ellen Merrild Pedersen*.

Niels Merrild afstod flere Hundrede Td. Land af Gaardens sandede Jorder til Hedeselskabet. Oprindelig var der 500 Td Land til Gaarden, som nu er en stor Del af Rind Plantage.

Det ærværdige gamle Stamtræ fra Merrild i Vildbjerg holdes højt i Ære af Slægten; den gamle afdøde fine og intelligente Landkøbmand i Rind, Niels Merrilds Minde lever stadig.

Mange Mænd og Kvinder af denne ansele Slægtsgren har haft stor Betydning for Hjem og Samfund. Ogsaa mange af de Indgifte har været betydelige Mennesker med gode Interesser og store Maal. I flere Led har denne store Slægt nu været Bærere af Merrild-Navnet.

Andet Afsnit af „De seks Brødre“ (Bærslund-Slægten) afsluttes med følgende om den 70-aarige Meddeler til M. S. G. og et Uddrag af den gode Tale ved Niels Merrilds Baare.

(En Del Oplysninger om Slægten har vi fra fhv. Tobakshandler Christensen, Herning, som nu i en lang Aarrække har boet paa Lysholmgaard ved Roskilde.

Han er født i 1863 og har fulgt Merrild-Slægtens Liv og Virke meget interesseret lige fra sin Barndomstid.

Christensen er blind, men gaar dog sine ensomme Ture og besøger Venner i Roskilde — rejser ogsaa alene til Fyn og Jylland, og er ved sine Besøg en kær Budbringer fra Hjem til Hjem. Han bliver betragtet som hørende til Familien, hvor han færdes, og især af Smedegaard-Slægten.

I sine unge Dage var han et meget interesseret Medlem af en Sangforening i Herning sammen med Frk. Marie Merrild — nu Fru Musiker Rytter, Gentofte. Christensen lærte i sin Tid Noder paa Blindeinstituttet. Han er en meget oplyst Mand, med gode Interesser og har en usædvanlig god Hukommelse).

Der var over 100 Vogne i Følget fra Bærslund til Rind Kirke, da Niels Merrild blev begravet.

Sognepræsten, Jens Hansen, Rind, holdt en gribende Tale og gik ud fra den Sang, som den gamle Købmand holdt mest af, den Sang, der stemmede med det inderste og dybeste i ham, udtrykte hvad der boede i ham, Sangen:

„Min Jesus, lad mit Hjerte faa
En saadan Smag paa dig,
At Nat og Dag du være maa
Min Sjæl umistelig.“

Præsten talte om det første Vers om „den levende Tro“, og det andet om „den sande Kærlighed“ og det tredje om „det levende Haab“. Først naar Mennesket er besjælet af dette, kan han sige det fjerde Vers:

„Før saa mig arme Synder hjem
Med din Retfærdighed
Til dit det ny Jerusalem,
Til al din Herlighed.“

Bort fra sit dejlige Hjem paa Jorden, hvor dog alt skal forgaa, og hvor alt bærer Forkrænkelighedens Mærker og som derfor intet er mod Himmelhjemmet, fuld af Herrens Herlighed. Det er de Troendes rette Hjem: „Før saa mig arme Synder hjem med din Retfærdighed.“ Det er Jesu Kristi Retfærdighed; skulde vi bæres hjem med vor egen Retfærdighed, kommer vi aldrig hjem; naar vi faar lagt os ned paa Kærlighedens stærke Arme, der aldrig bliver trætte, saa bæres vi hjem til al Himlens Herlighed.

Der haaber vi nu, at gamle Merrild er hjemme, hvor alles Øjne, Hjerter og Tanker er rene, hvor Gud er alt i dem alle. Tilbage for eder er alle gode Minder efter ham; gem dem i eders Hjerter. Naar Minderne lever i os, lever vi i dem, og med dem i Hjerterne bæres vi daglig fremad til Faderhuset, „did, hvor det store Stævne staar, der Husets Børn skal samle, hvor altid de skal sammen bo, som did fandt Vej i Jesu Tro, de unge med de gamle“.

Saa beder vi dig, almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi og vor fælles Fader i det høje, med Tak i Hjertet, fordi du gav gamle Merrild en god Afslutning, at du vil bevare alle gode Minder efter ham, frede og frelse hans Børn og Børnebørn, som hans Øjne har hvilet paa med Kærlighed, give hans gamle Hustru en god og velsignet Alderdom, støtte og styrke dem alle, at de med hverandre maa mødes for dit Aasyn og være med i den Flok, som Haand i Haand omkring din gyldne Trone skal love dit Navn til evig Tid. Amen i Jesu Navn!

De seks Brødre.

III. AFSNIT.

Knud Madsen Merrild og Efterkommere.

Ørrevad og Nybro-Mølle.

Paa Gravmindet — Ørre Kirkegaard — ses, at *Knud M. Merrild* er født i Merrild d. $14/5$ 1821, død i Nybro-Mølle d. $11/8$ 1887. Han var tre Gange gift, først med *Else Marie Henriksdatter* fra Ørrevad; dette Ægteskab var barnløst. Med sin anden Hustru, *Ane Marie Larsdatter*, født i Sandgaard i Ørre, havde han to Sønner og seks Døtre.

Han var en stille og beskedne Mand i al sin Færd, men kunde dog være ret gemytlig og var en god og virksom Mand. Han var en af de første Landmænd i Hammerum Herred, der havde Maskinstrikkeri (Rundvæve), en Husflidsindustri, som mange efter den Tid tjente gode Penge ved. Han havde ogsaa Købmandshandel i Gaarden. Da han atter blev Enkemand, blev han gift med *Ane Marie Kjær* (Andreas Kjærs Enke i Nybro-Mølle, født i Ramskov i Vinding i 1835, død i Nybro-Mølle i 1913). Der var ogsaa en Børneskole i Nybro-Mølle, men selv om de to Hold Børn havde hver sit særegne Temperament, gik Legen som forhen rigtig godt. Børnene, hvoraf de fleste næsten var voksne, rejste nu ud, flere af dem. (Her nævnes A. Kjærs Børn, som kom til at staa Merrild-Slægten saa nær: Landmand N. Chr. Kjær, Aulum, og J. Ramskov Kjær, Vinding, afdøde Sergent og Gymnastiklærer Th. Kjær og Andrea Kjær, g. m. Sergent Nielsen, Viborg. Mette Marie Kjær, g. m. nu afdøde Møllejer Peder Groth. Afdøde Frk. Inger Kjær, kendt som mangeaarig Medindeh. af Kvindernes Køkken i Vimmelskaftef, Kbh.) Svigersønnen, M. Christensen, overtog nu „Ørrevad“, men Handelen blev flyttet til Nybro-Mølle.

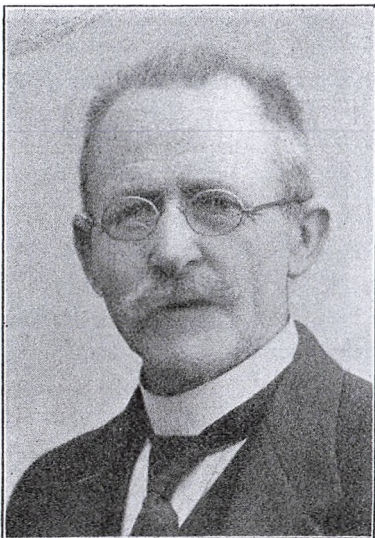
Begge Gaarde er idyllisk beliggende ved Engdrag og Aa, og mange af Slægten glemmer ikke at aflægge et Besøg i de gamle gæstfri vestjyske Hjem, hvor ogsaa P. Groth i mange Aar skænkede en „Mølledram“ til Kunderne og Gæsterne i Nybro Møllegaard.

Knud Merrild var som Købmand meget afholdt af sin Kundekreds, der mest bestod af Smaafolk, eftersom Egnen den Gang var fattig. De kom gerne med noget „Bindtøj“ og en lille „Bottel“ Smør, som de selv havde køberet (den Gang var der jo ingen Mejerier), en Snes Æg havde de ofte med og byttede saa med Varer; meget almindeligt var det et Pund „Kaffesager“, raa Bønner, en stor Cikorie og Kandissukker, de skulde have for deres medbragte Produkter — selvfølgelig ogsaa andre Ting, f. Eks. en Fl. Brændevin.

Kunderne købte ogsaa paa Kredit, og naar de gamle Husmandskoner blev mindet om at betale, før de fik mere udløst, kunde de klage sig meget og sige: „Du kommer no te aa la me fo'et.“ Tilsidst fik de gerne til Svar: „Ja, de for du wal.“ — Mange nød godt af hans gode Hjertelag.

Han var egentlig ikke af mange Ord, men kunde være saa gemytlig og gik ofte og smaanynnede ved sit Arbejde. I Selskab var han meget underholdende og fortalte gerne om sine Oplevelser; vi mindes Fortællingen om Tyven, der stjal hans Hest to Gange, hvad han fortalte meget morsomt. Knud M. var i en Aarrække Sogneraadsformand i Ørre og var en meget anset Mand paa Egnen. Som vi ser af følgende, havde Sønnerne ogsaa Handelstalent, de har alle store og kendte Forretninger.

Døtrene tildels ogsaa, men ved Giftemaal. To af dem blev gift med Landmænd i Hjemegnen, og den yngste Datter fra Ørrevad blev gift med den paa Møen og Sjælland meget kendte Lærer og Sangpædagog, Kantor Elias Nielsen, Stege.

Mads Knudsen, Vejle, den ældste af K. M.s Sønner, er født d. 7/8 1864 i Ørrevad. Vi kan godt sige, at han fik sin første Uddannelse i sin Faders Købmandshandel.

I 18 Aars Alderen rejste han en kort Tid med „Bindtøj“. I 1884 kom han i Lære hos sin Svoger, K. Madsen, Horsens, og fortsatte som Kommis hos samme Firma, ialt i 15 Aar. Den 20/8 1899 overtog han C. Vinkels Trikotageforretning i Vejle.

Under M. K.s kyndige og energiske Ledelse blev Salget forøget meget, og mens disse Linier skrives, driver han endnu Forretningen med sin ældste Søn som Bestyrer.

M. K. og hans Hustru, Fru *Hansine Knudsen*, født Hansen, (Datter af afd. Skibskaptajn H., Horsens) bor nu i Bredballe v. Vejle.

Børn: 1. *Hans Evald Merrild Knudsen*, som f. T. er Forretningsfører. Han er gift med *Astrid Merrild Knudsen*, f. Hørløch, Datter af Dyrsløge H., Kolding. Børn: *Hanna M. Knudsen*.

2. *Carl Aage Merrild Knudsen* overtog i Oktober 1931 J. Dinesens Detailforretning i Hobro. (Trikotage)

Lars Knudsen, Kolding, født i Ørrevad d. 2/9 1866, g. m. *Hedvig Knudsen*, født Jørgensen, fra Kolding.

Som Broderen, gik ogsaa han og hjalp til i Butikken i Hjemmet. I 1886 kom han ogsaa i Lære hos K. Madsen, Horsens. Læretiden var 3 Aar, og han tog saa Plads hos nu afdøde Trikotagefabrikant Chr. Mikkelsen, Kolding, som Kommis og forblev i denne Stilling i 8 Aar.

I 1894 etablerede L. K. sig som Trikotagehandler paa Kirketorvet i Kolding; i den

første Tid var Broderen Medindehaver, deraf Firmanavnet: Brødrene Knudsen. Senere købte L. K. Ejendommen, ombyggede den og moderniserede Butikken.

Forretningen er nu meget anset i By og paa Land, og det skal nævnes, at Fru Hedvig K. i Aarenes Løb ved Siden af

sin Mand har været en sikker Kraft i Forretningen under dens Fremgang. Nu er den ældste Søn Medindehaver. Alle fem Børn har Efternavnet Merrild Knudsen, det gamle Navn efter Gaarden, hvor Stamfaderens Vugge har staaet, er genindført i Slægten i Kolding ligesom i Vejle og Stege.

Børn: *Alfred Merrild Knudsen*, Medindehaver af Forretningen, gift med *Helga M. Knudsen*, f. Sørensen.

Den yngste Søn, *Holger Merrild Knudsen*, er ogsaa gaaet Handelsvejen.

Tandtekniker *Ester Christiansen*, f. M. Knudsen, gift med cand. pharm. *E. Christiansen*.

Gudrun Nielsen, f. M. Knudsen, gift med *Bernhard Nielsen*, Møller, Drabæks Mølle.

Signe Eltang, f. M. Knudsen, gift med Dr. *Sven Aøge Eltang*, Horsens.

L. Knudsen er, mens disse Linier skrives, stadig i fuld Aktivitet. Han er særlig kendt som en dygtig Købmand, men har dog ogsaa i en Aarrække været i Bestyrelsen for Kolding Manufakturhandlerforening og har været indvalgt i Ligningskommissionen m. v.

Andreas Kjær Knudsen, Randers, født i Nybro-Mølle, er den yngste af Brødrene. Det var næppe hans Tanke at gaa Handelsvejen, men selv om han holdt mest af Hjemmet, blev Resultatet dog, at han som Brødrene kom i Lære hos Svogeren, K. Madсен i Horsens.

Efter Læretiden blev han Kommis og Rejsende for Firmaet. Fagbladet „Dansk Textil Union“ skriver bl. a. i Anledning af hans 25 Aars Jubilæum som Købmand:

„Den 21. April 1906 begyndte Kjær Knudsen som Triko-

tagehandler i Randers — Raadhusstræde. Ved Flid og Dygtighed arbejdede han Forretningen op til at blive den førende i Branchen. Da Lokalerne snart blev for smaa, købte han Ejendommen lige overfor, hvor Forretningen i Dag er en af de største i Jylland.

Forretningen har ført til Kjær Knudsens Forbindelse med Bankomverdenen, idet han er Medlem af Bankraadet i Banken for Randers By og Omegn. Kollegerne har ligeledes lagt Beslag paa hans Dygtighed og indvalgt ham i Bestyrelsen for Randers Manufakturhandlerforening, ligeledes har han været i Bestyrelsen for „Danmarks Garn- og Trikotagehandlerforening.

K. K. har ved sin Godhed og retlinede Karakter vundet sig en stor Vennekreds, hvilket paa Jubilæumsdagen gav sig Udslag i mange venlige Tanker og Lykønskninger.”

Hans Hustru, Fru *Laura Kjær Knudsen*, født Jørgensen, er en Søster til Fru Hedvig Knudsen, Kolding.

Børn: *Emmy Johanne Petersen*, født K. K., gift med cand. pharm. *Dovl Niese Petersen*, Randers. Børn: *Kurt Kjær Petersen*.

Børge Kjær Knudsen, som er Prokurist i Forretningen.

Inger Madsen, f. Knudsen, født i Ørrevad, er gift med Fabrikant *Knud Madsen*, Horsens, f. d. $\frac{6}{10}$ 1853 i Thalund, Ørre. Han havde først Trikotageforretning i Odense, men flyttede i ca. 1880 til Horsens, hvor han med stor Dygtighed oparbejdede den landskendte Virksomhed paa Søndergade. I Halvfemserne købte han „Behringhus“, hvor Butikken og Fabrikken er installeret, og har senere ombygget samme.

Mange kendte Købmænd har faaet en udmærket Uddannelse i den gamle ansete Forretning.

Trods sin høje Alder, leder K. M. endnu tildels Kontorarbejdet, om ogsaa hans to Sønner nu er Indehavere af Forretningen.

Ogsaa paa anden Maade har der været lagt Beslag paa hans Evner og Kræfter. I en Periode Medlem af Horsens Byraad og nu mangeaarig Kreditforenings-Repræsentant.

K. M. var i sin Tid Medstifter af „Danmarks Garn- og Trikotagehandlerforening“ og nu Æresmedlem af samme.

Børn: Af Sønnerne, som fører Forretningen videre i det gode gamle Spor, er Fabrikant *Theodor Madsen*, gift med *Ebba Madsen*, f. Slotk, Datter af fhv. Forpagter S., Bygholm.

Købmand *Emil Madsen* er gift med *Rigmor Madsen*, fhv. Skoleinspektør *Jakobsens Datter*, Horsens.

Frk. *Anna Madsen* er hjemme i „Behringhus“.

Mathilde Nielsen, f. *Madsen*, er gift med Konsul *P. Nielsen*, Horsens.

Elna Lytzen, f. *Madsen*, er gift med Overretssf. *Lytzen*, Hjørring.

Den yngste Datter, *Andrea Hansen*, f. *Madsen*, er død; var gift med *Holger Hansen*, Bygholms Mølle.

Den ældste Datter, *Marie Jørgensen*, f. *Madsen*, er gift med Trikotagehandler *M. Jørgensen*, Aalborg.

Ellen Frederiksen, f. *Knudsen*, gift med Trikotagehandler *Konrad Frederiksen*, Svendborg. Døde barnløse.

Margrethe Christensen, f. *Knudsen*, f. $17\frac{1}{3}$ 1855, gift med *Mikkel Christensen*, f. $22\frac{2}{3}$ 1854, Søn af Kr. Sandgaard, Ørre.

M. C., der overtog Gaarden „Ørrevad“ efter Knud Merrild, var i en Periode i Bestyrelsen for Ørre Andelsmejeri, men har ellers ikke deltaget i det offentlige Liv. Ægteparret bor f. T. i Ørrevad, men Sønnen, Knud M. C., har overtaget Gaarden.

Børn: 1. *Ane Marie Trøstrup*, f. C., g. m. *Anders Trøstrup*, Gdj., Assing, Kibæk.

Børn: *Elisabeth*, *Margrethe*, *Povlø*, *Mikael*, *Hans*, *Agnes*, *Arne*, *Børge* og *Vagn Trøstrup*.

2. *Chr. Sandgaard Christensen*, Gdj., Holing, Herning, g. m. *Karen Christensen*, f. *Jensen*, Venge.

Børn: *Karsten*, *Mikael*, *Marie* og *Peder Christensen*.

3. *Knud Merrild Christensen*, Gdj., Ørrevad, g. m. *Ingrid Christensen*, f. *Larsen*.

Børn: *Ane Margrethe* og *Alfred Svend Christensen*.

4. *Ane Katrine Østergaard*, f. *Christensen*, g. m. *Jens Østergaard*, Gdj., Ikast St.

Børn: *Aage*, *Karen*, *Margrethe* og *Helene Østergaard*.

5. *Johannes Christensen*, Gdj., Tjørring, g. m. *Otilie Christensen*, f. *Christensen*, Vester.

Børn: *Margrethe* og *Ane Marie Christensen*.

Else Marie Knudsen, født $^{22}/_1$ 1853 i Ørrevad, død $^2/_{10}$ 1927, g. m. *Mikkel Pedersen Bak*, født $^{13}/_1$ 1850 i Bakgaarden, Sinding, død $^{26}/_3$ 1909. Begge døde i Bakgaarden, som Mikkel Bak overtog og drev ganske betydeligt frem; han købte Jord fra Sindinggaard, udvidede og opbyggede Gaarden.

I sin Ungdom rejste han paa Sjælland med „Bindtøj“ for at tjene lidt Driftskapital og faa Horisonten udvidet.

Lærer Holmgaard i Ørre sagde engang, at det ofte var hans dygtigste Elever, der fik Rejsenykker, men desværre tabte de saa Lysten til det sunde Bondearbejde i Hjemmet og blev borte til stort Tab for Egnen. De fleste var jo ellers nogle stoute Karle og fine i Tøjet.

M. Baks Indsats blev altsaa en Gevinst for Egnen; han slog sig til Ro i Bakgaarden, slængte de fine Klæder og tog fat. Hans Hustru, der var en god og from Kvinde, stod ham troligt bi; hun hjalp ogsaa med udendørs Arbejde, naar det kneb, som saa mange andre Kvinder paa den Tid, især i Vestjylland.

M. Bak var tidligt paa Færde om Morgenens, gik tidligt i Seng om Vinteren og om Sommeren syntes han, at det var saa rart at komme i Seng „ve Lysawten“. Han var streng og bestemt, taalte ingen „Mukken“ af sine Dreng, som han forstod at holde til Arbejde. Dog havde han ofte et lunt Blink i Øjet, som Børnene holdt saa meget af, selv om han ikke skæmte dem ret meget.

Han havde en Del Tillidshverv, skønt han langt fra eftertragtede disse, og var Medlem af Sogneraadet og Skolekommissionen, Kommunekasserer og i Bestyrelsen og Kasserer for Nøvling Andelsmejeri m. v.

Forældrenes Opgave var at give Børnene en god Opdragelse paa kristelig Grund, saa der var noget at bygge videre paa.

(Vi har gengivet dette efter Børnenes Fortællinger, især da disse Forhold paa Bakgaarden er meget karakteristiske for mange af vore Hjem i Hammerum Herred, ogsaa i Merrildgaarde og de mange andre Hjem, hvor Arbejdsomhed, Nøjsomhed og Gudsfrøgt er den bærende Kraft.)

Børn: 1. *Ane Marie Mikkelsen Bak*, f. $\frac{9}{1}$ 1876, d. $\frac{25}{8}$ 1891.

2. *Peder Kristian M. Bak*, f. $\frac{8}{3}$ 1878, Gdj., Sønderlund, Sinding, g. m. *Edel Johanne Bak*, fra Mølsted Timring. Død.

Børn: *Maren, Else Marie, Mikael, Anders Mølsted, Anna og Agnes M. Bak*.

I andet Ægteskab med *Edel Bak*, f. Nielsen, fra Timring er to Børn: *Johannes og Immanuel M. Bak*.

3. *Knud Bak*, f. $\frac{26}{4}$ 1880, fhv. Gdj., Vejrmøllegaard, Ørre, g. m. *Johanne Marie Bak*, f. Jensen. Bor i Herning.

Børn: *Marie Bak*.

4. *Karsten Bak*, f. $\frac{11}{3}$ 1883, d. $\frac{2}{10}$ 1909, g. m. *Karen Bak*, f. Jensen.

Børn: *Marie Bak*, døde som Barn.

5. *Karl Bak*, f. $\frac{25}{3}$ 1885, Ejer af Bakgaard, Sinding, g. m. *Margrethe Bak*, f. Sandgaard (fra Pungvig, Sinding).

Børn: *Karsten, Anna, Mikael, Johannes, Marie og Agnes Bak*.

6. *Martin Bak*, f. $\frac{7}{5}$ 1891 i Bakgaard, g. m. *Dortea Bak*, f. Skov, fra Birktoft, Sinding.

M. Bak har tidligere været Lærer ved Hammerum Skole, nu Førstelærer ved Klinting Skole, Nørre Nebel.

Børn: *Hans Jakob*, *Else Marie*, *Anna*, *Karen* og *Johanne Bak*.

Henrikke Marie Sandgaard, f. Knudsen, født $\frac{24}{11}$ 1861, død $\frac{1}{7}$ 1899, g. m. *N. Christian Sandgaard*, Købmand ved Nybro-Mølle, født i Sandgaard, Ørre, $\frac{8}{10}$ 1858 (Svend Sandgaards Stedsøn). Han solgte Købmandsforretningen og overtog Sandgaard, som han drev til i Aaret 1919.

N. Chr. Sandgaard havde mange Tillidshverv i Kommunen. Han var Sogneraadsformand i 30 Aar og var desuden Sognefoged.

I Ægteskabet var ni Børn, hvoraf nu kun tre er i Live, nemlig: *Magne*, *Knud* og *Svend Sandgaard*.

I Aaret 1919 afstod han Gaarden til Sønnen, Knud Sandgaard, og bosatte sig i Ørre Kirkeby.

(N. Chr. S. blev i Aaret 1906 gift med *Sørine Sandgaard*, som f. T. bor i Ørre Kirkeby. I dette Ægteskab var fem Sønner: *Richardt*, *Asger*, *Anker*, *Erling* og *Holger*, som altsaa ikke kan henregnes til M.-Slægten. N. Chr. Sandgaard døde d. $\frac{12}{2}$ 1927, saa han naaede knap de 70 Aar; men levede dog et langt og virksomt Liv med en stor Del af sin Arbejdskraft i Ørre Sogns Tjeneste.)

Frk. *Ane Marie Kjær Knudsen*, den yngste af Knud M.s Børn, født i Nybro-Mølle, har i en Aarrække haft Trikotageforretning i Aulum.

Den yngste af Knud Merrilds Døtre (fra Ørrevad), *Kristine Nielsen*, f. Knudsen, f. $\frac{22}{9}$ 1869, er gift med Lærer og Kantor *Elias Nielsen* i Stege, f. i Ørregaard $\frac{12}{3}$ 1868. I en Alder af 19 Aar blev E. N. Hjælpelærer og Kirkesanger i Lem ved Ringkøbing. I 1892 fik han sit første Embede i Selling ved Hadsten. I 1895 blev han kaldet til Lærer og Kirkesanger i Etterup ved Aarup. I 1898 forflyttet til Embedet som Førstelærer og Organist i Tjæreby, Skjelskør, og har siden d. $\frac{1}{1}$ 1907 været Lærer og Kantor i Stege.

Kantor E. N. har haft særlig stor Interesse for Sang og Musik og har — foruden Uddannelsen paa Seminariet — haft mange Kursus med fremragende Lærere i nævnte Fag.

E. N. oprettede sin første Sangforening i 1889 og har siden den Tid været Sangdirigent, idet han har oprettet Sangforeninger alle de Steder, han har været Lærer. Han har stiftet „Den sjællandske Centralforening for blandet Kor“, som han var Overdirigent for i 11 Aar, og oprettede i 1918 „Lolland-Falster-Møens Folkekor“, som han siden har været Overdirigent for. I nogle Aar var han ogsaa Overdirigent for „De sjællandske Pro vins-Arbejdersangforeninger.

E. N. har afholdt mange Folkekoncerter og en Del Kirkekoncerter, udgivet en Række Skolesangbøger med en- og flerstemmige Sange, en Sangbog for Foredragsforeninger og en Sanglære for Sangforeninger.

Som en Anerkendelse for sin Sangervirksomhed blev han i 1912 tildelt „Berggreens Legat for Musikere, der har virket for Menigheds- og Folkesangens Fremme“. E. N. har faaet tildelt Statsunderstøttelse, til Rejser i Ind- og Udlandet for at studere Sængundervisning.

Den, der, som Forfatteren af M. S. G., har rejst meget paa Sjælland, Møen og Lolland-Falster, undgaar ikke at blive bekendt med Kantor E. Nielsens næsten enestaaende Arbejds-evne og hans Dygtighed som Sang-Dirigent. Ved at tale med Sangere og hans Lærer-Kolleger hører man om den store Betydning, han har haft for Egnens Sangere i en lang Aarrække.

Ogsaa paa andre Omraader har hans Virke sat dybe Spor. Han har været med til at stifte og lede flere Brugsforeninger, ligeledes Folkebogsamlinger. I flere Perioder har han været Medlem af Menighedsraadet og siden 1910 daglig Revisor i „Møens Spare- og Laanekasse“.

Børn: 1. *Knud Merrild Nielsen*, Dekorationsmaler i Los Angeles i Californien, g. m. *Else Jakobsen*, Datter af Skomagermester Jakobsen, København. Ingen Børn.

2. *Thorvald Merrild Nielsen*, Lagerchef i Kolding, g. m. *Vera Merrild Nielsen*, f. Gertz, Datter af Glarmester G., Svendborg. Børn: *Lisbeth Merrild Nielsen*.

3. *Signe Merrild Nielsen*, g. m. *Handelsgartner Ejner Madsen*, Lettebæk, Odense.

Børn: *Inger Vibekke Merrild Madsen*, *Knud Merrild Madsen* og *Niels Merrild Madsen*.

Den ældste af Kantor E. Niensens Sønner, nævnte Knud M., er en meget kendt Mand ude i den store Verden, som det fremgaar af følgende interessante Oplysninger:

Da han begyndte at svømme og udstille som Kunstner i København, brugte han sit fulde Navn, men Bladene skar uden videre „Nielsen“ væk trods hans Protest. Ständig kendt og tiltalt som Knud Merrild blev han dog næsten nødt til at bruge denne Forkortelse af Navnet.

Vi kan tilføje, at det danske Merrild-Navn, der ikke mindst i Kunstnerkredse har en god Klang her hjemme, ogsaa ved Knud M. er blevet meget æret i Udlandet.

Han er født i 1894 og kom efter endt Skoletid i Malerlære og fik samtidig Undervisning paa Teknisk Skole. Efter endt Læretid havde han gennem flere Aar Undervisning i „Skolen for dansk Kunsthaandværk“ med Forstander Jens Møller Jensen som Lærer og „Det kgl. Akademi for de skønne Kunster“ med Professor Joachim Skovgaard som Lærer. Han arbejdede en Tid i Sverrig, og var ogsaa paa „Valsen“ i Tyskland (Berlin, Leipzig, Dresden), hvor han oplevede Mobiliseringen til Verdenskrigen, og efter en Del Oplevelser naaede han til Kolding efter at have kørt i tre Døgn i overfyldte Soldatertog. —

Han dyrkede ivrig Svømmesporten, bestod i 1915 „Dansk Svømme- og Livrednings store Prøve“ med bedste Resultat for Danmark og vandt 4 Aar senere det danske Mesterskab i Rygsvømning og ligeledes ved nordisk Landskamp (Danmark, Norge, Sverrig, Finland) nordisk Mesterskab i samme Art. Da han gik til Startstedet, dukkede Solodanser Karl Merrild frem fra Tilskuerpladsen, trykkede ham i Haanden og sagde: „Det gælder Danmarks og Slægten Merrilds Ære, Held og Lykke!“ Han blev eneste Dansker, som vandt den eftertragtede Titel. Foruden at dyrke særlig den dekorative Kunst, arbejdede han ogsaa meget med Keramik og udstillede flere Gange sine Arbejder baade her hjemme og i Udlandet. I 1916 debuterede han paa Kunstnernes Efteraarsudstilling i København

og Aaret efter paa Charlottenborgs Foraarsudstilling. Paa hans Initiativ stiftedes Foreningen „Anvendt Kunst“, der fik Udstilling paa Kunstindustrimuseet, hvor han udstillede adskillige Gange, og hvor Museet købte flere af hans Arbejder; han var Foreningens Formand, indtil han drog paa Langfart. Desuden blev han valgt til Medlem af Censurkomiteen for Kunstnernes Efteraarsudstilling.

Han har været tildelt mange forskellige Legater, bl. a. „Statens Legat for Kunst og Videnskab“, der satte ham i Stand til mange Studierejser; her hjemme studerede han Kalkmalerier og Olieteknik i Kirker, Klostre og Herregaarde, rejste senere til Norge, hvor han udførte en Del Dekorationer forskellige Steder, udstillede Tegninger og Keramik i Kunstnerforbundet, og efter at have gennemrejst en Del af Landet tog han til Stockholm, dels for at studere, dels for at træne i Svømmehallen med de kommende olympiske Lege for Øje. Man arrangerede her en Kapsvømning til Ære for ham, men han blev imidlertid syg og maatte rejse hjem. — Næste Stipendierejse gik til England, hvor Pengene blev opbrugt, men Lysten til at blive fik ham til at tage det første det bedste Arbejde, nemlig som Cementarbejder ved Bygning af Fabriksskorstene og Maskinbygning, et uhyre strengt Arbejde, som han imidlertid godt taalte. Han sparede det meste af sin Løn og fortsatte saa sin Studierejse til Skotland, hvor han besøgte de største Byer, og rejste saa tilbage til London. Her deltog han i en Kapsvømning paa Themsen og vandt flot over de bedste Svømmere, ja, blev anset for Storfavorit til „Britisk Mesterskab“. Hermed er hans Kapsvømning til Ende, thi inden denne Mesterskabsvømning blev afholdt, havde han solgt et Par Arbejder og havde lige Penge til Billet til New York, hans Ønskers Maal, og sejlede saa med frisk Mod over „Dammen“.

I denne Verdensby fik han snart noget Dekorationsarbejde, blev optaget som Medlem af Kunstnerforbundet: Art Alliance of America, udstillede paa „Wanamaker Art Gallery“, tegnede Udstillingsplakater og blev vel modtaget i Pressen. Her slutter han Venskab med den danske Maler K. C. Gøtzsche, og de lægger Planer om en Studierejse tværs over Amerika, køber en gammel „Ford“ og starter ud paa Eventyret med Californien som Maal. Der oplevedes særdeles meget paa den i mange

Maader eventyrlige Færd, hvorover han efter Opfordring skrev 19 længere Artikler i et Dagblad. Om Efteraaret kom de til Indianerbyen Taos i Ny Mexico og blev her godt modtaget af den berømte Indianermaler Walter Ufer, hvis Hustru er dansk-født. Da Vinteren nu indtraf med megen Sne, der lukkede Bjergpassene og satte en Stopper for Kørselen, besluttede de at overvintre og malede Landskaber og Indianertyper, som senere udstilledes paa Museet i Sante Fe. Her i Taos traf de og sluttede Venskab med den verdensberømte engelske Forfatter D. H. Lawrence og dennes Hustru — født tysk Baronesse —. Forfatteren ejede et Blokhus 15 Miles oppe i Bjergene, hvor de var hans Gæster i 4 Maaneder, og hvor Knud M. illustrerede og tegnede Omslag til hans Bøger.

Endelig gik Farten videre, og de naaede saa omsider Stillehavet, her slog Knud M. sig ned i Los Angeles, hvor Lawrence senere besøgte ham, og de lagde da Planer om en Jordomsejling, men forinden vilde Knud M. hjem først en Tur over Japan og Kina, og der maatte jo samles Penge til den lange Tur. I denne Tid faar han 6 Arbejder optaget paa den olympiske Kunstnerudstilling i Paris og faar tildelt Diplom.

En skønne Dag faar han Telegram fra den kendte Kunstner Hermann Sachs om mod betalt Rejse og stor Løn at lede et større Dekorationsarbejde i Palen Beach i Florida, og han rejste omgaaende. Med Penge paa Lommen gaar Rejsen til New York, og da Vejen til Danmark nu ikke er saa lang, rejser han hjem en Tur og blev hjemme hele Sommeren. Her træffer han Else Jacobsen, som han har truffet to Gange i Amerika, de bliver viet i Stege Kirke og rejser saa til Paris og London og tilbage til Californien, hvor de i Los Angeles bygger deres eget Hus, og hvor Knud M. har en Dekorationsforretning. Herfra sender han sine Arbejder omkring i Staterne til forskellige Udstillinger, ja, han har endog paa Los Angeles Museum debuteret som Billedhugger og udstillet som saadan tre Gange.

Han har opnaaet den Anerkendelse at blive indlemmet i den amerikanske „blaa Bog“ for Kunstnere.

Knud M. er stadig dansk Borger og haaber inden saa længe at kunne slaa sig ned her hjemme for stedse.

Hermed slutter 3. Afsnit af „De seks Brødre“, Knud Madsen Merrild og Efterkommere fra Ørrevad og Nybro-Mølle, Ørre Sogn.

De seks Brødre.

IV. AFSNIT.

Svend Madsen Merrild og Efterkommere.

Svend M. er født i Merrild Aar 1835, død i Sandgaard i Ørre 1897. Han var gift med Chr. Larsens Enke, *Ane Cathrine Jensdatter*, født 1823, død 1906. Han blev efter Gifteaalet almindelig kendt i Omegnen under Navnet Svend Sandgaard.

Som sin Broder, Knud M., blev han en meget anset Mand i Sognet. Han var en klog og dygtig Mand og blev indvalgt i Sogneraadet og i Skolekommissionen. Sognepræsterne benyttede ham ofte som Raadgiver i

vigtige Sager, praktisk, som han var.

Han interesserede sig meget for Plantningssagen og afstod 70 Td. Land af Gaardens sandede Jorder til Beplantning; dette blev Begyndelsen til Ørre Plantage.

Børn: *Margrethe*, som døde, 19 Aar gammel.

Kristine, gift med Manufakturhandler *I. K. Larsen*, Herning, født i Foldager, Ørre.

Børn: *Margrethe Christensen*, f. Larsen, g. m. Overretssagfører *A. Christensen*, Aarhus.

Thora Jensen, f. Larsen, g. m. Ingeniør *Jensen*, Købhvn.

Agnes Rørholm, f. Larsen, g. m. Landinspektør *Rørholm*, Aarhus.

Johannes Larsen, Repræsentant, København.

Hermed slutter 4. Afsnit af „De seks Brødre“.

Faarehyrden og Hosebinderen paa Heden.

Om Egnens Husflidsarbejde i de svundne Tider, der senere medførte, at Beboerne i Hammerum m. fl. Herreder anskaffede Strikkemaskiner, og mange unge Mænd af Merrild-Slægten blev Trikotagehandlere, har Museumsforstander H. P. Hansen, Herning, fundet et gammelt Dokument i Landsarkivet i Viborg, et Brev til Manden i Kideris Mølle.

Hr. P. Poder i Gifve (Give) skriver d. 6. Marts 1747 og begynder saaledes:

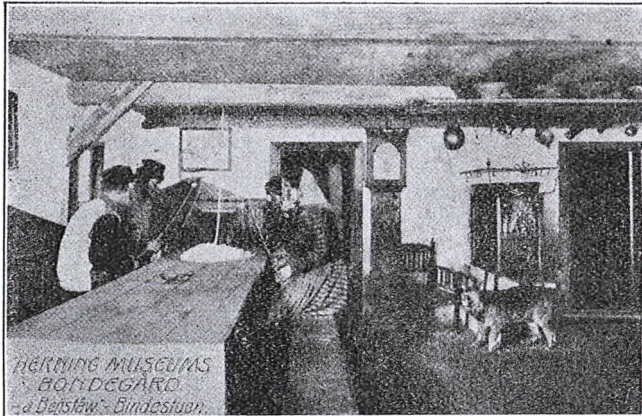
„Kiære Ven, Mousieur Christen Lauridsøn,
Kidrichs Mølle.

Fra en Mand i Hamborg har jeg faaet Tilbud om at skaffe for 2—3000 Rigsdaler aarligt af Hammerum Herrits finnest og bedste Hosser med en Fortjeneste af 6 Skilling paa hver Rigsdaler.“

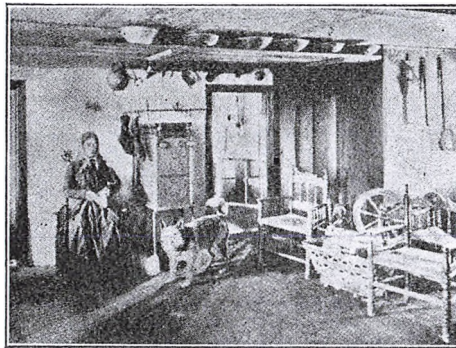
Da nævnte P. Poder ikke fabrikerede denne Vare, spurgte han i Brevet sin „Kiære Ven“, om han vilde levere „Hosserne“.

Om de Mænd, der var med til at oparbejde nævnte Industri, er før skrevet lidt i M. S. G. Side 17 er dog indløbet en lille Fejl. Efter den ny Næringslov gælder Hammerum Pri-

vilegiet ganske vist ikke mere, men Folk kan endnu faa Tilladelse til at rejse og forhandle Husflidsvarer, baade „Jyde, Fynbo og Sjællandsfar“, derimod maa de kun rejse i det Amt, hvor de har fast Bopæl.

Bindestue.

Bindestuens Baggrund (Herning Museum).

Uddraget af Dokumentet, Clicéer i dette Stykke og Passet fra 1879 er efter Ugebladet „Dansk Textil Union“.

De seks Brødre.

V. AFSNIT.

Musiker Niels Chr. Madsen Merrild og Efterkommere.

Musiker *N. C. M. Merrild* er født d. $10/5$ 1832, død i 1889. Da han var Stadsmusikant i Holstebro, tog hans Hustru, *Kristine Merrild*, f. Madsen, Eksamen som Jordemoder og fik saa Stillingen som Distriktsjordemoder i Vildbjerg — Timring — Nøvling Komune, med Bopæl i den gamle Bolig paa Merrild Mark, som nu i en Aarrække blev et godt Hjem for en større Børnesflok. Huset findes endnu i sin oprindelige Skikkelse og er næsten et sjældent gammelt Bondehus.

N. C. Merrild og hans Hustru var især kendt paa Egnen som to hyggelige og glade Mennesker, der levede et lykkeligt Familieliv. Han tjente gode Penge med sin „Fiol“ ved Egnens Fester og de mange Julegilder, og Hustruens Praksis i det store Distrikt gav jo ogsaa en ikke ringe Indtægt efter Datidens Behov. Da hun døde, ca. 40 Aar gl., flyttede N. C. M. til Herning, hvor han fik et større Virkefelt; men han spillede dog senere i den gamle Slægtsgaard i Merrild og andre Steder i Vildbjerg og Ørre til Bryllup og Julegilder sammen med Sønnen, Mads Merrild.

Ældre Folk fortæller gerne om, hvor morsomt det var at være med til disse Gilder, ikke mindst fordi at Musikken var meget finere og bedre end den, de gamle Landsbymusikanter leverede.

N. C. Merrild var en fin Musiker, siger Folk, og saa var han en elskelig og nobel Mand i al sin Færd. Det fremgaar af Kirkebogen i Vildbjerg, at han var den første i Sognet, der ved Daaben fik Navnet Merrild indført som Efternavn for sine Børn.

(I nævnte Bog ses ogsaa, at flere Grene af Slægten har faaet Navnet indført i 1902. Anledningen var en ny Lov om Navneskifte, de, der havde været kendt under Navnet i mindst 20 Aar, kunde nu faa Ret til at føre det.)

Nogle mener, at Navnet først har været Mervild (Væld) eller vedel (Vadested). Der var engang et Vadested over Merrild Bæk. Maaske ogsaa en af Slægten er udvandret, saa det engelske og franske Navn, Merrill — med dobbelt l —, skyldes ham. En engelsk eller amerikansk Præst med dette Navn har berejst Danmark. En fransk Forfatter bærer samme Navn.

(I næsten et halvt Aarhundrede har den nuværende Ejer, N. C. Larsen, beboet det gamle Hus. Alt er som forhen i Stuer, Stald og Lade. Han har dog solgt et Jordstykke fra, som ellers var en lille Guldgrube for ham, da han engang gravede Sand op og solgte for 35 Øre Læset. Der var i tusindvis af Læs i de store Sandgrave, det fineste hvide „Strø-sand“, der fandtes paa Egnen. Nu er der ikke mange, selv i Vestjylland, der strør Sand paa Gulvet i Dagligstuen som i de svundne Tider.

Vi siger en Kompliment til Larsen, fordi N. C. M. og hans Hustrus gamle Hjem — Musiker- og Kunstner-Slægtenes Fædrenehjem — endnu findes i sin oprindelige Skikkelse i Modsætning til Naboernes Huse og Gaarde med de røde Tæge. Larsen slaar ud med Haanden og siger: „Meget rigtig — og saa er de Sten, der sidder i Muren, betalt.“ Han hentyder til de andres høje Prioriteter.

Han fortæller om Kunstmaler Povl Rytter, der har besøgt og malet Huset, Moderens Barndomshjem, og om flere af Merrild-Slægten, der har dvælet en Stund i Minderne og beset Huset)

Det var morsomt at komme paa Besøg, da Musiker Merrild boede der, fortæller en Veninde af Fru Kristine Merrild. Han

var en rigtig lun Jyde, og hun var saa gemytlig anlagt. Ved et Kaffeselskab i Jordemoderboligen morede hun alle, da der var Tale om de mange Børn, ved at udslynge følgende Rim:

„Nu har jeg af elleve Børn et Kuld
og haaber at faa Dusinet fuld.“

N. C. M. sagde ogsaa ved Lejligheden en munter Vits.

Ægteparret havde fire Sønner: Christian, Niels, Mads og Chr. Skov Merrild. De tre ældste blev Regimentsmusikere; de beskrives først, derefter følger de seks Døtre.

Løjtnant *Mads Christian Madsen Merrild*, født d. $\frac{1}{11}$ 1859 i Vildbjerg, død d. $\frac{5}{9}$ 1911 i København.

Som Faderen var han en Musikbegavelse og begyndte som Hornist, da han var 9 Aar. Han gik ofte milelange Veje — trælse sandede Hedeveje — sammen med sin Far for at spille til Egnens Juleballer og Fester.

Han aftjente sin Værnepligt ved Feltartilleriet, gik ind i Musikkorpset og blev i 1905 Overtrompeter, en Stilling, der i Hæren har Løjtnantsrang.

M. Chr. Merrild var en usædvanlig flittig Mand og meget afholdt. Han var en god Mand for sin Familie og altid forstaaende overfor Ungdommen; en god Ven og Kammerat for Hustru og Børn, som han gjorde alt muligt for at skaffe de bedste Kaar. Der var i hans Stand ikke mange, der havde et saa smukt Hjem, dertil bidrog hans udmærkede Hustru selvfølgelig ogsaa en Del, da hun var Massøse.

Han fik sit højeste Ønske opfyldt, nemlig at dø, naar han stod i sin fulde Arbejdskraft, og døde, 52 Aar gl., efter en Operation.

M. Chr. M. var Bassist i Sønderbros Theater og havde ellers i 31 Aar spillet i et Danselokale. Hans efterlevende

Hustru, Fru *Franciska Merrild*, er af en sønderjysk Slægt, og Faderen, Henrik Hansen, var Musiker ved Infanteriet, Moderen, Vilhelmine Lucie, var født Cramer.

Enkefru M. er ubetinget ogsaa en særpræget Begavelse. Det siges, at hun er i Besiddelse af synske og helbredende Evner, det samme, som man i Middelalderen brændte Mænd og Kvinder for paa Baalet som Hekse og Troldkarle. — Nu lever hun altsaa i en heldigere Tid.

Naar man ser den staelige Dame med det fyldige, stærkt graanende Haar og de kloge gode Øjne, kan man nu ikke godt tænke sig, at det kunde være gaaet saa galt for hende i de svundne Tider, og man glemmer rent at tænke paa dem, som man i sin Barndom læste om, der red paa Kosterkaste til Bloksbjerg.

Vi forstaaer, at Børn og Børnebørn har nedarvet Kunstinteresser i flere Retninger og maaske ikke mindst efter Enkefru M.

Hun har tidligere skrevet en Del, Poesi og Prosa, men nærmest af teosofisk Art; vi ser af følgende Beskrivelse, at især Døtrene er Arvtagere som Skribenter. I Ægteskabet var fire Børn:

1. *Ellen Godt*, f. Merrild, f. d. $\frac{2}{6}$ 1886, g. m. *Laurits Godt*, Tilsynsøfficiant i Feltartilleriet. Fru Ellen Merrild Godt har en meget smuk Sangstemme og var i sin Ungdom stærkt interesseret i Skuespilkunsten. Hun rejste nogle Aar i Provinsen som Skuespillerinde.

2. *Oda Koch*, f. Merrild, f. d. $\frac{21}{6}$ 1888, g. m. *Grosserer Karl Koch*, f. $\frac{21}{9}$ 1886 i Ringkøbing.

Fru Oda Koch blev i sin Ungdom uddannet i Musik og havde mange Elever, akkompagnerer gerne Sangere, skriver lidt til Bladene, skriver ogsaa smaa Komedier og Sketch og sætter Skolekomedier i Scene.

Børn: *Freddy Koch*, f. d. $\frac{21}{3}$ 1917. I Freddy Koch er flere Kunstarter forenede. Han er allerede en habil Digter, spiller og synger — og elsker Musik. Han betragtes som en vordende Skuespiller, da det er hans Lyst at spille Komedie.

Ved Skolekomedier bliver han benyttet meget som „Sangerinde“, naar der er Mangel for en saadan, da han har den mærkelige Evne for Tiden at kunne synge skiftevis med to Stemmer, en dyb Bas og en lys Sopran, som en Dame.

Han begyndte at spille Violin, da han var fem Aar, og hans Moder fortæller om hans Kærlighed til Musikken.

Da han var tre Aar, blev han pludselig borte for sine Forældre i Tivoli. Efter lang Tids Søgen fandt de ham siddende i Koncertsalen under en Prøve — ganske alene i den store Sal.

Tove Koch, f. d. $^{22}/_8$ 1922. Næsten selvfølgelig spiller hun ogsaa og er en ivrig Danseelev af Karl Merrild.

Det er et mærkeligt Tilfælde, at baade Forældrene og Sønnen har Fødselsdag d. 21. i Maaneden. Tove Koch var lige ved ogsaa at holde Fødselsdag d. 21., men blev nogle Minutter forsinket.

3. Forfatterinde, Fru *Tove Kjarval*, f. Merrild, f. $^{24}/_{10}$ 1900, gift med Kunstmaler *Johannes Sveinnsson Kjarval*, Islands mest kendte Kunstmaler for Tiden. Hans Billeder findes i mange private Hjem paa Island og i Danmark, og nogle af dem paa Statens Museum for Kunst.

Tove Kjarval har som bekendt skrevet en Del. I 1932 udgav Fruen en Julelegende „Martha og Maria“, en meget fin og tankevækkende Skildring. Det fremgaar af hendes Bøger, at hun er en Forfatterinde med store Maal, som hun dog ikke selv mener at have naaet, men i al Fald har Fruen naaet det store Maal at faa mange Læsere; f. Eks. hendes Bog „Mor“ er ikke ret ofte hjemme paa Bibliotekerne og maa gerne reserveres længe forud af Læsere.

Naar man har læst Bogen, forstaar man det. Den er fint skrevet, saa man ser det hjertelige Forhold, der hersker i et jævnt velstillet Borgerhjem — imellem en Mor og en Far og Børneskolen — og gribes deraf.

Fru Tove Kjarval har udgivet: „Af Støv er du kommet“, „Mor“, „Fredløs“, „Lille Madonna“ og „Martha og Maria“.

Forfatterindens rige Begavelse som Skribent har ført til, at hun i 1932 blev Redaktør af Ugebladet „Ude og Hjemme“.

Børn: *Aase Kjarval*, f. d. $^{12}/_2$ 1917, er meget musikalsk. *Sveinn Kjarval*, f. $^{20}/_5$ -20, har ogsaa nedarvede Kunstinteresser.

4. *Svend Merrild*, Malermester i København, f. $^{1}/_6$ 1902, g. m. *Nora Merrild*, f. Gustafson. En Datter: *Vivi Merrild*. Svend Merrild er en meget søgt Dekorationsmaler og Tegner.

Musiker *Niels Merrild* var tillige Skrædermester og Ekviperingshandler og boede i Adelgade, København. En af Slægten fra Øster Merrild, Bankbestyrer E. N. Merrild i Stenille, som var hans Barndoms- og Ungdomsven, siger: „Niels Merrild var en meget retfærdig Mand, en rellinet og trofast Ven, som aldrig glemte dem, han engang havde sluttet

sig til i sin Barndom. Selvom vore Veje skiltes, mødtes vi nu og da, og det var mig en stor Glæde at tale med ham, der altid mindedes, hvad vi havde oplevet sammen i vore gamle Hjem i Vestjylland.“

N. M. døde d. $\frac{30}{8}$ 1931, 70 Aar gl. Han var gift med *Ane Marie Merrild*, f. Albech. Fru M. har givet en Del Oplysninger til M. S. G. og har stor Interesse for Slægtens Historie.

N. M. var ogsaa ansat som Musiker ved Artilleriet. Han havde det Uheld at blive sparket af en Hest, tog saa sin Afsked, men havde senere megen privat Musik.

Børn: 1. *Eline Birck Jensen*, f. Merrild, g. m. Gdj. *Birck Jensen*, „Fuglsang“, Birkerød.

Børn: *Niels Merrild Birck Jensen*, f. $\frac{19}{7}$ 1932.

2. Kgl. Solodanser *Karl Merrild*, f. d. $\frac{19}{8}$ 1889 i København, gift med *Mathilde Merrild*, f. Sørensen. Ægteparret har en Søn: *Erik Merrild*, f. $\frac{7}{8}$ 1914.

I 1897 blev Karl Merrild Elev paa Det kgl. Theaters Balletskole, hvor han i Tidens Løb blev en betydelig Kraft. Han udviste straks store Evner som Danser. Den 3. Decbr. 1905 debuterede han i Solo.

Da Balletmester Bech afgik i 1915, blev Karl M. Lærer ved Skolen og er stadig Solodanser. Han oprettede ved Siden

af en privat Danseskole for Børn og Voksne og har haft en stor opdragende Betydning for den dansende Ungdom. Karl M. er meget optaget af sin Gerning og er en meget energisk Lærer, der er landskendt for sin Dansekunst. Han har rejst en Del, ogsaa i England, hvor han har optraadt paa Coliseum i London, Aar 1914.

I flere Aar rejste Karl M. hver Sommer paa Ballet-Tourné i Provinsen. Han har i ti Aar været Formand for

Danseringen og er det eneste Medlem, der har været i Bestyrelsen hele Tiden, siden Ringen blev stiftet i 1917. Ligeledes har han været Formand for Ballettens Forening i ti Aar.

Det fremgaar af „Den blaa Bog“, at Karl M. har komponeret Balletterne: Veni! Vidi! Visi! (1917), Nips — og et Satyrspil (1919). Hovedroller: Harlekin i Drømmebilleder og i Veni! Vidi! Visi! Kancelliraaden i lille Idas Blomster; Coppelius i Coppelia; Tartarernes Anfører i Fyrst Igor.

3. *Harald Merrild*, f. 18/1 1892 i København. Fhv. Overofficiant ved Dragonregimentets Musikkorps i Aarhus, hvor han fremdeles har sit Virkefelt som Musiker. H. M. er ugift.

Løjtnant *Mads M. Merrild*, f. d. 19/7 1870 i Vildbjerg, død i København d. 24/5 1927.

Da han skulde aftjene sin Værnepligt, var han selvskrevet til at blive Regimentsmusiker. Allerede som Barn begyndte han som Hornist og spillede sammen med Faderen til Egnens Fester. I 1911 blev Mads Merrild forfremmet til Stabstrompeter og var Musikdirigent i 16 Aar.

Han var en Slider, der gik op i sin Gerning med Liv og Sjæl. Da der var Tale om at afskaffe eller indskrænke Regi-

mentsmusikken, kæmpede han energisk for sammes Bevarelse, og vi læste i Bladene om det Merrild-Parkovske Forslag til en Ordning af Sagen.

For sin fortjenstfulde Gerning blev M. M. tildelt Dannebrogskorset i Aaret 1923. Han var Odd-Fellov-Logebroder fra Aar 1925.

Løjtnant M. overleves af sin Hustru, Fru *Julie Merrild*, og en Søn, *Asger Merrild*, f. d. 1/10 1908.

Hermed et lille Uddrag af de mange Bladanmeldelser om den kendte Musikers Dødsfald. „Nationaltidende“ skriver d. 25/6 1927:

„En kendt Mand ikke alene indenfor Byens Musikverden, men i store Kredse af den københavnske Befolkning, Musikdirektør, Løjtnant M. Merrild er i Gaar afgaaet ved Døden.

Det er ikke for meget sagt, at et kendt Ansigt hermed forsvinder. Fra sin tidligste Tid havde Løjtnant Merrild været knyttet til Militærmusikken, og indenfor Feltartillerikorpsset, hvor hans Arbejde kom til at ligge, gjorde han et stort og meget interessant Arbejde for at bringe den militære Musik paa Højde med de allerbedste Forbilleder. Med Aarene lykkedes det ham at skabe et virkeligt Elitekorps, og ikke mindst i de sidste Aar gjorde dette Korps sig, gennem sin Medvirken ved de kommunale Koncerter i Fælledparken, populært og skattet i vide Kredse. Dette Arbejde optog Merrild i høj Grad. Det store brede Publikum, som han skabte sig her, vil ikke være det, der erfarer om hans Bortgang med mindst Vemod. —

Naar hans flinke Musikere spillede inde i Tivoli, tog de med Lethed Konkurrencen op med de udenlandske Militær-orkestre, som har gæstet Tivoli. I de senere Aar vandt han sig et nyt, men ikke mindre begejstret Publikum paa Amager Travbane, hvis Orkester han blev Leder af.

Selv var han en meget flittig Mand, der i aarevis, ved Siden af at passe sin militære Tjeneste, hver Aften sad i Dagmar-teatrets Orkester. Allevegne vandt han sig Venner, og i vide Kredse vil man med Deltagelse erfare om denne dygtige og flittige Mands ganske uventede Død.“

„Aftenbladet“ sluttede en lignende Nekrolog med følgende:

„M. Merrild var en Mand med mange Kundskaber og en praktisk Haand, en Mand, der gjorde den danske Musikerstand Ære.“

De, der kendte M. M. som den udmærkede Mand, han var i sit Privatliv og for sin lille Familie, forstaar, at han er savnet af sine Efterladte. Han var i sin bedste Alder, saa Døden kom uventet. Et Hjerteslag gjorde Ende paa hans Liv.

Sønnen, *Asger Merrild*, var oprindelig Kontormand, men

fik Udlængsel og begyndte sammen med fire Kammerater paa en Jordomrejse. De kørte i Bil, men naaede ikke længere end til Frankrig og Italien hvor de opgav Rejsen.

Han er nu atter hjemme og indtager f. T. en Stilling paa „General Motors Fabrik“.

Den yngste af Musiker N. C. Merrilds fire Sønner, *Chr. Skov Merrild*, er Barbermester i Skurup, Sverrig. Han kom til Sverrig som ganske ung og har der med megen Dygtighed oparbejdet en god Forretning. Ugift.

Her følger Fortegnelse over Musiker N. C. Merrilds 6 Døtre, de indgifte Mænd og deres Børn, som ogsaa tildels er Musikere og Kunstnere:

1. *Inger Tietze*, født Merrild, gift med Maskinmester *Tietze*, ved „De danske Statsbaner“. Begge er døde.

Børn: Maskinmester *V. Tietze*, ved D. F. D. S.

Læge *Otto Tietze*, Aårs.

Cand. mag., Frk. *Ester Tietze*, Assistent ved D. S. B., Kbh.

2. *Margrethe Merrild*, udvandret til Amerika, hvor hun blev gift. Hendes Mand, *Jorgensen*, og hans Far omkom paa en Sejltur. Sønnen, Arkitekt *Mark Twain Jorgensen*, har en god selvstændig Stilling i Cikago.

3. *Kristine Merrild* var en energisk og dygtig Kvinde, der i mange Aar styrede Huset for Postfuldmægtig Gren. Hun havde gennem Aarene samlet sig en pæn Formue, ca. 40,000 Kr.

Som 69-aarig giftede hun sig med Hørkræmmer Duer i København. Allerede dengang hun blev gift, var hun meget syg og nedbrudt.

De tre Søstre, Kristine, Mathea og Maren, havde gjort Testamente til Fordel for hinanden som ugifte. Da Maren Merrild døde, arvede de to Søstre hende; men tre Uger før Kristine Duer, der nu havde været gift et halvt Aar, døde, blev Testamentet omforandret, og Hørkræmmer Duer, der havde to Døtre, indsattes som Universalarving.

4. *Mathea Merrild*, København. Ugift. Hun mistede altsaa

nævnte Arvepart, men har selv ved Flid og Dygtighed samlet en Formue, dog ikke saa stor som Søsteren, der arvede en Del efter Postfuldmægtig Gren. Hun har nu en mindre Livrente.

5. *Maren Merrild*, Sygeplejerske. I de senere Aar var hun ansat paa Sct. Hans Hospital.

Trods stor legemlig Svaghed var hun i Besiddelse af en usædvanlig Energi, var en meget intelligent og aandrig Kvinde og meget kunstinteresseret.

Det strenge legemlige Arbejde paa hendes Tid knækkede næsten hendes sarte Helbred, men aldrig hendes sunde ukuelige Humør. Hun rejste sig mange Gange fra et længere Sygeleje med samme friske Mod paa Livet og Arbejdet. Maren Merrild fortjener at mindes til sene Tider i den store Merrild-Slægt som en af de bedste Kræfter i Slægten med sit sjældne Humør, sin ukuelige Energi, sin sunde Livsopfattelse, sine Interesser og Kærlighed til Kunst og Aand — og naturlige dybe religiøse Tankegang.

6. *Marie Rytter*, f. Merrild, g. m. fhv. Regimentsmusiker *R. P. Rytter*, Dbm. fra $\frac{6}{7}$ 1922. Han er født d. $\frac{25}{3}$ 1874, saa anførte Fotografi er fra yngre Aar. Fru M. Rytter har en smuk Sangstemme og var i sin Ungdom en betydelig Kraft i en Sangforening i Herning. Børn: Kunstmaler og Billedhugger *Povl Rytter*, f. $\frac{20}{9}$ 1895. Klavervirtuos *Max Rytter*, f. $\frac{26}{6}$ 1897. Afd. Cellist *Erik Rytter*, f. $\frac{24}{7}$ 1901.

De tre Brødre har hver for sig vundet et godt Navn i Kunstens Verden.

Povl Rytter har gennem flere Aar været fast Udstiller paa Charlottenborg, hans Malerier, Træsnit og Trækulpturer er velkendte.

Max Rytter har haft flere Koncerter og er kendt i dansk Musikliv som en fremragende Pianist. Hans stærke personlige og mandige Opfattelse af Musik har givet ham Særstilling blandt musikudøvende Kunstnere. I ham har Slægtens Musikbegavelse naaet den smukkeste Udløsning.

Ogsaa i Cellisten, afdøde Erik Rytter, var Musikbegavelsen det fremherskende, saa han døde altfor tidligt. Han var i flere

Aar knyttet til Radioens Orkester og havde en meget stor og smuk Tone paa sit Instrument. Han var et udmærket Menneske, en kærlig Søn og en god Kammerat.

De to Brødre har givet flere Koncerter sammen og har altid modtaget stor Anerkendelse.

Förældrenes smukke Hjem i Gentofte er præget af Sønnernes Kunst. Musikker R. P. Rytter er ligesom sin Hustru af en gammel kendt jyst Slægt, men fra Østjylland.

Han har ogsaa komponeret en Del, f. Eks. „Kystartilleriregimentets Jubilæums Marsch“. (Vilh. Hansens Musikforlag.)

Musiker N. C. Merrild var altsaa født i Merrild i Vildbjerg, og hans Hustru var en Datter af Vognmand M. Chr. Madsen i Holstebro. Som vi ser, er der mange Kunstnere og Musikere i denne Slægtsgren, hvis Forfædre var af Bonderod fra den vestjyske Hedeegn.

Det er meget interessant at se, hvorledes denne Slægt i flere Generationer er præget af Kunsten.

Følgende Virkelighedsskildringer om det gamle Ægtepar og den yngste af deres ligeledes afdøde tre bekendte musikalske Sønner vil sikkert blive læst med Interesse.

Skildringen om Køreturen er fortalt af P. M. i Nørre-Merrild. En senere Meddelelse fra et af Børnene bekræfter P. M.s Fortælling; men han havde glemt, at Kristine M. nævnte Dag kom til Skade med den ene Arm. Det fik dog ikke varige Følger.

Den rige kan køre,

men den fattige maa gaa, kunde „den gamle Jordmor“, som vi kaldte hende, sige saa fuld, som hun var, af Vid og Humør. Hendes Mand, Musiker Niels Chr. Merrild, maatte jo ofte tradske paa de lange triste Hedeveje med sin „Fiol“ for at spille til Dans, Sønnen, Mads Christian M. (den senere Musiker-Løjtnant, som boede og døde i København), var ikke ret stor, da han begyndte at spille med, men ikke Violin, kun Blæse-Instrumenter.

Distriktsjordmoderen blev derimod hentet i en solid Vogn — fin kan vi ikke kalde den, da mange ubemidlede Hede bønder ikke ejede en Fjedervogn. De holdt for Døren med deres

stive Kasse-Arbejdsvogn, med et eller to Brædder over, enkelte havde dog Agestol. De havde ret kraftige Heste, og naar „æ Jordmor“, som det hedder i jysk Dialekt, skulde ud i Forretning i de tre store Sogne, var en saadan Rystetur ikke videre behagelig, især naar Farten blev sat op. Hun havde en af de stærkt fjedrende Stole, som vi kaldte Doktorstole, til at hænge bag i Vognen. Naar Kusken kørte meget stærkt, kunde der hænde et lille Uheld, som følgende:

En Dag, da hun havde sagt Farvel til sin Mand og Børnene, kørte Kusken til, og „æ Jordmor“ var lige ved at komme ned paa Jorden igen, men slap med en halv baglæns Saltomortale, de bageste svære Jernkroge var hoppet af Vognkannten, og der laa hun saa med Hovedet i Bunden af Vognen. Det var jo en lidt ubehagelig Situation. Som sædvanlig tog hun dog alt fra den gemyllige Side og lo med Kusken, da han holdt og fik Agestolen og „æ Jordmor“ sat paa Plads igen; atter gik det saa i susende Galop over de hullede og sandede Hedeveje.

Da den gamle Musiker boede i Herning, besøgte Sønnen, den senere Løjtnant ved Artillerimusikken, Mads Merrild, Familien i Merrild. Han var ogsaa i Nørre-Merrild samme Dag, og vi Drengene morede os ofte siden over Dagens Hændelser.

Han blev senere bekendt for sin Grundighed som Musiker, men gik allerede den Dag grundig til Værks, om ogsaa det var i en anden Retning. Han var den raske Dreng fra Byen, og vi Merrild-Drengene gik med paa alle hans Forslag.

Først skulde Svalereden i Laden undersøges. Svaleparret var selvfølgelig bange og fløj meget nærgaaende omkring, da vi klatrede op paa Hanebjælkerne, men de fik da Lov til at beholde deres Æg i Fred.

En Hønsemor, som havde lagt 20 Æg i en Rede paa Høloftet, gik det knap saa godt.

„Lad os se, om der er Kyllinger i Æggene“, sagde M. M. Det blev gjort grundigt, alle Æggene blev slaaet i Stykker, men der fandtes ingen Kyllinger.

Vi glemte straks at fortælle om vore Oplevelser til Får og Mor. Vi var nok bange for, at de ikke vilde le ad vore Drengestreger, som de gjorde, da vi blev lidt større og fortalte dem Hemmeligheden.

Sidste Gang, vi hørte ham spille sammen med sin Fader, var til et Julegilde i Merrild, Aar 1885. Den gamle Musiker sad med et lunt Blink i Øjet og saa paa, hvordan de Unge morede sig.

Vi, der var med, erindrer endnu, at den lystige Pigernes Jens kyssede den smukke Kristine paa Kinden som Tak for Dansen — eller var hendes Kind meget nær. Hun sagde „Fy, Jens Jørgen, skammer du dig ikke!“

Jens Jørgen lo bare, og hele Selskabet morede sig. Selv den smukke Kristine lo med og saa i Grunden slet ikke vred ud, hun truede bare.

Alt gik saa muntert og harmløst til ved disse Julegilder i Hjemmene, som nu næsten ikke kendes mere.

Det var en Begivenhed, da Faderen, N. C. M., spillede til Fester i Vildbjerg og Omegn og mødte med sine tre musikalske Sønner, Christian, Niels — og Mads, der begyndte meget tidlig som Trommeslager. Folk sagde gerne til N. C. M.: „Husk saa at tage den lille med.“

Allerede før N. C. M. flyttede til Herning, oprettede og dirigerede han „Herning Musikkorps“, det første, der blev oprettet i den store Flække og vordende Købstad. „Stjernen paa Heden“, som den senere blev benævnt.

Han gik fra Vildbjerg til Herning og hjem igen; der var ingen Dagvogn, den kom først senere.

N. C. Merrild er begravet paa Herning Kirkegaard, hans Hustru paa Vildbjerg gl. Kirkegaard.

Hermed slutter 5. Afsnit af „De seks Brødre“, Musiker N. C. Merrild og Efterkommere, Musiker- og Kunstner-Slægten i Hovedstaden og Omegn.

De seks Brødre.

VI. AFSNIT.

Peder Barfoed Madsen, Merrild, og Efterkommere.

Navnet Barfoed er ikke et Slægtsnavn, men et Navn efter en Præst. P. Barfoed har en stor Slægt. Af hans femten Børn døde seks som mindreaarige, nogle udvandrede til Amerika.

I sine unge Dage rejste han med Kramposen, en Slags ambulans Manufakturbutik i mindre Format, som ikke har været kendt i den senere Tid. Han blev gift med *Else Marie Christensen*, Fastrup, og bosatte sig som Landmand i Skjellund, Gellerup Sogn.

Børn: 1. *Mads Pedersen Kjærgaard*, Snedker og Landmand i Kjærgaard, Timring Sogn, født d. $14/6$ 1854, g. m. *Johanne P. Kjærgaard*, f. Nielsen, f. d. $10/6$ 1858 i Madum Sogn. Trods Alderen fortæller Ægteparret meget livligt om den store Slægt. Mads Kjærgaard er noget lunghør. Ingen af dem var bange for at tage fat, og de gjorde god Fremgang. De bor nu i Vildbjerg.

Paa deres Guldbryllupsdag d. $25/7$ 1929 blev de hædret meget af Slægt og Venner.

De mistede et Barn som mindreaarig. Kjærgaard blev dog

et godt Hjem for en større Børneflokk: *Johan og Anders. Christian Kjærgaard* har overltaget Barndomshjemmet.

Anna er gift med *Rich. Hestbek*, Hemmet St.

Marie er gift med Gaardejer *P. Nielsen*. „Brixhus“. Børn: *Emma, Møgda, Johanne, Agnete, Christian, Osvald, Ingeborg, Bernhardt, Emanuel og Ruth Nielsen*.

2. *Kathrine Pedersen*, gift med Farmer *Laurids Tanderup*. Vi har kun faa Oplysninger fra U. S. A., men de havde seks Børn. Da Hustruen døde, blev *L. T.* gift med Søsteren,

3. *Johanne Pedersen*. I dette Ægteskab var ingen Børn.

4. *Abelone Frost*, f. *Pedersen*, f. $\frac{2}{4}$ 1863, gift med Murer-
mester *A. N. Frost* i Brørup, f. d. $\frac{12}{8}$ 1855.

Børn: *Ane Johanne Jensen*, f. *Frost*, g. m. *Snedker Chr. Jensen*, Randers. Børn: *Kaj Frost Jensen*.

5. *Margrethe Vejlgaard*, f. *P.*, g. m. Landmand *Søren Vejlgaard*, Kollind, Rind Sogn.

Børn: *Chr. Vejlgaard*, U. S. A.

Marie Vejlgaard, g. m. *Jens Lund*, Vraa, Gellerup.

Kathrine Vejlgaard, g. m. *Lmd. Aage Christensen*, Fjølstervang.

6. *Marie Andersen*, f. *P.*, g. m. *Lmd. Anders Andersen*, Askov, Vejen St.

Børn: *Peter, Elise, Sine, Ellen og Christian Andersen*.

7. *Ellen Jensen*, f. *P.*, g. m. *Lmd. Johan Jensen*, Hesselbjerg, Ikast. Begge er døde.

Børn: *Christian Jensen*.

8. *Svend Pedersen*, U. S. A. (Formenes død, savnes.)

9. *Mads Pedersen*, U. S. A.

Laurids Tanderups Søn, Farmer Jens Peder Tanderup, var gift, men Oplysninger savnes om hans Hustru og Søkende. Han havde seks Børn:

1. *Christine Andersen*, f. *T.*, g. m. Farmer *Christian Andersen*, Beresford So. Dakote, U. S. A.

Børn: *Ruth, James og Grace Andersen*.

2. *George Tanderup*, Maskell, Nebraska. g. m. *Olga Tanderup*, f. Løkken.

Børn: *Elvira, George, Aylene, Verjean, Lyle, Mora, Wayne* og *Robert Tanderup*.

3. *Dora Kirkegaard*, f. Tanderup. g. m. *Phillip Kirkegaard*, Beresford, So. Dak.

Børn: *Marion, Clayton, Leo, Jay, Dale, Milo, Robert* og *Virgil Kirkegaard*.

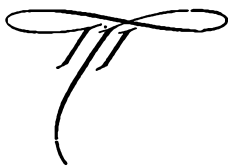
4. *Dagmar Laustsen*, f. Tanderup. g. m. *L. Laustsen*, Farmer, Beresf., S. Dak, U. S. A.

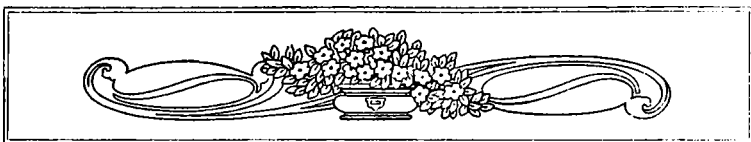
Børn: *Scherwod, Carol La Verne* og *Jean Laustsen*.

5. *Laura Tanderup*, Est Stamvod, Washington. Ugift.

6. *Laurids Tanderup*, Farmer, Centerville. g. m. *Rena Tanderup*, f. Jessen, So Dak.

Hermed slutter 6. Afsnit af „De seks Brødre“.

Merrild-Slægten's Grene.

II DEL.

Øster Merrild.

I Vildbjerg Kirkebog er denne Gaard fra 1740 til 1817 flere Gange nævnt som Vesterviggaard.

Aar 1740 var Ejerens Navn Jens Jensen; han var ikke kendt som hørende til den store Merrild-Slægt. Gaardejer Iver Nielsen, Merrild, betragtes da ogsaa som Stamfader til denne Gren af Slægten.

Han var Broder til Mads Nielsen, Merrild, og det antages, at deres Hustruer var Søstre, da deres Pigenavn var Christensdatter, og da Gaardejer Chr. Knudsen, Merrild, var Forlover for dem begge, var de sikkert hans Døtre.

Ejere af Øster Merrild fra ca.
1817 til 1933.

Iver Nielsen, Merrild, som afstod Gaarden til Sønnen, Niels Amtrup Iversen. Efter hans Død var hans Svigersøn, Hans Christensen (kendt under Navnet Hans Merrild), Ejer i nogle Aar.

Næste Ejer var Anders Faueryby, som boede i Gaarden til sin Død, men afstod den til Sønnen, Niels Chr. Faueryby. Han byggede Gaarden op og anlagde en smuk Lysthave paa Trekanten øst for Gaarden.

Iver Nielsen, Merrild, og Efterkommere.

Iver N. Merrild, født i Rødding, Vibbjerg, i 1791, g. m. *Maren Christensdatter*, Datter af Chr. Knudsen Merrild.

Han blev en af Egnens mest kendte Mænd. I en Aarrække var I. M. Sognefoged, samtidig blev han næsten som Egnens Sagfører. Folk kom til ham for at faa ordnet juridiske Anliggender. Han havde en Samling af Love og Formularer til Dokumentskrivning, Skøder, Pantebreve m. m. Iver M. var en juridisk Begavelse; samme gik i Arv i flere Slægtled. Han døde i Merrild Aar 1872.

I Ægteskabet var fire Børn: Sønnerne Niels Amtrup og Peder Olling Iversen, f $23/3$ 1837. (Sidstnævntes Hustru og Børn har vi ingen Oplysninger om) Datteren, Christine, blev gift med Gdj Chr. Overgaard, Nøvling, og Maren gift med M. Albæk, Sig i Vinding, Holstebro.

Niels Amtrup Iversen, alm. kendt under Navnet Niels Merrild, født i Merrild d. $22/6$ 1826, død d. $16/6$ 1883.

Han var ligesom sin Far Bøndernes Raadgiver i juridiske Spørgsmaal og ejede mange Lovbøger. Folk maatte ofte vente længe efter Tur, men saa vankede der gerne en Kop Kaffe og en lille Kaffe-knægt til de mange, som var bænkedede ved det lange Bord i Dagligstuen.

Følgende Træk fra Skolen bekræfter, at Niels M. var lovklog. Han havde forset sig, og Læreren vilde give ham en Afstraffelse, men han sagde nok saa kry: „Undersøg Sagen nøje, før De slaar mig!“ Da han ogsaa nævnede den Paragraf i Loven om Lærerens Pligt til at undersøge Sagen, blev han

helt fri for Klø; Læreren blev helt forbløffet over hans Kendskab til Loven. — Han var afholdt af Folk og agtet for sin Klogskab, men der er fortalt mange Historier om hans Skarpsindighed og hvasse Tunge.

Da han mødte paa Herredskontoret med et Dokument til Tinglæsning, sagde Fogeden: „De skriver daarligt, Niels Merrild“.

„Kan Herredsfogden ét løs ed?“ spurgte N. M.

„Jo, det kan jeg da nok“, lød Svaret.

„Ja, saa er ed jo ét andt, De skal“, sagde N. M. Han havde forøvrigt en meget smuk Haandskrift.

Niels M. købte en Mølle i Tjørring Aar 1856 og lod den opføre lige ved Gaarden.

Mølleriets var ikke fri Næring, efter Loven skulde der være mindst 1 Mil imellem Møllerne. Efter at Amtmanden havde undersøgt Forholdene, var han dog villig til at anbefale et Andragende til Ministeriet, som N. M. indgav; han antog ogsaa en Møllersvend og begyndte at male. De andre Møllere anmeldte nu N. M. til Politiet for hans uberettigede Næring, da han endnu ingen Bevilling havde faaet, og der kom saa en Øvrighedsperson og forseglede Kværnen.

N. M. og Anmelderne maatte møde i Retten, og han blev idømt en Bøde, som han ikke var glad for at betale og sagde meget skarpt, at Anmelderne saa ogsaa burde betale Bøder, da de nu i en lang Aarrække havde udplyndret Befolkningen i høj Grad, saa de havde ikke rent Mel i Posen — d. v. s., at de „toldede“ for meget af Kornet.

Herredsfogeden bad nu N. M. om at passe paa sin Mund for ikke at blive draget til Ansvar for sine Udtalelser. Han holdt dog stadig paa, at hans Udsagn var rigtigt og at der var mange paa Egnen, som vilde og kunde bekræfte dette. Det hjalp ikke noget, Bøden maatte betales.

Følgende bekræfter, at Folk var utilfreds med Møllerprivilegiet:

Det kneb for N. M. at skaffe Penge til Udbetaling paa Møllen, 600 Rigsdaler. Det var pengeknappe Tider, og der var ingen Banker paa Egnen. — man skulde jo ellers synes, at han var ret velhavende, da han kun skyldte 800 Rigsdaler paa Gaarden (ca. 200 Td. Land).

En Morgenstund sadlede N. M. og hans Far hver sin Hest

og red ud for eventuelt at laane Beløbet. Det var ikke saa lige en Sag, men da de kom til Sindinggaard, lysnede det for dem. Ejeren, Justitsraad Fjelstrup, var meget misfornøjet med Sinding-Møller og sagde, at denne ruinerede ham ved at „tolde“ for meget af hans Korn, han var glad for mere Konkurrence i Faget og var villig til at laane N. M. det ønskede Beløb.

Imidlertid blev Privilegiet ophævet, og N. M. havde nogle gode Aar som Møller. Lige før Krigen i 1864 solgte han Møllen til den kendte Vildbjerg-Degn, Lærer N. Petersen, der senere byttede med Krediforenings-Repræsentant Niels Mouritzen og fik Gaarden „Bredkjær“ i Nøvling for Møllen, som var flyttet til Vildbjerg. Disse tre Møllere var dengang næsten Egnens mest kendte Mænd og særprægede Begavelser.

Den, der erindrer disse Forhold og nu ser Vildbjerg Mølle, kommer uvilkaarlig til at tænke paa, at der var en Gang, da Konkurrenterne ikke kunde taale at se Vingerne gaa rundt, men anmeldte Niels M., fordi at hans Næringsbevis ikke var i Orden.

I Niels Mouritzens Eje brændte den næsten historiske omtumlede Mølle, og en ny blev opført omtrent paa samme Plads.

Niels M. var gift to Gange. Hans første Hustru, *Maren Eriksdatter*, Datter af E. Amtrup, Snebjerg, var født i 1829 og døde i Merrild i 1867.

De havde to Sønner: Iver og Erik, der antog Merrild-Navnet som Slægtsnavn og blev kendte Forretningsmænd (de beskrives nu i 2. Afsnit), samt de fire Døtre: Maren, Marie, Kathrine og Kristine (i 3. Afsnit).

II. AFSNIT.

Iver Nielsen Merrild, født 1853, død 1897, g. m. *Johanne Kirstine Merrild*, f. Hansen, fra Gilsagergaard ved Ringsted. Iver M. rejste med „Bindtøj“ i sin Ungdom og købte saa en Forretning i Ringsted af I. C. Skou, den senere Ejer af Ejsingkjær og Sinding Mølle. I 1880 flyttede I. M. til Aarhus og fortsatte som Herreekviperingshdl. og havde to Filialer. Han havde to Sønner:

1. *Hans Ole Iver Merrild*, født i Ringsted d. $\frac{5}{7}$ 1878, g. m. *Frederikke Kirstine Merrild*, født $\frac{31}{6}$ 1877, f. Andresen, Datter af afd. Slagtermester A. i Odder.

Hans M. fik sin Uddannelse i Faderens Forretning og Filialer, var ogsaa en Tid ansat i E. N. Merrilds Forretning i Slagelse og begyndte Aar 1902 en Trikotageforretning i Odder. Ved Flid og Dygtighed opnaaede han at faa en god Kundekreds. I 1927 købte han en Ejendom paa Hovedgaden og lod indrette en moderne Butik.

Børn: *Erik August Iver Merrild*, f. $18/8$ 1906. Manufakturist. (Dekorator).

Lizi Frederikke Merrild.

Den ældste Datter, *Margrethé Kirstine Clausen*, f. M., er gift med Købmd. *E. Clausen*, Randers. (Kolonial og Skibsproviant) *E. C.* er ansat som statsautoriseret handelskyndig Tillidsmand. Børn: *Ella* og *Lilly Merrild Clausen* og *Otto Bennich Clausen*.

2. *Niels Brandt Iver Merrild*, Gdj., Troelstrup. Brædstrup, g. m *Karen Marie Elisabeth Merrild*, f. Nielsen, Datter af Lmd. Enevold N., Nr. Vilstrup.

Børn: *Hans Brandt Iver Merrild*, f. $7/2$ 1915.

Johanne Kristine Elisabeth Merrild.

Erik Nielsen Merrild, født 1855, død $13/5$ 1933, gift med *Caroline Merrild*, Datter af Gdj. J. Olsen, Gudum, Slagelse. Ægteparret var barnløst.

I en ung Alder rejste E. N. M. til Sjælland og handlede med „Bindtøj“. Henvend Aar 1880 etablerede han sig som Trikotagehandler i Slagelse og drev en betydelig Handel i ca. 20 Aar, han afstod saa Butikken og fortsatte som Grossist, afstod denne Forretning i 1908 og bosatte sig i Stenlille. Her lagde „Banken for Sorø og Omegn“ Beslag paa hans Forretningstalent og antog ham som Bestyrer af en Filial. Under hans Ledelse voksede Filialen i Stenlille meget.

Han var en Personlighed, som længe vil mindes af alle dem, som han kom i Berøring med paa sin lange Livsbane. Som sin Far var han skarpsindig og slagtfærdig. Ligeledes var han en Mand, der ikke var bange for at hjælpe Venner og Familie med Raad og Daad.

III. AFSNIT.

Af Døtrene i Øster Merrild var nu afdøde *Maren Christensen*, f. Nielsen, g. m. Gdj. *Hans Christensen*, Merrild, som overtog Gaarden efter Niels M.

Ægteparrets Datter, Frk. *Nielsine M. Christensen*, er gaaet Handelsvejen og har Konfekturforretning i Vildbjerg.

Marie Sørensen, f. Nielsen, g. m. fhv. Gdj. *Frantz Sørensen*, Aulum.

Børn: *Niels M. Sørensen*, som har overtaget Gaarden.

Sine Sørensen, gift, bosiddende i Holstebro. (Købmandshandel.)

Sidsel Bækgaard, f. Sørensen, g. m. Murermester *Bækgaard*, Aulum.

Stine Sørensen, gift og bosiddende i Ulfborg.

Nina Sørensen, gift, bor i Sinding. (Købmandshandel.)

Christian Sørensen, Slagter og Handelsmand, Aulum.

Søren Sørensen, Gdj. i Hodsager.

Kathrine Aagaard-Jensen, f. Nielsen, g. m. Skotøjsfabrikant *Aagaard-Jensen*, Herning. Ingen Børn. Efter sin første Hustrus Død, blev han gift med Søsteren, *Kristine Aagaard-Jensen*, f. Nielsen. I dette Ægteskab var der fire Børn: Kunstmaler *Carl Trier Aagaard-Jensen*, København, g. m. en svensk Forfatterinde.

Ægteparret er f. T. rejst til Udlandet. Har ellers haft Bopæl i København.

Christine Hansen, f. Aagaard-Jensen, g. m. *H. C. Hansen*, Sparekassefuldmægtig i Horsens.

Jens Nygaard Aagaard-Jensen, Skotøjsfabrikant i Herning.

Niels Sigfred Aagaard-Jensen, Produkthandler i Herning.

Fabrikant Aagaard Jensens Hustru, *Kristine*, var den yngste af Niels Merrilds Døtre af første Ægteskab. Begge er døde.

IV. AFSNIT.

I andet Ægteskab med Møllerenken Sidsel Lauridsen, kendt under Navnet *Sidsel Merrild*, havde Niels M. tre Døtre.

1. *Dusine Brixen*, f. Nielsen, g. m. Landmand *Chr. Brixen*, forh. Merrild Mark. De bor nu ved Vildbjerg St., hvor Hustruen har Systue, som er meget kendt og over 40 Aar gl.

Børn: *Karen Larsen*, g. m. Lmd. *Joh. L.*, Vorgod.
Frk. *Sidsel Merrild Brixen*.

Kristine Christensen; g. m. Boghdl. *Christensen*, Vildbjerg.
Jakobine Christensen, g. m. Maler *C.*, Herning.
Brix Brixen, Skræder. Ugift.
Niels Merrild Brixen, Landmand.

2. *Mine Christensen Sivebæk*, f. Nielsen, gift med fhv. Gaardejer *Chr. C. Sivebæk*, Tjørring, nu Herning.
Børn: *Christian*, *Sigfred*, *Martha*, *Niels* og *Charles Christensen*.

3. *Marie Pedersen*, f. Nielsen, gift med Staldforpagter *Niels P. Pedersen*.
Børn: *Marie*, *Peter*, *Signe Merrild*, *Carl* og *Christian Pedersen*.

Se Billedet af den højt bedagede Mor og Stedmor ved sin Spinderok. Ogsaa Stedbørnene talte meget smukt om hende. Da Sidsel M. var Husmoder i Øster Merrild, var der Vinterskole, som blev ophævet ca. 1880. Den sidste Dag var en travl Dag for hende; hun bagte Æbleskiver til os. En af Drengene spiste ca. 30 af dem, og vi morede os kosteligt over hans Graadighed.

Vi maatte saa gaa til Vildbjerg Hovedskole baade Sommer og Vinter. Forholdene derfra, som endnu erindres af flere, er nævnt i følgende Rim:

Mindernes Erce.

Skole- og Barndomserindringer

af

E. Meccild Lundby.

Vor Barndom svinder som en Drøm, men tænker vi tilbage,
saa har vi mange rige Minder fra de svundne Dage.
I Regn og Blæst, paa Vej og Sti, vi alle Øst for Bækken
for Nordenvind dog fandt tilsidst lidt Læ ved Pilerækken.

Hvor Pilegærdet endte, laa den lille, gamle Skole
for Jens og Niels og Christian, Laurids, Peter, Kresten, Ole.
Paa Skolepladsen var et Træ, som der har knejset længe,
med Skadereden højt paa Gren, et Maal for raske Dreng.

Vi klædred' op i Træets Top og ud paa spinkle Grene:
men nede raabte højt i Kor Kristine, Mine, Lene:
„Saa kom dog ned, før det gaar galt, det knager, hør vi kalder!“
Et Øjeblik, og Dreng og Gren i Hast mod Jorden falder.

Som andre før han slap med Skræk: lidt stille frem han hinked',
vi andre løb i Skolen ind, han blev jo lidt forsinket.
Der sad vi nu og ramsed' op af det vi hjemme læste
og lærte godt — ja, udenad, dengang var det det bedste.

Naar bare vi fik lært den Kunst: af læse, regne, skrive,
saa gik det med de andre Fag, som det nu kunde blive. —
Den dovne Lars fik sine Klø, alt efter gamle Skikke,
og selv om det var velforfjent, saa hjalp det bare ikke.

Vor brave Degn var Møller, Landmand, Klokker, Kirkesanger. —
En Mølle helst hver Dag skal gaa, det Kunderne forlanger:
men ofte var der ingen Vand, thi Bækken var for lille,
saa Møllen maatte brydes ned, da Hjul og Kværn stod stille.

Vi deraf drage Lære kan: Byg Mølle ej ved Bækken,
dens lille Vand forsvinde kan og Svind i Pengesækken. —
Om ikke stor som Skolemand, dog vidt bekendt var Degnen,
trods al Kritik, hans Skole var, som flere der paa Egnen.

— — —

Den Bakke, som har Navn af „Væld“ og „Bjærg“ nu knap jeg kender,
saa mange Tanker myldrer frem, hvorhen jeg Øjet vender,
om ærlig Stræben, fælles Maal i Gaard og Hus og Hytte,
hvor Sliddet bøjer Mand og Viv, og Barn maa gøre Nytte.

Jeg ser en By i Fremgang, Præg af Flid i Hvermands Virke,
og Byens Pryd, det slanke Spir paa Sognets smukke Kirke.
De gamle Skoler er ej mer, de blev for længst for trænge,
hvor længe mon den ny har Plads? Smaaoderne er mange.

Jeg standser lidt ved Skolehus, da lyder kendte Sange,
de samme, som i Skolen vi har sunget mange Gange.
Alt andet næsten fremmed er. Jeg vandrer hen ad Gaden:
hvad ser jeg der? Et knudret Træ, som ej er ny i Staden.

Goddag igen! Du gamle Træ, hav Tak fordi du minder
mig om min Barndomstid og Glæderne, som da man finder.
„Og Tak til dem, der lod dig staa — som Mindets Træ — og skygge
paa Skoleplads saa minderig om Barneleg og Lykke.

V. AFSNIT.

Overgaard-Slægten.

Gaardejer *Christian A. Overgaard*, født 1833, død 1890,
var Sognefoged i Nøvling i ca. 30 Aar. Han hørte til de i

Merrild-Slægten Indgifte og var gift med Gdj. og Sognefoged Iver Merrilds Datter, *Christine Iversen*.

I Herningegnen findes særlig mange kendte Mænd af denne Slægt, hvoraf flere, ligesom den gamle Sognefoged, har betydelige Tillidshverv.

Der var elleve Børn I Ægteskabet:

1. *Mette Kristine Jensen*, f. Overg., gift med *Peder Chr. Jensen*.

Børn: *Maren Sejersén*, f. Jensen, g. m. *Jens Sejersén*, Gdj. i Rind.

Kristine Nørgaard, f. Jensen, g. m. *Valdemar Nørgaard*, Gdj., Herning.

Mine Hansen, f. Jensen, g. m. Mejeribestyrer *Hansen*, Agerskov, Sønderjylland.

2. *Anders Holflod Overgaard*, døde ugift.

3. *Mads Holflod Overgaard*, Tømrer i Herning, g. m. *Kathrine Overgaard*, f. Bendtsen.

Børn: *Marie Nielsen*, f. Overg., g. m. Mejeribestyrer *Nielsen*, Gelsted, Sjælland.

Birtha Krogslund, f. Overg., g. m. *Johannes Krogslund*, Syd Amerika.

Konstanse Jakobsen, f. Overg., g. m. Gdj. *Emil Jakobsen*, Snebjerg.

Christian Overgaard, U. S. A.

4. Nu afdøde Gaardejer og Sognefoged *Iver Merrild Overgaard* overtog Fædrenegaarden. Han var gift med *Mariane Overgaard*, Datter af afdøde Gaardejer Kr. Meldgaard, Rødding.

Børn: *Kristian Overgaard*, som døde, 17 Aar gl. Snedker *Meldgaard-Overgaard*. *Else Marie* og *Olga Overgaard*. Landmand *Alfred Overgaard*.

5. *Jens Møller Overgaard*, fhv. Købmand i Ljørring, nu Herning, g. m. *Karen Overgaard*, f. Stensbjerg, som døde i 1931.

Børn: Lærer *Chr. Overgaard*, Herning.

Lærerinde, Frk. *Anna Overgaard*, Snebjerg.

6. *Maren Stensbjerg*, f. Overgaard, g. m. Gaardejer *Niels Stensbjerg*, Sinding.

Børn: *Christiane Stensbjerg*. Ugift.

Marie Johansen, f. Stensbjerg, g. m. *Chresten Johansen*, Stensbjerg, Sinding.

Frk. *Agnes Stensbjerg*, Lærerinde i Sinding.

7. *Bothilde Merrild*, f. Overg., g. m. Gaardejer *Niels Merrild*, Skibbild.

Børn: Se under N. Merrilds Efterkommere, Bærslund, Rind.

8. *Niels Overgaard*, Snedkermester i Herning, g. m. *Karoline Overgaard*, f. Veje, Datter af afdøde Sognefoged V., Herning. N. O. er Indehaver af „Vestergades Liste- og Maskin-snedkeri“ i Herning. Han er f. T. Medlem af Byraadet og bor i sin Landejendom „Vejely“.

De har ingen Børn, men to Plejesønner: *Holger Overgaard* og *Carl Hoel*. Sidstnævnte kom til Herning som Wienerbarn. Nu, 22 Aar gl., er han en meget interesseret Landmand og passer Bedriften.

9—10. *Marie Charlotte* og Lærerinde *Else Marie Overgaard* døde i 13 og 30 Aars Alderen.

11. *Lars Overgaard*, f. $26\frac{1}{2}$ 1878, Repræsentant i Ringkøbing Amt for „Husmandskreditforeningen i Aalborg“, er den yngste af Sønnerne fra Overgaard.

L. O. er bosiddende i Lind, Rind Sogn. Hans Hustru, *Frantzmine Overgaard*, er død. Hun var en Datter af P. Skole i Lind.

Børn: *Sigvald Overgaard*, Chauffør, f. T. A/S Herning Trælasthandel.

Kristine Overgaard, g. m. Mejeribestyrer *Chr. Thuesen*, Los Olivos, Argentina.

Mariane Overgaard, Gymnastiklærerinde.

Kristian Overgaard, Chauffør (Bredemoses Trælasthandel i Kibæk).

Marie Overgaard, Kontorist (Plovfabriken Skjold).

Peder Overgaard, Snedker. Konstruktøreksamen.

Eliså Overgaard, er gaaet Handelsvejen.

Holger Overgaard, f. T. Snedkerlærling.

Harald Overgaard, f. T. Tømrerlærling.

Under Forarbejdet til Bogen, M. S. G., har flere fortalt eller indsendt Meddelelser om afdøde Forældres Særpræg og Minder om Hjemmet fra den Tid, da der maatte tages kraftigt fat ogsaa af Børnene, saa snart de kunde begynde at gøre Nytte. Heden og Mosen skulde opdyrkes og mergles, Livet kunde være brydsomt nok for de vestjyske Hedeboender, der begyndte som Nybyggere i Midten af forrige Aarhundrede.

Det strenge Arbejde satte ogsaa sit Præg paa den opvoksende Ungdom, men selv om de unge havde det strengt, holdt de jo meget af Barndomshjemmet med dets mange rige Minder.

Hermed et Uddrag af en Fortælling af en af den store Børneflokk fra Overgaard i Nøvling Sogn.

Overgaard var et Hedeareal fra Holflod, og Ægteparret begyndte som Nybyggere. Gaarden ligger lidt højere end Chr. Andersen Overgaards Fædrenehjem, Holflod, deraf Navnet, som nu er Slægtsnavn for alle Børnene og Efterkommere.

Der blev kun bygget faa Fag Hus til at begynde med, men efterhaanden, som Mergling og Opdyrkning skred frem, blev der bygget nogle Fag til, og det kunde tydeligt skelnes, hvor ofte dette var sket, da der for hvert nyt Stykke sluttedes med et skraatstaaende Gavlspar, som blev staaende ved næste Tilbygning. Samtlige Bygninger var tilsidst en lukket firelænget Gaard med en Port og en Smøge mod Øst.

I 1915 slog Lynet ned, og hele Gaarden brændte. Ved en saadan Brand forsvinder mange minderige Ting, men et smukt gammelt Stueuhr, som Børnene holdt saa meget af, blev dog reddet og hænger nu i Dagligstuen i det ny Stuehus.

Ligeledes fortælles om Forældrene, som de var i deres daglige Færd.

Moderen, Iver Merrilds Datter, Christine Iversen, var en meget rettænkende Kvinde, præget af Nøjsomhed og Gudsfrygt. Hun formanede ofte Børnene, naar de spiste, og sagde, at de ikke maatte spilde noget, det var Guds Gaver. Børnene glemte heller aldrig, hvor godt et Stykke af hendes Smørrebrød smagte, naar de var paa Markarbejde; Paalægget var sparsomt, men omhyggelig tilrettelagt.

Om Søndagen holdt hun paa, at saa mange som muligt skulde gaa i Kirke. Engang imellem var der gudelig Forsamling i Hjemmet.

Hun udrettede meget i Stilhed og var en god Mor. De sidste 18 Aar, hun levede, maatte hun benytte Rullestol, da hun var meget gigtsvag.

Sognefoged Chr. Overgaard var ikke en Mand, der brugte mange og overflødige Ord; men hans Ord havde Vægt. Naar han fik spændt for og skulde køre bort med Hustru og Børn, sagde han ganske stille: „Saa i Guds Navn.“

Det var som en kort, men fyndig Prædiken, som Børnene huskede, og som for mange Hedebeder var mer end en Talemaade ligesom i Overgaard.

Han var en klog Mand, der havde let ved at følge med i alt Nyt og meddelte gerne Børnene det.

Naar han fortalte Historier, var Børnene lutter Øre, især naar han fortalte om „Gamle Bodil.“

Hun var Tiggerske og kom en Aftenstund ind hos Iver, Merrild i Øster Merrild og bad om at sove der om Natten. Da alle Senge var optaget, var hun tilfreds med at sidde og blunde i en Lænestol ved Siden af Bilægger-Kakkelovnen.

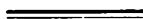
Ved Midnatstid vækkedes Iver M. og hans Hustru ved, at Bodil opslog en skraldende Latter: da de spurgte hende om, hvad dette skulde betyde, fortalte hun, at hun i Dagens Løb havde været i Gaarden „Bredkjær“ og bedt om lidt Mælk. De nægtede at give hende noget: „Men nu ligger alle deres Hylder, Mælkefade og Mælk paa Gulvet — nu kan de have det“, føjede hun til.

Der blev stor Forbavselse. Mon hun da kunde hekse, eller maaske hun havde faaet en Skælm til at udføre dette Hærværk i Nattens Løb?

Iver M. sadlede nu sin graa rapfodede Ridehest og red i fuld Fart til „Bredkjær“, og ganske rigtig gik Folkene der og formelig vadede i Mælk og samlede Resten op.

Stille og hyggeligt kunde der blive i en saadan Dagligstue, naar en Mor eller Far fortalte saadanne Oplevelser og gamle Sagn.

Hermed slutter Afsnittet om Overgaard-Slægten.

VI. AFSNIT.

Siig-Slægten, Vinding, Holstebro.

Maren Albæk, f. Iversen, Datter af Sognefoged Iver N., Merrild, Vildbjerg, g. m. Gaardejer *Mads Albæk*, Siig. Den mest bekendte af deres afdøde Børn var *Peder Madsen Siig*, Merrildmark i Vildbjerg. Han drev et Mønsterlandbrug. Det vakte berettiget Opsigt, hvad han kunde faa Jorden til at yde, saa han blev en kendt Foregangsmand. Hans Enke, *Mette Madsen*, f. Christensen, bor f. T. i det gamle Hjem.

Efter Mads Albæks Død blev Enken gift med *Jens Kibæk*, som nu blev benævnt *Jens Siig*.

Børn: *Mads Jensen*, Gammelgaard, Nørre-Omme.

Maren Jensen, Askov, Nørre-Omme.

Niels Jensen Sig, fhv. Staldforpagter i Herning, nu Sdr. Lem. Gift med *Line Jensen Sig*, Datter af Sidsel Merrild i første Ægteskab.

Børn: *Søriffa*, *Anna*, *Magda*, *Lovise*, *Niels Brandt*, *Sidsel*, *Maren*, *Kirstine* og *Niels Merrild Jensen*.

Marinus Jensen Siig, f. d. $\frac{2}{10}$ 1864 i Siig, overtog Gaarden efter sin Far i 1888, gift med *Anna Jensen*, f. Madsen, fra Gaarden Tjagvad i Vinding, f. $\frac{28}{6}$ 1869.

Marinus Jensen, Siig, drev efter Dativens Forhold et første Klasses Landbrug og handlede en Del med Heste. De bor nu ved Vildbjerg St.

Børn: 1. *Mads Tjagvad Jensen*, f. i Siig d. $\frac{27}{12}$ 1891. Lmd., g. m. *Marie Jensen*, f. Jensen, f. $\frac{1}{6}$ 1886 i Hovby, Faxø. Ægteparret har en Landejendom i Stubberup, Faxø.

Børn: *Lena Birgitte Tjagvad Jensen*, f. i Stubberup. *Aksel Johannes Jensen*, f. i Stubberup.

2. *Kirstine Toftlund Petersen*, f. Jensen, g. m. Lmd. *Lars Toftlund Petersen*.

3. *Jens Majgaard Jensen*, f. d. $\frac{13}{4}$ 1899, Assistent, Forsørgelseskontoret i Vejle, g. m. *Lilly Kirstine Henriette*, f. Gaarman, f. d. $\frac{17}{3}$ 1902 i Vejle.

4. *Majgaard Christian Jensen*, Landmand.

5. *Ida S. Andersen*, f. Jensen, g. m. Chauffør *Aage Andersen*, „Ellely“, Vejle.

Børn: *Karen Marie* og *Ove Siig Merrild*, *Ella Margith* og *Tove Helen Andersen*.

6. *Mary Anina Sønksen*, f. Jensen, f. d. $16/6$ 1907 i Siig, g. m. *Harald Sønksen*, f. d. $18/11$ 1908 i Vejle.

7. *Niels Theodor Merrild Jensen*, Lmd., f. T. Syd-Stevns Planteskole.

8. *Alfred Gustav Jensen*, Lmd.

Iver Merrild (Jensen), f. i Siig d. $29/4$ 1872, g. m. *Marie Merrild*, f. Jensen. Familien fører fremtidig Efternavnet Merrild efter Bevilling.

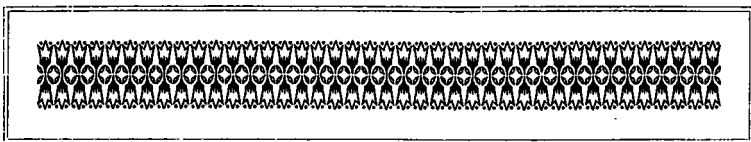
Iver Merrild overtog ved sit Giftermaal Hustruens Fædrenehjem i Lille Torøje, Smerup pr. Faxe, men faa Aar efter solgte han samme og forpagtede Rejsestalden v. Faxe Hotel, hvor han blev Vognmand og Hestehandler i stor Stil. Han solgte Forretningen i 1915 og rejste til København, hvor hans kendte Virksomhed, Puggaardsgade 3, fortsættes af Enkefru M. Merrild, med Sønnen, Erik Merrild, som Bestyrer. Forretningen omfatter nu ogsaa Entreprenørvirksomhed.

Iver Merrild var meget afholdt af alle for sit livlige, venlige Sindelag og agtet for sit store Handelstalent.

Børn: *Agnete Merrild*, *Else Merrild*, *Erik Merrild*, f. d. $2/9$ 1902.

Hermed slutter 2. Del af M. S. G., Iver N. Merrild og Efterkommere, hvoraf Døtrene, der hver for sig blev Stammoder til en stor og kendt Slægt, ogsaa fik sin Betydning.

III DEL.

Sønder-Merrild-Slægten.

Laust Merrild, f. ¹³/₁₁ 1859. g. m. *Birgitte Merrild*, f. Nygaard, f. ¹³/₉ 1860. Datter af fhv. Gaardejer Andreas Nygaard, Vildbjerg, og Søster til den kendte Præst paa Langeland, P. Nygaard.

Først boede Niels Merrilds Enke i Gaarden. Hun overdrog saa Ejendommen til Sønnen, Laust M., kom paa Aftægt og levede endnu i 29 Aar. Sidsel M. var godt 91 Aar, da hun døde.

L. M. og Efterkommere fører alle Navnet Merrild. Da Niels M. var hans Stedfar, hører han ikke til den gamle Merrild-Slægt, som han nu har været saa nær knyttet til i ca. 60 Aar.

Børn: *Sidsel Østergaard*, f. M., g. m. *Hans Østergaard*, Kideris Mølle.

Peder Viggo og Niels Brandt Merrild, U. S. A.

Martin Merrild, g. m. *Kristine M.*, f. Holflod.

Maren Frøkjær, f. M., g. m. *I. A. Frøkjær*, København.

Else Marie Olsen, f. M., g. m. *Johannes Olsen*, Kbhvn.

Dagmar Jepsen, f. M., g. m. *Johannes Jepsen*, Landmand, Tranholm, Vildbjerg.

De fleste af de gamle fra Merrild er afgaaet ved Døden. De ældste er nu Maren M. Lundby, gift med fhv. Gaardejer Jens Lundby i Struer, og hendes 70-aarige Broder, August Merrild, Holbæk, som ogsaa har givet smaa Bidrag til Bogen.

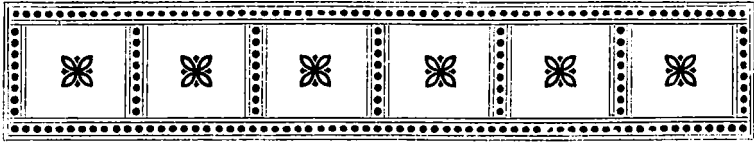
Laust Merrild er nu „gammel i Gaarde“, han har derfor

kunnet fortælle meget om Merrild-Slægten, ca. 100 Aar tilbage i Tiden. Ligeledes andre Beboere, som er født paa Merrild-Mark og bor der endnu, har givet smaa Bidrag, f. Eks. Peder Hammerum, Brødrene Adolf og Henrik Ristoft og N. C. Larsen.

Afdøde Bankbestyrer E. N. Merrild har igennem Aarene ogsaa fortalt en Del om Slægten, og enkelte af de indførte Fortællinger skyldes ham. Lignende Fortællinger findes ogsaa i K. Understrups Bog om Vildbjerg, muligvis ogsaa fortalt af E. N. M. Han ejede nævnte Bog, og nogle af de ældste Aarstal og Navne i M. S. G., der ikke fandtes i Vildbjerg Kirkes Ministerialbog, er opgivet af ham.

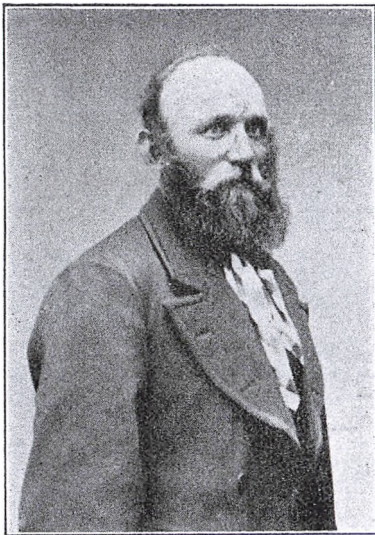
Hermed slutter 3. Del: Sdr. Merrild med de forskellige supplerende Oplysninger.

IV. DEL.

Nørre-Merrild-Slægten.

Et Billede fra 37 Aars Alderen af
Peder Lauridsen, Lundby.

Den ældste, nu 88-årige Meddeler
til Bogen M. S. G.

Han er nævnt Side 14 sammen med sin første Hustru, der var af den gamle Merrild-Slægt, og deres tre Børn.

Hans anden Hustru, *Johanne*, født Thomsen, er født i Ramskov i Vinding, d. 17/8 1845, og er Søster til Knud Merrilds sidstlevende Hustru, og afdøde Gaardejer Jens Ankersens Hustru i Nr. Vejvad.

Trods sin høje Alder er hun rask og har en god Hukommelse. Hun har givet flere værdifulde Bidrag til M. S. G.

Peder L., kendt under Navnet Peder Merrild, var født i Lundby i Vejrum d. 16/7 1847 og døde i Vildbjerg d. 29/9 1917.

(En Søster overlevede ham, den nu 90-aarige Johanne Lundby Villemoes, gift med Fabrikant N. V., Vosborg Teglværk. Landstingsmand J. V. og Fabrikant L. V.s Forældre.)

Han havde mange Venner. Han kunde fejle. Han kunde blive heftig, naar han blev gjort Uret, og sætte en Mand paa Plads, men glemte hurtig.

Ligfølget var meget stort. Folk holdt af den stræbsomme Mand og forstod hans store Betydning for Kommunen og hans Dygtighed som Landmand.

Børn i andet Ægteskab: 1. *Andreas Merrild Lundby*, f. d. 9/10 1879, g. m. *Karen Lundby*, f. Jensen, Datter af Chr. Jensen og Hustru, Faarevejle.

Han var først Mejerist, men rejste saa paa Sjælland med „Bindtøj“. De døde begge i en ung Alder.

Børn: *Dovla Jepsen*, født Lundby, g. m. *Torkild Jepsen*, Landmand, Knivsbjerg, Ølgod.

Sara M. Lundby, Husassistent.

Helge M. Lundby, Handelskommis. (Kolonial.)

2. *Kathrine Lundby Christensen*, g. m. *Just Christensen*, Gdj. og Sognefoged, „Sønderholm“, Vildbjerg.

Just C. købte Ejendommen af P. Østergaard, Rødding. Der holdtes dengang 5—6 Køer, saa der er sket store Fremskridt i de 20 Aar ligesom i andre lignende Gaarde paa Egnen, for Tiden er Kreaturantallet ca. 30 Stk., deraf 16—18 første Klasses Køer.

Just C. er en Søn af afd. Bestyrer Niels Christensen, fhv. Ejer af Toppergaard i Hodsager.

Hele Arealet er nu kultiveret. Udhusene er nyopbyggede, og i det gamle forlængede Stuehus er der en særpræget Hygge.

Børn: *Johanne og Marie. Peder Lundby Christensen. Ellen og Ingø Christensen.*

3. *Anna Lundby Adams*, g. m. *Albert Miller Adams*, en kendt Børsmand og Aktieejers af en meget gammel amerikansk Slægt.

(A. M. Adams' Stamfader, J. Adams, var Amerikas Præsident

[Aar 1796] næst efter Washington. Hans Søn, J. Q. Adams, var ligeledes Præsident [Aar 1825].)

Ægteparret har en Datter, *Jane Elisabeth Adams*. Den lille Jane — født i 1930 — har allerede været paa Familiebesøg i Danmark sammen med sin Mor.

For Anna Adams har Livet formet sig noget usædvanligt. Som ganske ung Pige kom hun paa Nørre Nissum Seminarium. Efter Eksamen fik hun Plads som Kommunalærerinde ved Holbæk og blev senere forflyttet til Storehedinge. Der blev bevilget hende et Statsstipendium til en Englandsrejse, for at hun kunde udvide sine Sprogkunderskaber.

Rejselivet medførte, at hun tabte Lysten til sin Gerning som Lærerinde, men hun tog energisk fat og var bl. a. under Krigen ansat ved Brevcensuren. Senere rejste hun til Amerika og prøvede meget forskelligt. En Tid var hun Sekretær hos en Læge, senere bestyrede hun en Andefarm af en Størrelse, som er ganske ukendt her i Landet.

Fra sine mange Rejser sendte hun Skildringer til danske Blade om sine Oplevelser i „The far West“, navnlig om en Biltur fra Atlanterhavet til Stillehavet.

Hjemstavns-Minder.

Vi har mange lyse Minder fra Hjemmet; men ogsaa Minder om frange Tider og lange trælse Arbejdsdage. Far var en Mand, der forstod at sætte Børnene i Arbejde, og selv kunde han næsten arbejde for to. Han forlangte ogsaa meget Arbejde af sine Karle, men dog holdt de af ham. Vi Børn holdt af ham og hans muntre Fortællinger og agtede hans kloge gode Raad og alvorlige Formaninger, da han blev ældre, og hans stille dybe religiøse Tanker rigtig fik Gennembrud.

(Den aandelige Vækkelse paa Egnen skimtes flere Steder i Bogen. I den store Kommune var det Pastor Nyborg, der „ruskede Folk op“. I „Den Indre Mission“s Kreds var han en meget kendt og skattet Prædikant. Vi erindrer fra hans Taler i Kirken og ved gudelige Forsamlinger i Merrild, at han

kunde „slaa haardt“, blive meget ivrig. Dog var han i Selskab en meget livlig Mand. Hans lille Datter sagde engang: „Mor, hvordan kan det dog være, at Far altid er saa vred i Kirken? Han er jo saa glad og saa rar herhjemme.“

Lærer Holmgaard talte imod Drikkeskikken, det var ogsaa et nødvendigt og godt Arbejde paa den Tid.)

En dygtig Arbejder, der havde lidt Hang til Spiritus, kom en Vinter og tilbød, at han vilde tærse for Føden + en „Dram“ for hver Trave og to til sin Mad. Han fik dog et Afslag fra Far, til stor Sorg for os Merrild-Dreng, der ikke elskede Plejlenes monotone Sang paa Loen, naar vi selv skulde føre dem. Vor Stedmor syntes nok, at vi skulde skaanes ved at benytte det billige Tilbud, men der skulde økonomiseres i disse Tider, og vi havde godt af at blive vænnet til alt Arbejde — i Tide. Humøret savnede vi dog ikke ret ofte. Et Rimdigt, som vi læste i et Blad, omdigtede vi, som vi nu syntes at det passede for os:

„Æ Daw er saa long, o æ Træske er tong,
æ Mellemmadder er simo, o de er kun fo.
Tiele op o silde i Seng,
Pokker skull fjenn Peder Merrild som Dreng!“

(Det skal dog tilføjes, at vi fik en særlig god Kost som Børn.)

Et Gensyn efter 50 Aars Forløb.

„God Dag, Niels! Jeg har tit tænkt paa, hvor du vel var havnet, og hører saa, at du bor i København.“

„God Dag! Det er saa Chre' Merrild, som vi kaldte dig i Skolen. Du skriver jo en Slægtsbog, saa jeg har ventet dig“.

„Ja, og du er allerede indført i Bogen; men jeg havde Lyst til at hilse paa dig som en gammel Skolekammerat og Slægtning. Nu er det 50 Aar siden, at vi gik i Skole hos den gamle Degn.“

„Ja. Han var jo mere Landmand og Møller end Lærer, saa vi lærte ikke meget i Skolen. Jeg indhentede dog noget af det forsømte ved et Højskoleophold“.

„Var du ikke ogsaa noget ligegyldig. Niels, med at „lærr di Lejs“ til Skolen?“

„Ja, det blev sagt om mig; men husk saa min Stilling. Tidlig forældreløs blev jeg flyttet fra Skole til Skole.“

„Jeg indrømmer, at vi lærte mere, da vi fik den unge Lærer, men saa rejste du til et andet Sogn. Kan du huske vor gamle Lærers prægtige Sangstemme? Og husker du, dengang han udtog fire Drengene til at synge sammen med ham ved Begravelser? Jeg havde den Ære at komme med, vi gik saa foran Læreren over Kirkegaarden. Jens Pugdahl Petersen og Chr. Aagaard medvirkede ogsaa i „Sangkoret“.“

„Nej, da var jeg rejst. Jeg husker, at du var flink til at hjælpe os andre med Regning, og i Stile havde vi gerne de samme Fejl som du paa hele Bænkerækken.“

„Andre var dog dygtigere. Jeg erindrer Skolens bedste Regnemester. Han blev senere Købmand, men det gik ikke ret længe. Grunden var, at hans Regnskaber var i Uorden, — et ret ejendommeligt Tilfælde for en Regnemester. For Resten regnede jeg ogsaa forkert efter Verdenskrigen. Først regnede jeg rigtigt, solgte min Forretning i Nykøbing F., den var da moderniseret og i god Drift, jeg var nemlig syg. Da jeg atter blev rask, begyndte jeg med de 20.000 Kr., som jeg havde samlet, en Virksomhed som Grossist og handlede ved Siden af noget med Ejendomme i de nedadgaaende Tider. Det var en Fejlregning. Paafølgende langvarige Sygehus- og Hospitalsophold gjorde ikke Sagen bedre.

Tilværelsen er dog atter lysere for mig. Om ogsaa min Arbejdsevne er ringe, er Helse og Humør atter bedre.

Jeg maa nøjes med at tænke paa gammel Arbejdssiver. Da jeg i 17 Aars Alderen lærte Købmandshandelen hos T. Jensen, Vildbjerg, var Arbejdstiden ofte fra Kl. 7 Morgen til Kl. 9—10—11 om Aftenen. Søndag Morgen til Kl. 9. Mange Gange ryddede vi op til Middag. Endelig var der saa en fri Eftermiddag. Jeg gik i de fire Aar næsten altid hjem til Merrild om Søndagen. I daarligt Vejr gik jeg op paa Kvisten og stemte „Fiolen“.

Musikken var min Passion, det ligger i Slægten. Piano og Stueorgel havde jeg ogsaa i min Ungdom. Jeg har ogsaa komponeret lidt, bl. a. Melodier til mine Rimdigte i M. S. G.

Ligeledes har jeg haft Lyst til at skrive. Fra mine Rejser i Tyskland, Sverrig og Norge har jeg sendt Rejsebeskrivelser til danske Blade.

Min Mening har været, at Bogen ikke alene skulde være et Slægtsregister, der skulde ogsaa findes lidt Alvor og Gammen i den.

Der er nu 5 á 600 Navne i Bogen, saa du kan faa noget at læse i, naar du nu „lægger op“.

„Naa, ved du ogsaa det?“

„Ja, jeg har længe samlet paa Oplysninger til Slægtsbogen. Foruden de mange Navne i Kirkebogen fandtes der meget andet interessant Stof. F. Eks. kunde jeg se, hvem Slægten i Merrild havde til Omgangskreds i de svundne Tider. Da min Mor blev døbt i 1847 er nævnt som Faddere: Niels Aagaard og Jens Køll, Pugdahl. Jens Severin, Burgaard, og Barnets Morfar, Lærer Maigaard.“

„Findes det store Træ paa Skolepladsen endnu, som vi klatrede op i — og faldt ned af?“

„Ja. — Jeg har for Resten skrevet et Rimdigt om det i et vestjysk Blad: „Mindernes Træ“. Samme findes i M. S. G., da der er flere end os to, der husker den gamle hvidkalkede Skole og nævnte Træ. — Nu tynder det ellers svært ud i Rækkerne.

Men nu maa jeg sige Farvel og Tak for Interessen for mit Arbejde. Det var en Oplevelse at hilse paa dig efter 50 Aars Forløb.“

„Farvel, og paa Gensyn! Jeg vil ogsaa gerne sige Tak for Bogen M. S. G., som jeg ved, at mange længes efter at stifte Bekendtskab med.“

Mit Haab er, at de ikke maa blive skuffede.

Til Slut blot dette: Naar to af Merrild-Slægten møder hinanden for første Gang, lad os sige, at de begge hedder Iver, Erik, Svend eller Knud Merrild, og begynder at tale om, hvordan deres Slægtskab er; det kan nu sikkert konstateres ved at blade i „Merrild-Slægstens Grene“.

INDHOLD:

I. Del. Vester Merrild:

Indledning	Side 3
Slægtsgaarden	- 5
De seks Brødre:	
Afsnit 1. Gdj. Chr. Merrild og Efterkommere	- 10
- 2. Gdj. og Købmd. Niels Merrild, Bærslund, og Efterkommere	- 26
- 3. Gdj. og Købmd. Knud Merrild og Efterk... ..	- 43
- 4. Gdr. Svend Merrild og Efterkommere	- 56
- 5. Musiker Niels Chr. Merrild og Efterkommere ..	- 59
- 6. Landmand P. Barfoed, Merrild, og Efterk... ..	- 73

II. Del. Øster Merrild.

Afsnit 1. Gdj. Iver og Niels Merrild og Efterkommere ..	- 77
- 2. Købmd. Iver og Erik Merrild og Efterkommere ..	- 79
- 3. Gdj. Niels M.s Døtre, 1. Ægteskab, og Efterk. ..	- 81
- 4. — — 2. — —	- 82
- 5. Overgaard-Slægten, Nøvling	- 84
- 6. Siig-Slægten, Vinding	- 89

III. Del. Sønder Merrild	- 92
--------------------------------	------

IV. Del. Nørre Merrild	- 94
------------------------------	------

Den gamle Slægt fra Merrild havde, som før beskrevet, ikke Daabsnavnet Merrild, men var alle bedst kendt under dette Navn, der nu er indført som Slægtsnavn for mange af Slægtens Grene og derfor er benyttet i Indholdsfortegnelsen.

RETTELSE

S. 21, L. 1 f. o., staaer: Lunddy; læs: Lundby. L. 15 f. o. staaer: Snebjerg; læs: Snebjerg. S. 25, L. 12 f. o., staaer: Tovelis; læs: Tivolis. S. 48, L. 2 f. n., staaer: Østergaæd; læs: Østergaard.

Merrild Slægtens Grene.

Tillæg.

Merrild Stenen, afsløret d. 18.-7.-1937.

I straalende Sommersol og i Feststemning forsamledes henved 200 Merrild-Folk ved den nyopbyggede „gamle“ Slægtsgaard. Mange besaa den smukke Gaard og Have og de frodige Kornmarker for første Gang.

Først formede Rentier *Jens Merrild*, Herning, en smuk Velkomst til alle de mødte fra fjern og nær og gav saa Ordet til fhv. Købmd. *C. Merrild Lundby*, Roskilde. Følgende anføres af Talen og efter Avisreferater:

Ogsaa jeg vil begynde med et hjerteligt Velkommen. Her er langt over 100 af Slægterne fra Omegnen, fra Vildbjerg,

Nøvling, Aulum, Sinding, Herning, Rind, Kibæk og Borris. En særlig Velkomst til de mange, der har rejst den lange Vej, fra de østjyske Byer og fra København, Gentofte, Holbæk o. s. v.

Det har glædet mig meget at modtage de mange, smukke Bidrag til Mindestenen fra alle Kanter. Det glæder mig, at mange af Merrild-Mændenes Hustruer og Børn ogsaa har fulgt Indbydelsen.

Vore Forældre skylder vi alt, hvad vi kan udrette af skønt og godt. Alle, der elsker Livet, elsker og ærer ogsaa dem, der skænkede os Livet. Ogsaa vore Forfædre skylder vi meget — ligesom Grenene paa et sundt og livskraftigt Stamtræ — og de gamle Merrild Kvinder og Mænd har haft sin store Betydning især for os, mange ogsaa for deres Samtid, derfor har vi nu rejst dem et Fællesminde.

Merrildgaards store Deling fandt Sted ca. Aar 1737; men Gaarden Øst for Diget blev flyttet ca. 1850, den laa da ovre paa den anden Side Trekanten, ikke meget længere fra Stenen end Gaarden, vi er samlede ved her i Dag. En lille Del af det gamle Skeldige er nu sløjfet, det er næsten en Skam, synes jeg.

Niels Overgaard og Jens Merrild, Herning, og min Bror, Laurids Lundby, Dalsgaard, kørte omkring paa Egnen og fandt saa omsider en passende og smuk Sten, deri er vi sikkert enige. Lærer K. Overgaard medvirkede ogsaa. De nævnte er vi alle en Tak skyldig, uden deres store Arbejde havde Maalet ikke været naaet i Dag. Jeg kunde ikke ene gennemføre Sagen — men nok satte den i Gang. (Deklaration med Ejeren er nu tinglyst, saa alle af Slægten nu har Part i en lille Plet af Fædrenes Jord — Merrildstenens Plads.)

Til den, der spørger om min Ide, Slægtsbogen, og dens Følge, som Merrild-Stenen kan siges at være, vil jeg svare: Jeg var noget tilaars, da jeg blev gift, rejste en Del og besøgte mange gode Hjem, hvor Merrild-Kvinderne var betydelige Husmødre. Jeg lærte deres gode og forstandige Mænd at kende. Ogsaa af de dygtige, huslige Livsledsagerinder, som Mænd af min Slægt havde valgt, fik jeg en gæsfri Modtagelse. Mange Minder om Forfædrene blev drøftet ved Lejlighed, nogle af deres Navne skal nævnes i Dag.

Af Stammefædrene boede Iver Nielsen Øst for Diget. Hans Søn, Niels Amtrup Iversen, havde mange Døtre og de

to Sønner, Iver og Erik (Merrild), der blev Købmænd. Erik M. var senere Bankbestyrer i Stenlille til sin Død — i ca. 25 Aar. Iver Nielsens Datter boede i Siig, Vinding; hendes Søn, Peder Madsen. Siig, var en kendt Forøgangsmænd (Husmand paa Merrildmark), den yngste Søn, Iver Merrild, var en kendt Hestehandler i København.

Kristine Iversen blev gift med Sognefoged Chr. A. Overgaard, Nøvling, og har mange Efterkommere, særlig i Herning og Omegn. Af afdøde skal nævnes: Brødrene Iver M. og Jens Møller Overgaard. Af de indgifte skal nævnes afd. Fabrikant Aagaard Jensen, Herning og Lmd. K. Brixen, Vildbjerg.

Her i den gamle Slægtsgaard boede Mads Nielsen (Iver N.s Broder). Den ældste af hans 6 Sønner var min Morfar, Chr. Madsen, Merrild, (gift med Kristine, født Majgaard). Købmændene Niels M. Bærslund og Knud M. Ørrevad. Lmd. Svend Sandgaard, Ørre, Peder M. Barfoed og Musiker Niels Chr. Merrild. Han var den første, der lod sine Børn faa Navnet Merrild som Daabsnavn. De fleste af de seks Brødras Børn er forlængst afgaaet ved Døden: Musiker-Brødrene Løjt-nant Chr. og M. Merrild, Musiker Niels M. Endvidere af Ørrevadslægten Købmd. M. Knudsen, Vejle, og flere af hans Søstre, nu sidst Kristine — født Knudsen — gift med Lærer, Kantor E. Nielsen, Stege. Af betydelige indgifte i Bærslundslægten skal nævnes afd. Mejeriejer i Rind og Sparekassebestyrer i Herning J. C. Smedegaard, Fabrikant Peder Pedersen og Lærer J. K. Holmgaard, Pastor Samuel P. Riis — gift med afd. Købmd. Wilh. Merrilds Datter. Ogsaa Niels Merrilds Hustru, Bothilde, født Overgaard, er afgaaet ved Døden. Af indgifte i Ørrevadslægten: afd. Fabrikant K. Madsen, Horsens. M. Christensen og Chr. Sandgaard, Ørre, Mikkel Bak, Sinding. I Sandgaardslægten: afd. Manufakturhdl. J. K. Larsen, Herning. Musiker-slægten: Dbmd. R. P. Rytter, Gentofte. Vi har Fornøjelsen at se Enkefru Marie Rytter her i Dag.

Mange Minder myldrer frem i Dag. Af min afdøde Mors Søkende er kun 2 i Live: Maren Lundby, Struer, — og August Merrild, Holbæk, som overværer Festen.

Hist næsten gemt af de høje Træer og Haven, som min Far har anlagt for 50 Aar siden, ligger mit Barndomshjem.

Far var den af de indgifte, der opdyrkede sin store Part af Fædrenes Jord. Ogsaa jeg har pløjet en Del af Mosen og Kæret — den stridige Jord — det kunde hænde, at Furen faldt tilbage — flere Favne — saa Ploven maatte vendes, før Furen endelig kom til at ligge rigtig. — Men, vore Fædre tog den første Dyst og lagde Ager til Ager. — — —

Derefter talte Købmand *August M.* smukt om sine gode Forældre, Søskende og sit kære gamle Hjem, den gamle Slægtsgaard, med dets rige Minder. Det glædede ham, at der stadig boede Slægtninge i Gaarden, som han vidste vilde værne Fædrenes Minde — Merrildstenen.

L. Lundby, Dalsgaard, talte kort over Ordene: „Giv mig Blomster, mens jeg lever. — Ja, Blomster og Kranse visner hurtigt; men her har vi nu i Enighed rejst et varigt Fællesminde for vore Forældre og Forfædre. Skal vi alle mindes vore Kære der gik bort?“

Der blev en kort Stilhed. Alle blottede Hovedet.

Sang: „Alt staar i Guds Faderhaand“.

To unge Mødre, Fru *Else Verling* (Datter af Aug. M.) og Fru *Kaja Bundgaard* (Datter af L. Lundby), løftede nu Dannebrog, der dækkede den smukke Sten.

Den store Kørelade var omdannet til en hyggelig Festsal, og der herskede en fornøjelig Stemning ved Kaffebordet. Der blev sunget en Sang (af C. M. L.) om de gamle Merrild Folk. Da flere har skrevet om Sangen, følger den her:

Mel.: Vist stolt paa Kodans Bølge.

To Slægtshjem endnu findes ved gammel Kirkevej;
her vore Fædre mindes, da det var Slægtens Vej
til Kirken, hvor Gudsordet blev hørt i mange Led,
til Daab og Nadverbordet — til Livets Aftenfred.

Da mange Kors paa Grave forlængst er smuldret hen,
skal her ved Vej og Have et Minde ses igen.
En Æreskrans af flette til Fædrene vi kan;
en Mindesten vi sætte, der trodser Tidens Tand.

To Sekler Aar er rundet, da deltes Fædres Hjem, *)
og der blev meget vundet med Plov af Jordens Gem.

*) Slægtens Historie kan dog følges ca. 250 Aar tilbage.

End bor jo Slægtens Grene i „Merrild“, og det Navn
os stadig vil forene i dansk og fremmed Havn.

Og her stod Slægtens Vugge. — Ved Vuggen tit man saa
en Mor, hvis Øjne dugged' af Glæde for de smaa.
Her Gæster Tiden glemte saa mangen Aften lang,
naar Far Fiolen stemte, og Bror og Søster sang.

Af Brødre seks bag Ploven, to dyrkede Musik.
Og Øst for Diget Loven i Arv til Sønnen gik.
Saa skrev han Dokumenter — det Handel gjælt især —
ej faa var hans Klienter; de kom fra fjern og nær.

Var Pløjelønnen ringe i Hede, Mose, Kær,
dog Fliden kunde bringe sin Mand til Velstand nær.
Nu Kornet staaer saa fagert — de tog den første Dyst —
og Ager lagt til Ager var vore Fædres Lyst.

Vi mindes vore Fædre, de tænkte paa vor Tørv;
ej Gods og Guld var bedre, end hvad de gav i Arv
af Aand og Arbejdsglæde, af Reffærdssans og Flid,
som var hos dem til Stede — vor Arv fra svunden Tid.

Stor Begejstring og Klapsalver. — Dagen blev dobbelt
festlig. Værten og Værtinden havde Barsedaaab samtidig. Den
lille fik Navnet: Karen Edel Merrild Østergaard.

Lærer *K. Overgaard* ønskede Ægteparret til Lykke med
Slægtens yngste og talte saa om Ordene paa Stenen: „Flid og
ærlig Vandel“, der passer saa godt paa de gamle Merrild-
Kvinder og -Mænd. De har søgt at udrette det bedste, de
formaaede. I disse gode Spor skal nu de følgende Generatio-
ner vandre. Den flittige finder altid Vejen frem, og de gamle
Merrild Folk har Forbilleder i Bibelens store Skikkelser og i
vort Lands Historie. —

Sang: „Udrundne er de gamle Dage“.

N. Merrild Nielsen, Ølgod, talte smukt om sin Farfar,
Købmd. Niels M., Bærslund, om hans kristelige Tankegang og
hans særprægede jydsk Lune.

— — —
Jens Merrild, der nu modtog de sidste Bidrag, oplæste
Regnskabet og takkede C. M. L. for hans store Indsats saa
Sagen nu var gennemført. Af det lille Overskud i Kassen blev

der en Daabsgave til den nydøbte, som fik et rungende Hurra efter Lærer Overgaards Tale.

De mange Bilister fra hele Landet skulde nu afsted, saa der blev et hurtigt Opbrud. I Hast blev Forsamlingen fotograferet. Man ser kun de forreste Rækker, men Billedet er dog et Minde om den første og store Sammenkomst ved „Merrild Slægternes Mindesten for Fædrene“.

— — —

Tak for den gode Modtagelse af Bogen, M. S. G., og for de mange venlige Breve, der opvejer den enkeltes Kritik mangefold.

En Tak til alle Festdeltagerne og alle Bidragyderne. Paa Opfordring har jeg sammen med bestilte Foto faaet trykt dette lille Tillæg, som nu burde indbindes sammen med Slægtsbogen.

Chr. Merrild Lundby, Roskilde.

Paa Billedet ses nærmest Stenen: Gaardejeren, M. Østergaard og Hustru, med den nydøbte. Foran staar af Festkomiteens Medlemmer: J. Merrild og L. Lundby — begge med Hat paa — og N. Overgaard, uden Hat. Ved Stenen staar i Baggrunden: Købmd. L. Knudsen, Kolding, og C. Merrild Lundby — til venstre ses Købmd. A. Kjær Knudsen, Randers.

Den mørkkledte Dame foran, Enkefru Rytter, født Merrild, staar ved Siden af N. M. Nielsen, Ølgod, længere tv. ses Kunstmaler Povl Rytter og Frue. August Merrild, født i M. i Aaret 1863, ses ikke paa Billedet. Af andre langvejs fra skal nævnes: Læge O. Merrild Tielze og Frue, fhv. Proprietær N. Merrild Smedegaard og Frue (Alderspræsident for denne store Slægtsgren). Merrild Slægterne tæller nu henved 500 Medlemmer.

Efterskrift:

De gamle sagde: I Merrildgaard var altid Sang og Musik, der var altid et godt Sted at komme. Gæstfriheden blev holdt højt i Ære i begge Gaarde. Aldrig var dog saa mange af Slægterne forsamlede før, som den første Dag — ved Mindestenen, og det hørtes paa Festdagen, at Merrild-Folkene endnu er Sangere.

En Journalist udtalte: Nu har jeg været til mange lignende Fester paa Egnen, men dog aldrig til en saa stor og hyggelig „Familiefest“. —

Engang er vi selv Forfædrene. Vore Børn og Børnebørn vil maaske samles ved Merrildstenen og mindes os. Naar vi ikke er mere, er der en yngre Generation til at fortsætte i Fædrenes Spor og udnytte Arven, som de fik.

I flere Generationer har de mange af Slægterne nu arbejdet godt med betroede Talenter, og Lærer Martin Bak havde Ret, da han skrev paa Festdagen: „Gid Ungdommen stadig vil vandre i de gode Fædres Spor“. Ordene, der nu er mejslet ind i Mindestenen, om de Egenskaber og Virkefelter, vi har set følge i Fædrenes Spor, har de unge nu fremtidig for Øje:

„Flid og ærlig Vandel,
dyrke stridig Jord,
Kunst, Musik og Handel
følger Fædres Spor“.
